

A. Monroi Tractatus tres, de nervis eorumque distributione, de motu cordis et ductu thoracico / latine redditii a G. Coopmans.

Contributors

Monro, Alexander, 1697-1767.
Coopmans, Gadso, 1746-1810

Publication/Creation

Harlingae : Apud F. van der Plaats, 1763.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/dyzwptc9>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

A. MONROI R. S. L. S.

In Acad. Edinburg. Med. Professoris
TRACTATUS TRES,
DE
NERVIS
EORUMQUE DISTRIBUTIONE,
DE
MOTU CORDIS
ET
DUCTU THORACICO,

Latine Redditi

a

G: COOPMANNS M. D.,

Qui præter commentarium perpetuum adjecit
Librum de Cerebri & Nervorum admini-
stratione anatomica.

Editio altera.

HARLING,
Apud F. VAN DER PLAATS.
MDCLXIII.

ДУСТАРИЧО
МОТГОРДИС
ИЕРАИА
СЛАВЯНОМ А

Digitized by the Internet Archive
in 2019 with funding from
Wellcome Library

А. Е. И. А. Я. Н. Н.
Х Т А А П Я С Н А У К А
М И С С И О Н И

LECTORI ÆQUO

S. D.

G. COOPMANS.

 *uum ante aliquot annos Ce-
leberrimi Anatomici ALE-
XANDRI MONROI de Nervorum
distributione Libellum latine red-
debam atque evulgabam, haud fa-
cile prævidere poteram, tam brevi
tempore integrum editionem fore
distractam. Accidit tamen, variis-
que modis, ac rationibus me, ut
altera vice ederem, Bibliopola efflagi-
tavit. Quæ de Nervis in universum*

differuit Auctor, addenda videban-
tur. Tot interim animadversiones
ipse, tot e cadaveribus observatio-
nes, & ex aliorum scriptis adnota-
tiones collegeram, ut meo nomine
potius de Nervis epitomen edere
posse mihi viderer. Vestigia autem
Cl. MONROI in plerisque insecutus
Ejus de Nervis tractatum integrum
publici juris facere decrevi, eos-
que addere Commentarios, quos
licet in proprium usum factos, Me-
dicinæ Tyronibus haud plane iniuti-
les fore opinatus sum.

Commendabilior mihi, atque Ana-
tomes Cultoribus utilior, videtur Auc-

*oris nostri quam aliorum Epitome:
Omnium enim diversas proponit opi-
niones , breviter atque concinne ;
adest etiam admirabilis perspicuitas.
WILLISH, VIEUSSENSII & WINSLOWI
egregia de Nervis Opera in unam
summam redigisse videtur, ex om-
nibus Medullam exhibuit : Dolen-
dum, quod omnes reticuerit Au^cto-
res, quibus usus est, etiam quod
suam de nervorum structura & func-
tionibus opinionem non prodiderit ;
magis enim ille meretur de orbe
litterato , qui receptam opinionem
& probabilem confirmat, quam qui
omnes evertendo nullam amplecti-
tur.*

Omnium Anatomicorum Principem GALENUM s^æpe cum aliis, & nostro Auctore, contuli, eum citavi, & Nervorum nomina adnotavi : credidi me iis SPIGELII, aliorumque Anatomicorum Operibus, quae ante EUSTACHIUM prodierunt, magnum allaturum lumen, quoniam GALENUM in Nervorum appellationibus secuti sunt.

S^æpe de novo, in cadaveribus, nervos cum Auctoris descriptione, meisque observationibus conferens incredibilem usum ex B. S. ALBIN Tabulis Eustachianis percepit. Adjuvarunt Ill. HALLERI Tabulæ. Ele-

gan

*gantissimæ figuræ MECKELII, quas
in Tractatu de Quinto Nervorum
Pare, & de Septimo in Actis Bero-
linensibus edidit, summæ utilitatis
fuerunt. Multa quoque ASCHIO de
Primo Pare Nervorum Medullæ spi-
nalis scribenti debeo.*

*Prodierunt autem postquam prio-
rem editionem typis mandaveram,
egregia G. MARTINII in BARTHOLO-
MÆI EUSTACHII Tabulas anatomicas
Commentaria, KRUGERI de Nervo
Phrenico Dissertatio, & Cl. CAMPERI
Demonstrationum Anatomico-Patho-
logicarum Lib. I., quibus omnibus,
quamplurima me debere, videbis.*

*Concessit mibi insuper Cl. CAMPERUS
usum ex omnibus suis figuris, quas
de Nervis ad ipsa cadavera propria
adumbraverat manu; grato animo
confiteor me Ejus institutionibus tam
publicis quam privatis, ejusque be-
nevolentiae debere, qualescunque in
Neurologia progressus fecerim.*

*Interim Te L. B. monere oportet
non omnes adnotaciones ex meis
provenisse scriniis, quæ Cancrum
pag. 111. & seq. & Colicam Picto-
num p. 180 & seqq. spectant Celeb.
CAMPERI sunt.*

*Tabulas osteologicas Cl. ALBINI,
ubi requirebatur, me citasse, ne
mi-*

*mireris L. B.; a Dexterrimo D. SUE
Cl. Auctoris Osteologia quidem galli-
ce conscripta ac pretiosis tabulis
illustrata est, sed a veris multum
alienis: magis enim metallum du-
rumve repræsentant lignum, quam
humanos sceletos vel eorum ossa.
Taceo innumeros errores, atque im-
perfectiones, quæ ubique obvia sunt.
Factat impudenter se elegantiam
CHESSELDENII & accuratas ALBINI
delineationes in suis adunasse tabu-
lis.*

*Nescio sane, quid Cl. MORANDUM
moverit, ut in Approbatione testetur,
bas SUEI Tabulas omnes alias, hic*

*usque cognitas, antecellere, an ni-
mum probando nihil probare vo-
luerit ? Scriptores Diarii Gallici
mense Julio A. 1760. pag. 412. &
seq. mirum in modum quoque has
Tabulas extollunt, sed quo jure,
non video.*

*Explicationem Motus reciproci
Cordis, quam Cl. Author ad Magni
sui Praeceptoris BOERHAAVII doctri-
nam illustrandam Nervis subjunxit,
denuo addidi, etiam Receptaculi
chyli & Ductus thoracici descriptio-
nem, quam, similiter ac eam Nervo-
rum, multorum Anatomicorum Ob-
servationibus, ac Tabulis, clariorem
reddere conatus sum. Ad*

*Ad calcem horum Cl. MONROI
Opusculorum adjeci, quæ in secan-
dis nervis ab amicissimo Cl. CAMPERO
didici, atque usu comprobavi: hanc
viam ingressus si sequeris, satis fa-
cilem esse Nervorum administratio-
nem invenies, sin minus, arduam.*

*Hæc igitur B. L. æquo accipe
animo, typographicas tolle mendas,
& nostris fave conatibus.*

Franekeræ D. 20. Octob. 1762.

P R A E F A T I O
A U C T O R I S.

 uoniam sequentia Specimina anatomica Medicinæ studiis grata fuerunt, de novo illa prælo commisi, talibus additamentis aucta, quibus omnino non carere posse mihi videbantur.

Diversas circa Nervorum physiologiam sententias, ut neminem offendiderem, tanta cum circumspectione, ac reverentia tractavi, quantam subjecti incertitudo requirebat; etiam Auctorum nomina, sive eorum

rum sententias approbo, sive improbo, silentio præterii, ne ex prioribus ultimi pernotescerent.

Ramos majores in Distributione nervorum solummodo notavi, quoniam minutissimæ ramifications propter nimiam subtilitatem, ac compositionem, Tyronibus fastidium moverent.

Doctrinam magni mei Præceptoris BOERHAAVII de Systole & Diastole Cordis propter egregiam ejus simplicitatem tentavi illustrare, quamvis appareat ex illis, quæ in diversis parvi bujus Nervorum Tractatus editionibus indicavi,

*solutioni Phænomenorum non suffi-
cere.*

*Accuratiō Receptaculi chyli &
Ductus thoracici descriptio quam
in plerisque ac vulgaribus Anat-
miæ systematibus iterum impressa
est.*

*Correctiones & additiones in his
Tractatibus obviæ satis aperte mon-
strarunt, me proprios errores ac
prætermissiones ferre haud posse.*

*Ab humanitate igitur alienum pu-
to, qui pluribus me aggravat, &
quidem talibus, quorum meos Au-
ditores in tyrocinio versantes pu-
deret. Omnes itaque, quibus no-*

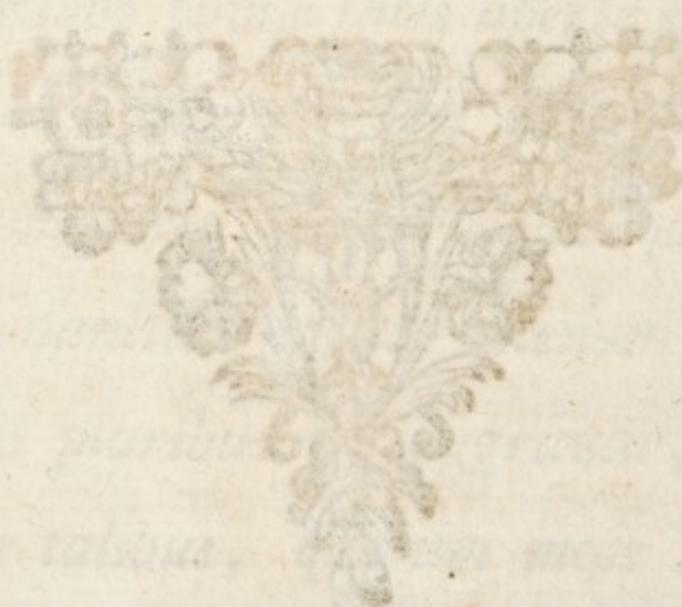
men

*men meum gratum est , rogo, ne
plures lapsus mibi, ac Auctori, attri-
buant, quam qui in his Specimini-
bus, in Anatome ossium, in Actis
Edinburgensibus, medicis , atque in
philosophicis & litterariis Observa-
tionibus, meo nomine inscripti in-
veniuntur.*

A. M O N.

et reges. No quibus enim est
civitas, metropolis, et idem usque ad terrae
-iudicium, quod videtur super iudeam, immo
-riva in, multo eminens ut etiam
-etiam sacerdos et sacerdotessus dicitur. A
-postolo dicitur etiam quod iudeo
-ni impotens est non osus, sed inos

KOM. A.

A. MONROI
ANATOMIE
NERVORUM
CORPORIS HUMANI.
DE NERVIS IN GENERE.

§. I.

Si Anguis, omniaque Fluida,
quæ per innumerabiles *Carotidum Vertebraliumque*
Arteriarum Ramos, ac per minutissima *Piæ Matris ejusque Processuum*
vasa fluunt, non nisi lente admo-
dum

DE NERVIS

dum ac æquabiliter moveri possunt, immo lentius quam in plurimis aliis humani Corporis Partibus; inflectuntur enim valde, ac intorquentur, antequam *Duram Matrem* ingrediuntur; Musculorum etiam, &, simulatque Cranium intrarunt, prementis Aëris auxiliis destituuntur, quibus in cæteris sanguinis velocitas insigniter adjuvatur.

§. 2. Injectionum & Microscopiorum ope evidenter evincitur minutissimos horum vasorum (§. 1.) Ramos e *Pia Matre* in *Corticem Cerebri*, *Cerebelli* & *Medullæ spinalis* Partem cineritiam decurrere; in alba autem & medullari harum Partium Substantia solummodo Vasa longitudinalia absque multis Ramificationibus & reticularibus Plexibus observamus.

§. 3.

I N G E N E R E. 3

§. 3. *Corticis cum Medulla Connexio tam in Cerebro quam Medulla spinali nudo Oculo, distinctius tamen Microscopio armato, conspici potest.*

§. 4. In *Cerebri & Cerebelli dissectione* tenuia videmus Medullæ principia a *Cortice* progredi; & dígito veluti monstrare valemus graduale ejus augmentum ex simili albicanti Substantia, quæ ipsi e *Cortice* additur.

§. 5. Ambæ hæ substantiæ (§. 4.) admodum succosæ sunt; Aëri enim expositæ magis de Pondere suo quam pleræque aliæ Corporis Partes amittunt.

§. 6. In diversis Cerebri locis observamus Medullam componi e Fibris sibi in vicem appositis.

D E N E R V I S

§. 7. Omnis medullaris Substantia ad albicantes Fibras efformandas inservit, quibus hodie NERVORUM nomen accommodatum est. Intra *Cranium* Nervos continuatam esse Medullam videmus: tota etiam *Medulla spinalis* in Nervos abit.

§. 8. Vulgaris circa Nervorum originem Opinio, ac si ab eo Latere *Encephali* orirentur, quo Cranium exeunt, accuratiore investigatione erronea deprehensa fuit; artificiali enim Maceratione compertum est, Fibras medullares in quibusdam Medullæ locis se invicem decussare; Ex Gr. in *Corpo annulari* & principio *Medullæ spinalis* &c: Practici insuper diversa Hominum attulerunt Observata, Symptomata morbosa, Paralysin, Convulsiones &c: in Latere opposito apparuisse (a), eorum quæ-

(a) HIPPOCRATES *de Vulneribus Capitis* Tom. XII.

quædam vidi Exempla; & quoniam Experimenta in Brutis instituta has Observationes confirmant, haud incredibile visum fuit, Nervorum Originem esse in illo Encephali Latere, quæ Egressui e Cranio opposita est. Ea tamen Opinio nondum in universum est demonstrata; Decussatio enim in quibusdam Partibus non est Argumentum, quod ubique obtinet; & quamvis sint Exempla Paralysis Lateri Cerebri læso oppositæ, dantur e contra, in quibus Læsio Cerebri & Nervorum Resolutio in eodem Latere observatæ fuerunt.

§. 9. Nervi, dum Medullam egrediuntur, componuntur e quamplurimis Filamentis sibi invicem, vel quamproxime, parallelis.

Textura fibrosa in Origine pluri-

A 3 um

XII. C. 19. p. 123, C. 31. p. 127, & Tom:IX. *Epid.*
L. 5. No. 23. p. 341, ex Edit: R. CHARTERII hæc
evidenter notat.

6 D E N E R V I S

um Nervorum evidens est intra Craniū; & in *Cauda equina* *Medullæ spinalis* Nervi dividi possunt in Filamenta adeo tenuia, ut Lyncæos Oculos effugiant; illa denuo, dum Microscopio prosequimur, ex longe minoribus componi videntur.

§. 10. Quanta sit tenuitas harum Fibrillularum nervearum nobis incognita est: Si consideremus, quod Pars Corporis minutissima Sensu sit prædita, & dependeat a Nervis in Ramulos vel Filamenta divisis, perque omnes has minutissimas Partes dispersis, qui omnes simul sumti Chordam unius Pollicis Diametri vix efformarent, si, inquam, attendamus ex hac Chorda ac si e Trunko reliquos Nervos ac Filamenta per universam Corporis Superficiem, tam internam, quam externam, perque minutissimas ejus Partes dissemina-
ri,

ri, evictos esse oportet de infinita eorum subtilitate. Ex Optice etiam constat atque ejus Regulis de *minimo visibili* unicam Fibrillam in Oculi *Retina* sive expanso *Nervo optico* magnitudinem $\frac{1}{42.400}$ Capilli humani vix excedere.

§. 11. Substantia medullaris, quæ Fibrillas nerveas producit, admodum mollis est, neque vi, cui Nervi intra Ossa obnoxii sunt, Fluidorumque circulantium impulsui resistere posset, nisi *Pia Mater & Tunica Arachnoidea* illam comitarentur; prior ipsis Robur atque Firmitatem conciliat, altera Tunicam cellularem, qua Nervorum Filamenta inter se ligantur, ut molliter & humide exciperentur, & ut Vasa sanguifera, quæ Nervos perreptant, apte sustinerentur.

Estque hæc eadem cellulosa Sub-

§ D E N E R V I S

stantia, quæ expanditur, Nervumque exsiccatione spongiosum efficit, dum Aër tubi ope vehementer in Nervum inflatur: ea tamen Methodo Fibræ nerveæ adeo contrahuntur, ut vix appareant.

§. 12. Tunicæ modo (§. 11.) dictæ Nervos satis firmos non redderent, ut Extensionibus atque Pressionibus ferendis, quibus in decursu expositi sunt, pares essent, atque ideo, ubi Nervi foramina *Cranii* & *Spinæ* egrediuntur, *Dura Mater* eos firmiter amplectitur ad uniendas segregatas Fibras & in Chordam robustam colligendas. Et, ne Tensio, cui forte fortuna opportuni essent, eos laceret, antequam hanc accessoriām acquisiverunt Tunicam, firmiter Parietibus foraminum, quæ transcutunt, adnectitur.

§. 13.

§. 13. Fasciculi nervei hoc modo ex nerveis Fibrillis compositi, ex cellulari Tunica, *Pia & Dura Mater* tot Vasis scatent sanguiferis, ut, Arteriæ licet solæ fluido colorato injiciantur, tota Chorda tingatur: &, si injectio nimis violenter urgeatur, cellularis Substantia Nervorum compleatur. (a)

§. 14. Fasciculi nervei jam (§. 13.) descripti, ratione aliarum Corporis Partium, Elasticitas admodum exigua est. Nam resectus e Corpo-
re Nervus multo brevior non fit (b); Vasa sanguinea e contra se $\frac{1}{2}$ Longitudinis Partes contrahunt. (c)

A 5

§. 15.

(a) Id tamen nunquam fieri, puto, nisi ruptis Vasis.

(b) STUART *Philosoph. Transact.* 424. Exp. 3. & *de Motu Muscul.* p. 40.

(c) IDEM *Phil. Transact. L. C.* ad dimidiam fere partem se contrahere observavit.

10 D E N E R V I S

§. 15. Nervi in universum in cellulosa & adiposa Substantia collocantur, & inter Interstitia Musculorum aliorumque Organorum activorum discurrunt, ne pressione lœdantur. Secus in diversis aliis Partibus ita locati sunt, ac si ex industria ibidem Pulsum Arteriarum vel Pressionem & Contractionem Fibrarum muscularium sufferrent.

§. 16. Majores Nervi in Ramos dividuntur, ubi ad diversas Partes abeunt; Rami autem Trunko minores sunt, & frequentissime acutum Angulum efformant.

§. 17. Multis in locis diversi Nervi in unam Chordam coëunt, quæ sœpe crassior est, quam Nervi singuli, qui eam componunt.

§. 18. Diversi Nervi, præcipue illi,

illi, qui per Viscera distribuuntur, subito post talem Unionem (§. 17.) efficiunt durum Nodum omnibus Nervis illum constituentibus longe majorem. Hi Nodi CORPORA OLIVARIA (*a*) ab hodiernis GANGLIA nominantur (*b*).

§. 19. Tunicæ *Gangliorum* illis Nervorum sunt crassiores, pluribus amplioribusque gaudent Vasis sanguiferis, hinc rubicundiores apparent, & Musculos æmulentur. Fibræ in *Gangliis* disiectis aliæ secundum Axin longitudinales decurrunt, aliæ oblique ex eorum Parietibus ad longitudinales accedunt.

§. 20. Plerumque plurimi Nervuli e *Ganglio* proveniunt, qui omnes

(*a*) FALLOPIUS *Obs. Anat.* p. 737.

(*b*) GALENO jam nomen *Gangliorum* fuit cognitum *Tom. IV. de Uso Partium.*

nes simul sumti magnitudinem illius non adæquant; cæteroquin illorum Structura ab aliis Nervis minime differt.

§. 21. Nervi Organis sensuum dicati Tunicam firmam amittunt, & in substantiam pulposam desinunt. *Nervi optici* in mollissimam & tenuerrimam Telam, *Retinam* dictam, expanduntur, *Nervi acoustici* intra *Vestibulum*, *Cochleam* & *Canales semicirculares* vix Mucis consistentiam habent. *Papillæ Narium*, *Linguæ* & *Cutis* admodum molles sunt.

§. 22. Nervi Musculis dicati similiter prosequi possunt, donec molles evadunt, quoniam Tunicas amisisse videntur: unde, & ex iis, quæ de sensatoriis Nervis (§. 21.) observavimus, concludere licet, Nervos Muscu-

culorum æque pulposos esse in eo-
rum extremis; quamquam illa Se-
ctione prosequi non valemus.

§. 23. Extremitates omnium Ner-
vorum necessario molles & flexibles
(§. 21. 22.) esse oportere videtur,
ut rite Functiones suas peragant. Nam
prout reliquæ Partes rigidæ evadunt
Senectute vel alia quacunque caussâ,
ita Sensibilitatem amittunt, Motus-
que difficilius producuntur.

§. 24. Licet Fibrillæ nerveæ in
Fasciculo firmiter connectantur, &
diversi Nervi frequenter in uno
Trunko eodemque *Ganglio* unian-
tur; Sensatio tamen cujuscumque
Corporis Partis adeo est distincta,
& tanta in Nobis Musculos separatim
movendi est Potestas, ut, si duæ hæ
Functiones præcipue ab Aktionē
Nervorum, uti probare conabor, de-
pen-

pendeant, credibile sit ; nullam Fibillarum nervearum esse Unionem, Confusionem vel immediatam Connexionem , sed unamquamque Fibram ab Origine ad finem usque manere distinctam.

§. 25. Fibræ Nervorum interim ilico afficiuntur , simulac mutatio qualiscumque Membranis eorum contingit. Substantia cellularis sive sit Liquoris nimis plena , sive arida ; sive Liquor ipse debita careat consistentia , sive præter naturam obstruat & colligatur. *Pia & Dura Mater* similiter nimis laxa vel tensa esse potest , earum Vasa obstructa. Nervi earum proprii violenter irritati esse possunt atque Potentiam agendi amittere ; & quamplurimæ aliæ similes Alterationes accidere , quæ non tantum Morbos in peculiaribus Nervis , sed quoque *Sympathiam* sèpissimæ

sime inter Nervos observatam, efficiunt; hæc necessario summa Mentiis attentione in quamplurimis Morbis explorari debent, ut vera illorum Proprietas & Natura detegantur, quoniam absque horum Cognitione in Praxi medica & chirurgica periculosissimi sæpe Errores committi possunt. (a)

§. 26. Plurima Experimenta & Observationes evincunt, post Nervorum compressionem, abscissionem vel alio quovis modo destructionem, Sensum, Motum & Nutritionem debilitari, vel plane cessare in illis Partibus, quibus tales Nervi inserviunt. (b) Ii Affectus solummodo fiunt

(a) *GALENUS de Locis Affect.* Tom. vii. L. 3. dicit, Medicos illos melius nervorum motum & sensum deperditum curaturos, qui ex Anatome eorum principia & distributiones didicerint.

(b) *IDEM Tom. IV. de Anat. Administr.* L.

unt infra Læsionem & a Capite vel Spina Læsione remotiorem, nequam vero supra illam, & Originis propriorem observantur. In hisce Experimentis, ubi Causa Nervos afficiens removeri potest illorumque structura simul est illæsa, Motus & Sensatio subito restituuntur; Ex. Gr. si Ligatura, quæ Influxum Liquidi nervi impedit, tollitur. Unde apparet Nervos esse præcipua Organa Sensationis (*a*), Motus & Nutritiōnis, eamque virtutem non esse Nervis insitam, nisi Communicatio inter Fibrillas illarumque Originem servatur.

Con-

*3. C. 9. p. 82 & 83., L. 8. C. 4. p. 173., C. 5. p. 176.,
C. 8. p. 181. Tom. V. de Hippocr. & Plat. Decret.
L. 2. C. 6. p. 105; Tom. VII. de Locis Affect. L. 1.
C. 7. p. 400. VESALIUS de Fabr. Corp. hum. L. 7.
C. 19. p. 571. HILDANUS, BONETUS, TULPIUS &
quamplurimi alii Observatores.*

(*a*) Peripathetici Nervum sentiendi Organon non agnoscunt, sed Carnem, aut quid ei analogum. ARISTOTELES de Part. Anim., & qui ejus partes tinentur.

Conclusio hæc legitima est, licet interdum post Nervi abscissionem Effectus supra memorati pro brevitate tantum tempore observentur, sed subito post æger nullum neque stuporem neque immobilitatem sentit. Nam quotiescumque id accidisse datur, Nervus abscissus solummodo unus est ex pluribus aliis, qui ad Membrum abeunt, cuius Influxus defectus haud diutius percipitur, quam donec habitus easdem Functiones aliorum Nervorum ope acquisivit.

Neque majoris momenti est Obiectio, si Nervus firmiter ligatur, & Ligatura iterum removetur, quod interdum Partes, per quas infra Ligaturam distribuitur, nunquam Influxum illius recuperent, sed Effectus fere idem est, quamvis levior, ac si fuisset abscissus; id est, quod illius Textura penitus fuerit destrueta. Idem appareat, quando filum circum te-

B nuem

nuem. Plantæ ramulum firmiter ligatur, tabescit ilico.

§. 27. Experimenta & Observations similiter demonstrant, quod, quotiescunque *Encephalon* vel *Medulla spinalis* irritata, compressa vel destructa fuerunt, ex Corporis Partes (quarum Nervi ab iis affectis partibus *Encephali* vel *spinalis Medullæ* originem traxerunt) Convulsionibus, Resolutione, Insensibilitate vel Marcore tentarentur; & quod iis in casibus, ubi irritans Causa removeri potuit ab ipsa Nervorum origine, Symptomata morbosa antea observata in Partibus, versus quas Nervi distribuebantur, ilico fuerunt sublata (a.).

(a) GALENUS Tom. iv. de Anat. Administr. Lib. 8. C. 5. p. 176. de Difect. Nerv. C. 1. p. 241. HILDANUS, BONETUS, SWAMMERDAM Bibl. Nat. BARTHOLINUS aliisque — Vidi Juvenem post Terebrationem summa prudentia & felicitate a Vi-
to Doctissimo F. SNIP apud Documanos Medi-
ci-

Jure merito igitur concluditur, Nervos necessario non modo communicationem habere cum eorum origine, sed & potentiam, quam in Partes, per quas distribuuntur, exercent, penitus dependere ab Influxu, quem ab *Encephalo & spinali Medulla* derivant.

§. 23. Quamvis *Medulla spinalis* propria suahabet Vasa & Substantiam cineritiam, unde *Medulla* ejus formatur; maxima tamen Pars medullaris Substantiae intra Spinam ab *Encephalo* oritur, cuius *oblongata Medulla* a Capite descendit, *Medullæ spinalis* influxus in ejus Nervos magnopere dependet a *Medulla oblongata Capitis*. Hinc læsio cuidam Parti spinalis Medullæ facta immediate afficit omnes

B 2

Par-

cinæ Doctore peractam horrendis Convulsionibus totius Corporis affici a festuca reicta, qua abrasa, omnia Symptoma sponte cessabant.

Partes, quarum Nervi infra Causam
Iædenterem oriuntur (a). Luxatio verte-
bræ Lumborum subito Extremitates in-
feriores efficit paralyticas (b). Sectio
transversa Medullæ ad primam Colli
vertebram subito vitæ finem impo-
nit (c).

§. 29. Si tales Causæ semper
eosdem Effectus (§. 26. 27. 28.) in
Nobis aliisque Animalibus, iisdem
propemodum conditionibus ac Nos
viventibus, producunt, Conclusio jam
facta legitima erit, licet Exempla In-
fantum aliorumque Animalium abs-
que

(a) GALENUS *L.c. & C. 6.p. 178. C. 9.p. 183.* circe
læsiones & sectiones Medullæ spinalis in vivis Anima-
libus pulcherrima & admiratione digna instituit ex-
perimenta. BONETUS, TULPIUS, HORSTIUS &c.

(b) BARTHOLINUS *Hist. Anat. & Med. rar. 8*
Cent. 5. narrat Pedum paralyticin a fractura verte-
brarum Dorſi & vulnere Oſſis facri.

(c) Vide Observatores quamplurimos.

que *Cerebro* vel *Medulla spinali* nat-
rum extent (a); vel licet *Textura Ce-*
rebri in *Animalibus* adultis multas mu-
tationes *Morbis* patiatur (b), & *Testu-*
dines aliaque quædam *Animalia* Ca-
pite truncata perdiu se moveant.
Quamvis ignoramus peculiares cir-
cumstantias, quæ ad existentiam vel
felicitatem singulorum individuorum
requiruntur vel necessariæ sunt, &
licet plurima *Phænomena* explicare
haud valeamus; Oculis tamen fiden-
dum, quotiescunque *Facta* exami-
namus: & quotiescunque similes
sequelas a similibus Actionibus pro-
ductas videmus, concludere oportet
has Causas illas Effectus esse.

B 3 'Æ.

(a) TULPIUS, BONETUS, STALPART VAN DER
WIEL, DENYS aliique, ut & *Histoire de l'Acad.*
Royal des Scienç. 1701, 1704, 1711, 1712, 1716.
RAYGERUS de *Puella sine Cerebro nata Observ.* ACT.
ERUDIT. LIPS. 1721, p. 318.

(b) VALLISNERIUS in *Dissertat. de lapides facti*
Cerebro.

Æque absurdum foret Conclusiones tribus his præcedentibus Paragraphis factas negare, propterea quod Phænomena in initio hujus relata contra Naturam videantur, acsi quis defendere vellet Circulationem Sanguinis in Nobis & quamplurimis Quadrupedibus nullo modo esse necessariam, quia Rubeta profilire & Testudo diu ambulare possit postquam omnia tam Thoracis quam Abdominis Viscera eruta sunt; vel quia Vermes in multas Partes secti Partesque singulæ prorepunt.

Ab omnibus igitur Philosophis concessum est, Nervos *præcipua* nostrorum Sensuum, Motuum & Nutritiōnis esse Instrumenta, & Influxum, quem habent, communicari ab illorum origine, puta *Encephalo* & *spinali Medulla*. Sed Auctores minime conveniunt de modo, quo hic Influxus communicatur, vel Nervi agunt, ut Effectus hos producant.

§. 30.

§. 30. Quidam opinantur *Fibrillas nerveas solidos esse Fasciculos* (a) *Elasticitate vel Vibratōne agentes* (b). Alii affirmant *Fibrillas bastē-*

B 4 nus-

(a) WILLIS *Anat. Cerebri* C. 19. p. 64. dicit. Nervi substantiam esse firmam & plane compactam, & de cavitate Nervorum olfactoriorum agens addit, spiritus in lateribus minime in cavitate utriusque Tubuli ferri. BIDLOO *Exerc. 1. de Ner-*
vis. LISTER *Dissert. de Humoribus* C. 20. 50. 51.

(b) PACCHIONUS *de Dura Mening. Fabr. & Usu.* BAGLIVIUS *de Fibra Motr. & Anat. Fibr.* Liquidi nervi existentiam negavit HARVEUS *de Circ. Sang.* & Generat. Animal. Exerc. 71, & contra hanc doctrinam mire sese extorsit A. O. GOELICKE in *Dissertatione de Medico Cathedrali & Clinico*, ubi duo Corallaria adjecit. 1.) Familiam Spirituum vitalium, naturalium, & si qui alii supersunt, recte quidem exploserunt Recentiores, mirum, cur solis animalibus repudium mittere ausi non fuerunt. 2.) Hinc in Consilio Illustrium Medicorum, Præside Appolline, nuper decretum est, Spiritus animales, quod a tot retro seculis Medicos infatuarunt, & adhuc non paucos infatuat, dignos esse, qui in perpetuum exilium relegentur, adjuncta te verissima comminatione gravioris pœnæ, si in ditiones Medicorum unquam revertantur. Huic sententiæ sese opposuit I. PH. BURGGRAVIUS *de Exist Spir.*

*nues esse Tubulos Liquores vebentes,
quorum ope illorum Effectus produ-
cuntur (a).*

§. 31. Illi, qui cogitant Fibrillas
nerveas esse solidas, varia alteri Do-
ctrinæ objiciunt, quæ postea exami-
nabo, & ostendere conabor eorum
Doctrinam aptam esse explicandis
Effectibus, qui in universum attri-
buuntur Nervis.

Sustinent, Objecta revera in Or-
ganorum sensoriorum Nervos Impul-
sus faciunt, qui necessario Fibrillulas
Nervorum commovere debent; at-
que illa ipsa Vibratio necessario pro-
pagabitur juxta integrum Chordam ad
alterum extremum sive originem
usque, quemadmodum in Chordis ela-
sticis videre est. Addunt, eas Vi-
bra-

*Spir. Nervos. &c. Vide Acta Erudit. A. 1726.
P. 36. & seqq. BRINIUS de Spiritibus Animalibus.*

(a) Ita hodierni fere omnes.

brationes diversimode modificatas, pro diversa Objecti natura & applicatione, producturas fore diversas illas Objectorum Ideas, quas percipimus.

§. 32. Huic sensuum Explicationi objicitur 1. Quod Nervi ad Vibrations peragendas minime sunt apti, quia illorum Extremitates prorsus molles & pulposæ sunt (§. 21.), quibus tamen Objecta applicantur, adeoque sufferre non possunt suppositas Vibrations; atque ideo, etiamsi exiguus Tremor Objectorum Impulsu produci posset, juxta Nervum continuari non posset propter cellularem Substantiam, qua cum quælibet peculiaris Fibra vicinis connectitur (§. 11.), & mollem pinguedinem, qua Fasciculus nerveus immergeatur (§. 15.), quæ subito vibratorium Motum penitus sisterent.

2. Huic Doctrinæ objicitur, quod
hæ Vibrations instituto non respon-
dent, quamvis supponamus, Ner-
vos ad Vibrations impressione Ob-
jectorum peragendas esse idoneos.
Nam si, quæ de vibrantibus Chor-
dis comperta habemus, scilicet, ea-
rum Tonum eundem manere, nisi
Textura, Longitudo aut Tensio
mutentur, vel variæ Substantiæ eas
in Motum ducant, atque inde To-
num solummodo acutiorem vel gra-
viorem reddi: Si hæ Proprietates
Nervis applicantur, sequetur, eun-
dem Nervum perpetuo eandem pro-
ducturum Ideam, hac sola cum dif-
ferentia, quod vel debilius vel for-
tius erit impressa, quomodo cunque
Objecta applicata differant. Nisi sta-
tuamus Nervum ratione Texturæ,
Densitatis, Longitudinis & Tensio-
nis mutatum, quotiescunque diver-
sum applicatur Objectum, quod
vix

vix fere credimus ab ullo probatum
iri.

Immo 3. si talis Varietas Vibra-
tionis unquam locum habere posset,
Sensationes nostræ tunc essent confu-
sæ & minime distinctæ, quia tremu-
la Fibrilla nervea firmiter unita &
contigua diversis aliis Fibrillis ejusdem
Chordæ iis quoque necessario tremo-
rem communicaret, unde intellectum
Objecti haberemus tamquam omni-
bus illis diversis Partibus applicati,
ubi Extremitates harum Fibrillarum
desinunt.

§. 33. Quocumque modo Patro-
ni hujus Doctrinæ elasticitatem Ner-
vorum contractioni Musculorum ap-
plicare conantur; illorum Adversa-
rii contendunt Nervos esse nimis de-
biles, ut resistat tantæ vi, quan-
tam Musculi sustinere debent; nam
procul dubio dilacerarentur, præter-
tim

tim dum pro maxima parte, si non penitus, privantur firmis illorum Tunicis, antequam ad illam Musculi Partem veniunt, cui immedie*in*serviunt (§. 22.).

Quum igitur manifestum est, Nervos parvam aut vix ullam habere Elasticitatem, qua in se redeant vel contrahantur (§. 14.), sponte patet eos penitus ineptos esse ad Musculos vi elastica, modo ante descripto, in actum deducendos; & quotiescumque Nervus Microscopio conspicitur, dum Musculus, cui inservit, est in actione, nulla contractio aut Motus in Nervo observatur.

§. 34. Contra Motum vel Sensationem Elasticitate productam porro objicitur; quod, si hæc Doctrina esset vera, sensus forent acutiores & Musculorum contractiones majores validioresque, quando Partes Senec-
tu-

tute fiunt firmiores ac rigidiores; quoniam tum illorum Elasticitas increscit: sed contrarium apparet (§. 23.); etenim sensus tum stupescunt, & contractiones musculares evadunt minores debilioresque.

§. 35. Si conceditur Nervos esse elasticos, & vim quamdam contractilem omnibus Partibus, per quas distribuuntur, communicare, eo respectu necessarii possent videri ad juvandam Particularum nutrientium applicationem juxta Parietes Vasorum, quæ harum Particularum ope nutriendæ erant; atque eatenus sat bene inde explicari posset utilitas, quam Nervi censentur habere in Nutritione: Sed si Elasticitas inepta est duabus functionibus, Sensationi scilicet & Motui, alia media detegere oportet, quibus Nervi Nutritioni inser-

vire possunt, quod in sequentibus
præstabitur.

§. 36. Perpensis igitur ab utraque parte argumentis pro & contra Nervorum soliditatem, ad ea procedendum, quæ Nervos cavos esse confirmant, atque ad Objectiones, quæ huic Doctrinæ opponuntur.

Qui putant Nervos esse Tubulos Liquores vehentes, pro summo Argumento habent Analogiam inter Cerebrum & ejus Nervos, atque inter Glandulas earumque Ductus excretorios observatam, ubi in Glandulis manifesta fit secretio, & liquor per Ductus excretorios ad sua loca ducitur, in quibus astervari debet. Existimant fabricam vasculifam *Corticis Cerebri & spinalis Medullæ* (§. 2.), Connexionem *Corticis* pro substantia medullari formanda (§. 3. 4.), Texturam fibrosam (§. 6.), suc-

succosam Medullæ Qualitatem (§. 5.), totumque illius Usum, & quia tota in Nervos abit (§. 7.), quoniam Fabrica fibrosa evidens est (§. 9.), hæc omnia Argumenta conspirare censem ad demonstrandam tantam inter has Partes & reliquas Corporis nostri Glandulas, quanta major ad persuadendum desiderari haud potest, scilicet esse Liquorem in *Cerebro* & *Medulla spinali* secretum, illumque Nervorum ope ad omnes Corporis Partes deduci.

§. 37. Hisce Argumentis, quæ ex Analogia Glandularum deprompta Liquori per Nervos ducto favere videntur, sequentia objiciuntur. —

i. Autumant Glandularum plerarumque Ductus excretorios in paucos sed amplos colligi, & nunquam in tantum numerum Tubulorum separatorum, neque ad loca diffusa, ubi

Li-

Liquores deponendi sunt, quod ultimum tamen verum esse debet, si Nervi sunt Ductus excretorii Cerebri glandulosi. 2. Videmus Cavitates in Ductibus excretoriis aliarum Glandularum Cerebro longe minorum, in quibus Liquores indagare licet, quod tamen in Nervis fieri nequit. 3. Si Nervi essent Tubuli, illorum capacitas tam arcta esset, ut Liquorum Attractio ad Latera eam celeritatem impediret, quæ in Sensatione & Motu requiritur. 4. Si Nervi essent Tubuli, cylindri figuram haberent, & ideo Morbis non essent obnoxii; saltem eorum Morbos nullo modo percipere possemus.

§. 38. Prima Objectio solvitur sequenti modo, quod aliæ sint Glandulæ, ubi manifesta fit Secretio, & in quibus Ductus excretorii eodem fere

fere modo ac in Cerebro formantur : Ex Gr. Renes *Corticem Vasorum* habent reticularem, e quo *Eustachiana* vel *Belliniana* *Medulla* producitur, quæ constat e longitudinalibus Fibris paucisque Vasis sanguiferis in eadem directione dispositis; & hæc *Medulla* in decem, duodecim, vel plures *Papillas* colligitur, quarum quælibet ex quamplurimis, tenuibus, separatis formatur *Tubulis*, qui singulatim in amplos membranaceos Canales Urinam deponunt, atque hæc eadem *Papillæ Pelvim* efformant. Ex comparatione fabricæ Renum cum illa *Cerebri* (§. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 9.) Analogia quam clarissime patet.

§. 39. Ut secundæ Objectioni in
§. 37. memoratæ respondeatur, pri-
mum conceditur, quod per Micro-
scopia, Injectiones, aliasque Artes

C huc

huc usque institutas nondum cavita-
tes Fibrillarum nervearum vel Liquo-
res in iis contenti observati fuerunt,
& propter tenuitatem Fibrillarum
nervearum (§. 10.) adnotatam forsan
nunquam videbuntur. Verum quam-
diu tanta Animalculorum copia quo-
tidie Adversariis exhiberi potest, in
quibus neque Vasa neque Fluida in
illis contenta demonstrare licet; Con-
clusio revera non procedit, quod
ideo non existant, quia neque Tu-
buli, neque illorum Contenta, ad
oculum ostendi possunt. Nam Idea,
quam de Animalibus habemus, in
eo consistit, quod Machinæ sunt hy-
draulicæ, quæ Liquores circulantes,
quamdiu vivunt, continent. Igitur
si Insecta, sive parva Animalia, Va-
sis & Liquoribus gaudent, quæ ocu-
lorum nostrorum aciem fugiunt, cur
non quædam Vasa & Liquores in iis
contenti Corporis humani invisilia
esse possunt? Ad

Ad hanc effugiendam Responsionem, addunt, quod licet nerveos Canales, eorumque Liquores, quemadmodum fluunt naturaliter, non videamus, tamen, si tales Liquores vera existant, sese manifestarent, vel intumescentia, ubi Nervus firmiter ligatur; vel qualiscunque sit hujus fluidi subtilitas, quod saltem colligi posset in aliquot guttas, quotiescunque resecta extremitas Nervi viventis Animalis per tempus aliquod sub Recipiente Aëre vacuo servaretur (*a*). Interim ab omnibus conceditur, neque Nervum ligatum inter Cerebrum & Ligaturam intumuisse, neque Liquorem in Recipiente collectum fuisse, unde concluditur; nullum in Nervis existere Liquorem.

Quidam, qui hæc Experimenta instituisse profitentur, affirmant, Nervos in junioribus Animalibus omni-

(*a*) BIDLOO *Exercit. Anat. Chir. I. de Nervis.*

no supra Ligaturam intumescere (*a*), & Liquorem e Nervo ab' ciſſo exſtilare (*b*). — ſive intumefcentia vel liquor Nervorum in his Experimentis videatur nec ne, hinc pro vel contra existentiam Fluidi nervei concludi non potest; nam intumefcentia Nervi ligati, vel effluxus Liquorum ex illius extremitate, neutiquam ostendit eſſe Effectum Fluidi, quod in propriis Fibrillulis nerveis continetur, quoniam a Liquoribus produci potest, qui per ampliora Vasa fluunt in ſubſtantia cellulofa Nervorum ſita; & ſi eadem hæc Vasa per tunicam Nervorum decurrentia Liquores ſuos per hæc experimenta non manifestant, longe minus id ex.

(*a*) WILLIS *Anat. Cerebri* C. 20. MOELINELLUS quoque intumefcentiam a Nervo ligato obſervavit Vide *Comment. de Bonon. Scient. & Art. Instit.* Tom. III. p. 292.

(*b*) MALPIGHIIUS in *Oper. Posth.* p. 27.

exspectari potest a Nervis multo subtilioribus.

§. 40. Tertia difficultas, quæ Doctrinæ vel Dogmati Cerebri glandulosi, Nervorumque, ejus excretoriorum Ductuum, objicitur, supponit Motum in Fluido nerveo celeriorem esse necessarium, quam quidem Defensores Liquidi nervei hodie concedent, quod postea loco opportuni considerandum est.

§. 41. Quarta Objectio est, si Nervi sunt Ductus excretorii Glandulæ, tum debent esse tubi cylindrici, in quibus nullæ Obstructiones vel Morbi accidere possunt; sed quoniam quotidie videmus Morbos Nervorum, ideo pro talibus Ductibus excretoriis nullo modo habendi sunt. Cui respondetur, quod sæpe in Ductibus aliarum Glandularum excretoriis

fiunt Morbi, ut Hepatis, Renum &c., licet illorum figura cylindrica & decursus longe brevior minusque Morbis sit expositus. Nam si consideramus tenerimam Cerebri substantiam, maximum Vasorum contextum, miram Tubulorum ex eo provenientium tenuitatem, multiplices motus, quibus Nervi afficiuntur, variasque mutationes, quæ Vasa, Membranas & Substantiam cellulosa Nervis adhærentem commovent, & tum Fibrillas nerveas afficiunt, certe, si supponamus Ductus Cerebri excretorios figuram habere cylindricam, satis mirari non possumus, quod Canales hi cylindrici non frequentius perturbentur magna nimis vel nimis parva Quantitate Liquoris viscidioribus vel tenuioribus Fluidis; dulcioribus & spissioribus, vel acrioribus illosque pungentibus Liquorum Particulis; nimio
vel

vel minimo Fluidorum Motu, Diame-
tris Canalium nimis coarctatis vel
dilatatis; aliisque quamplurimis Cir-
cumstantiarum varietatibus, quæ Ner-
vorum functionibus Motum inordi-
natum afferre censentur.

§. 42. Quidam, qui affirmant Nervos esse solidos, agnoverunt ob multa Encephali Vasa in Cerebro Liquorem secerni: sed minime concedunt Liquorem hunc per Fibrillas nerveas demitti, verum intra substantiam cellulariem Nervos continentem ef- fundi, ut molles & flexiles conser- ventur, & ideo Elasticitatem, Vi- brationem &c rite exerceant, unde effectus Nervis vulgo attributi secun- dum illorum Opinionem producun- tur. (a).

§. 43. Præter jam allatas Objectio-
C 4 nes

(a) LISTER *Diff. de Humoribus C. 52. & 53.*

nes contra Nervos Chordarum instar elasticarum agentes (§. 32. 33.) quædam aliæ difficultates objiciuntur: Ex. Gr. nullum consimile in toto Corpore exstat Exemplum, ubi Liquores in magna Glandula secreti intra substantiam cellulosam effunduntur; etenim Liquores in *Tunica cellulosa* aliarum Partium separantur ab Arteriolis per has Cellulas distributis.

Porro concipi non potest, quomodo Liquor in Cortice secretus per Medullam transiret, & intra Membranas cellularēs ad superficiem externam hujus *Medullæ* prodiret.

Denique simplex admodum & vulgare Experimentum clare demonstrat, si Aqua per Arteriam cuiuscunque Membri injiciatur, & substantiam cellulosam Nervorum repleat, Liquorem hunc eandem habere originem, qui substantiam Ner-

Nervorum *cellularem* intrat, ac illum, qui per *Tunicam cellulofam* fluit, id est ab Arteriolis per illam dispersis.

§. 44. Doctrina Fluidi nervei non tantum firmatur Analogia Cerebri & Nervorum respectu aliarum Glandularum earumque Ductuum excretoriorum, sed illius Patroni adducunt quoque Experimentum, quo directe existimant Fluidi in Nervis existentiam demonstrari. Videlicet in aperito Canis vivi Thorace digitis prehende & comprime unum ambosse Nervos *Phrenicos*, immediate contractio *Diaphragmatis* cessat, sublata Nervorum compressione, Musculus iterum agit: Porro iterum prehende Nervum vel Nervos supra *Diaphragma*, Motus illius definit. Comprime fortiter Nervum, & cum Digitis alterius manus frica

infra compressionem versus *Diaphragma*, iterum se contrahit. Ter quaterve his Experimentis iteratis, semper iidem Effectus sequuntur; sed tum non amplius contrahitur, comprise gradatim, quantum placet, nisi pressionem removeas & Nervum arripias supra locum antea vellicatum, tum Musculus iterum contrahitur comprimendo Nervum gradatim versus *Diaphragma*. Hoc Experimentum institui successu hic memorato. — Videant alii num aliam harum apparitionum rationem reddere possunt, quam quod Digatorum compressione succi nervei flu-men statum fuerit; quod graduali Pressione, quicquid remansit inter Digitos & *Diaphragma*, in hunc Musculum propulsum fuerit; & simulac omnis succus hac ratione consumptus fuerit, Digitis a Parte superiori affluxum impedientibus, Muscu-

cules non amplius sese contraxerit, quam postquam *Digiti* fuerunt remoti, atque hoc modo novum flu-men ex spinali Medulla, vel ea Parte Nervi, quæ non fuerat compressa, acquisiverit.

Conclusioni ex hoc Experimento desumptæ objicitur; 1. Quod *Dia-phragma* in actum deducatur, sive Nervus sursum sive deorsum prematur, quod mirum non est. Nam Liquor, cuius recursus in tam minutis Tubulis Ligatura impeditur, vel Digitis, vel etiam accessione Liquorum ab ipso fonte regurgitabit antrorsum vi quadam, dum retrorsum premitur. Id accidere videmus in Petiolis teneriorum & succulentarum Plantarum.

2. Experimentis probatur, quod Musculi æque agere cessant tam post Venarum colligationem, quam Arte-

teriarum (a) Nervorumve Ligaturam vel Abſcissionem , Musculos vero Motum continuare quando Venæ sunt reſectæ; unde apparet, quod aetio Musculorum impeditur, si Vasa nimis oppalentur, hinc ab Arteriarum Nervorumve Ligatura vel Abſcissione aetio Musculorum quoque ceſſare potest propter Liquorem in Ramis horum Canalium ad Musculos pertinientium stagnantem , quando flumine Liquidi per Truncum ruentis non propellitur, nullo vero modo propter influxum ſive movendi potentiam , quæ nunc non amplius ad eos mittitur.

In his Experimentis jam memoratis observandum eſt Musculorum aetionem citius ceſſare , dum Nervi , tardius vero dum Venæ ligantur.— Quod quotiescumque Venæ ligantur, non tan-

(a) DIONIS *l'Anat. de l'Homme Demonſtr.* VII.
P. 453.

tantum Vasa infaciuntur, sed tota Musculorum substantia cellulosa sanguine coagulato repletur; quum Musculi e contra sunt laxi & minoris voluminis, si Arteriae vel Nervi ligantur. Ita ut in his Exemplis allatis cessatio contractionis Musculorum a diversis admodum Causis dependere videatur; nempe in uno Casu a Liquoris necessarii privatione, in altero vero a copia Sanguinis abundantis. Fustis quoque elasticus nimia siccitate vel humiditate ab Elasticitate sua privat.

§. 45. Quidam convicti de probabilitate secretionis Liquidi a Cerebro, eo scopo, ut per Nervos distribuatur, sed nullo modo concipientes, quo modo fluidum tam celearem subire possit Motum retrogradum, qualem sibi necessarium imaginabantur ad deducendum Objecti im-

impressions in Nervorum extrema factas versus *Sensorium*, duo Nervorum genera supponebant (*a*) ; unum quod Liquorem veheret ad Musculos agitandos & Nutritionem ; alterum ex solidis Nervis compositum, qui Organis inservirent sensoriis, Vibrationsque Objectorum ope factas ad *sensorium* deducerent (*b*).

§. 46. Huic Opinionis (§. 45.) objici possunt Argumenta allata contra sensitivos Nervos Vibrationsque (§. 32.) agentes ; neque ulla differentia supicari potest in fabrica diversarum Partium Cerebri vel Nervorum, quia ubique eadem sit, & Rami ejusdem Nervi.

(*a*) Ejus opinionis jam fuerunt HEROPHILUS & GALENUS.

(*b*) BORELLUS *de Motu Anim.* duplicem sive cum nerveum Prop. 158, & diversas vias, per quas transmittitur, Prop. 159. proponit.

Nervi tam sensui quam Motui s^epe inserviant.

Mox demonstrandum erit, celerem Motum Fluidi nervei non admodum esse necessarium (*a*).

§. 47. Ex celerrimo Liquoris nervi Motu alia oritur divisio, scilicet in *arteriosos* sive *effluentes*, & *venosos* sive *refluentes*, Motus muscularis & Nutritio dicuntur dependere a Nervis arteriosis; sensatio vero Motu accelerato Spirituum animalium versus Cerebrum, qui impressione Objectorum in Nervos venosos producuntur (*b*). Ablurditas celerrimi flux-

(*a*) De celerrimo motu Liquidi nervei videatur BORELLUS L. C. Prop. 161. WILLIS de Cerebri Anatome C. 19.

(*b*) GAUTIER in Observat. sur l'Hist. Nat., sur la Phys. & sur la Peint. Tom. II. p. 86. Obs. 26. de Circulatione Spirituum animalium & de particulari Cerebri & Cerebelli Anatome.

fluxus & refluxus in eodem canale
hac Hypothesi callide præcavetur, &
hæc utilitas inde acquiri putabatur,
nimiam Fluidi nervei dissipationem
tum non adeo esse necessariam; secus
sufficiens Quantitas, quæ per to-
tam vitam desideratur, a *Cerebro* &
spinali Medulla suppleri non pos-
set.

§. 48. Huic Opinionis (§. 47.) ob-
jicitur 1. Quod nullum in Corpore
humano Liquoris secreti existet Ex-
emplum, qui immediate absque
miscela ad Glandulam recurrit, in
qua tamquam suo fonte a sanguine
secretus fuerat, quod necesse esset,
si Nervi existarent venosi. 2. Non re-
quiritur, ut Flaidum nerveum, mo-
do proposito, servetur, quoniam
Organa secretioni hujus Liquoris
destinata satis ampla sunt, ut omne
id suppleatur, quod in vulgaribus

vitæ functionibus requiritur. —

3. Si Fluidum nerveum ita in perpetua circulatione continuaret, subito nimis acre fieret, quam ut tuto permanere posset in tam sensilibus tenuerrimisque vasis, e quibus Cerebrum & Nervi componuntur. —

4. Neque Hypothesis scopo proposito respondet, nam quamvis momentanea Objecti applicatio efficat accelerationem Liquoris in Nervis venosis, tamen, si diu applicaretur, refluxus versus Cerebrum impediretur; hinc secundum hanc Doctrinam nullam Objectorum haberemus perceptionem, nisi quorum applicatio sensoriis Organis esset momentanea.

§ 49. Supponamus jam *Encephalon* & *spinalem Medullam* probabili-
ter Liquorem in omnes Nervos distributum a sanguine secernere, &
hujus Liquoris ope Nervos præstare

D ef-

50 D E N E R V I S

effectus vulgo illis adscriptos; sequitur jam necessario, ut inquiramus in ejus indolem & movendi modum, & demonstremus, quam apta sint ad efficienda, quæ desiderantur.

§. 50. Quidam putarunt Liquorem nerveum esse fortissimum acidum (*a*) vel alcali (*b*); sed postquam demonstratum est, nullos Corporis nostri Liquores istius esse Naturæ, talesque irritare atque destruere Partes, quibus applicantur, nulla est ratio, quare Cerebrum separaret, vel Nervi resisterent tantæ acredi- ni. Teneritudo enim & sensilitas horum Organorum plane nos revo- cat ab Hypothesi, quod Liquor ner-
ve-

(*a*) PASCAL *la nouvelle Decouverte & les admirables Effects des Fermens dans le Corps humain.*

(*b*) SCRIPTOR ANONYMUS *in Effais d'Anatomie Diff. 21.* Spiritus animales maximam partem ex aleali & sulfure volatili constare conjicit.

I N G E N E R E . 51

veus acris sit vel pungens, sive Spiritus Vini, Cornu Cervi &c. instar (a).

§. 51. Alii imaginati sunt Spiritus animales agere vaſta Explosione instar Pulveris pyrii, violenta & subitanea Rarefactione instar Aëris, summa Ebullitione instar Aquæ ebullientis, sive Miscelæ acidi cum alcali (b). Verum quoniam Maſſa sanguinis, unde fecernitur talibus caret proprietate.

D 2 ti-

(a) SYLVIUS *Disp. Med.* iv. §. 29, *de Meth. med.* L. 1. C. 12. §. 4, 16, *Prax. Med.* L. 2. C. 20. §. 86. BORELLUS *de Motu Anim.* C. 11. BAGLIVIUS *de Anat. Fibr.*, & NEUTONUS ut Radii Lucis in fine *Phil. Natur.*, & in *Tract. Optic.* plurimas de subtilliſſimo fluido nerveo ſibi proponit quæſtiones. Immo EPICUREI extitmarunt Spiritus animales eſſe ſubtantiam igni quam proximam. SNELLEN *de Spir. animal.igneis.* WILLISIUS ſupponit Spiritus animales, velut lucis radios per totum ſyſthema nervorum diffundi L. 1. C. 19. p. 65. MAJOUW ex particulis nitro-aëreis in *Tract.* 4. C. 4. Spiritus animales conſtare conjicit, & pluribus ratiociniis probare conatur.

(b) DISSERT. qui a remporté le Prix proposé par L'Academie Royal. des Scienç. & bell. Lettr. de Berlin 1754. p. 76. & ſeqq. GAUTIER L. C.

52 D E N E R V I S

tibus, supponere non licet sanguinem præbere, quod ipse non continet. Omnes etiam illas operationes propter nimiam violentiam Cerebrum neque Nervi ferre possent; accedit, quod semel in aëlum deductæ non tam subito cohiberentur, quemadmodum tamen Nervorum Motus sibi in nobis experimur.

§. 52. Proprietates Ætheris vel Effluvii electrici quæcunque pervadentis (a) non satis Nobis cognitæ sunt, ut Oeconomiae animali rite applicentur; præterea difficulter concipi potest, quomodo in longa nerva Chorda contineri & conduci possunt; quas difficultates tamen superare vix possumus.

§. 53. Tutissima via, quam ad ju-

(a) BOHNUS de Circ. Anat. Progymn. 19. VI. EUSSENS Neurogr. univers. L. I. C. 15.

judicandum, cuius Naturæ sit Liquor
nerveus, infleßtere possumus, est,
ut examinemus Liquida Partium
Corporis similium. Omnes Glan-
dulae secernunt a sanguine Liquorem
milia ejus longe tenuiorem, talis est
Liquor intra cavitatem Abdominis,
Thoracis, Ventriculos Cerebri effu-
sus, Saliva, Succus pancreaticus,
Lympha &c. Etenim Natura pro Li-
quoribus secretis, ut eo melius usui
designato respondeant, ubique Re-
ceptacula formavit, ut ibidem stag-
nant, spissiores & viscidiores fiant,
ubi Particulæ tenuiores per innumeratas
Venas inhalantes ad latera harum ca-
vitatum dispersas absorbentur, vel
exhalant, si Aëri aperto exponantur.
Mucus Narium stagnatione fit visci-
dus; nam tenuis & aquosus est, quam-
primum secernitur, uti ab Errhinis
applicatis appareat &c. *Cerumen Au-*
rium est aquosum, si recens est. *Mu-*

cus Oesophagi in *Lacunis* spissescit. *Bilis* in *Ductu hepatico* ejusdem fere est consistentiae ac *Lympha*, in *Vesicula* *follis* est viscidæ & spissa. *Urina* in *Renibus* secreta longe tenuior est illa, quæ e *Vesica* excernitur. *Semen* in *Testibus* tenue est, sed in *Vesiculis* *seminalibus* concoctum spissescit &c.

§. 54. Hinc (ex §. 53.) tuto concludere licet, Liquorem tenuem intra *Corticem Encephali* & *Medullæ spinalis* secerni; immo videmus tenuitatem secreti Liquoris in genere sequi rationem divisionum Votorum; Ramificationes vero intra Cranium sunt fere infinite subtiles, Liquor igitur in Cerebro secretus inter tenuissima & subtilissima fluida est censendus.

§. 55. Quoniam etiam nullum obser-

servamus Receptaculum amplum, in quo Liquor e *Corticali Substantia* secretus deponitur, ut particulæ ejus subtiliores absorbeantur, non absque ratione concludere licet, per Nervos discurrere, qualis secretus est.

§. 56. Tenuium & subtilium Liquorum animalium nomine simpliciter veniunt illi, qui valde fluidi sunt, & qui hanc Elementorum rationem servant, ut Aqua oleofas, salinas & terrestres Partes Quantitate exsuperent. Quidam Liquores, quibuscum quantitate sufficiente Experimenta instituere possumus, tam fluidi sunt, & tam exiguum habent visciditatem Partiumve cohæsionem, ut speculo bene mundato excepti evaporent absque ulla Macula relicta; talis est Liquor in superficie *Pleuræ* exhalans, Lympha, aliique diversi.

Si itaque illi Liquores, quos exa-

minare licet, & quorum vasa secer-
nentia tam ampla sunt, ut illa videre
possimus, tam tenuem habent Parti-
cularum cohæsionem, jure merito
concluditur, Liquorem nerveum
Lympha tanto esse tenuiorem flu-
dioremque, quanto Vasa secernentia
sunt exiliora; atque ideo Fluidum
nerveum est Aqua limpida cum pau-
cissimis aliis principiis maxime atte-
nuatis mixta.

§. 57. Duo adferuntur Experi-
menta, quæ tantam Liquoris nervi
fluiditatem & tenuitatem contradicere
dicuntur. Unum est, quod e *Cauda*
equina in vivo Animali abscissa stil-
let liquor viscidus Albuminis Ovi
instar (a). Alterum, quod Nervus
resectus *Saniem* præbeat *viscidam*.
Sed hæc non videntur probare pro-
pri-

(a) MALPIGHII Experimentum in Oper. Posth.
p. 27.

prium esse Fluidum nerveum; quoniam evidenter id, quod in duobus hisce Experimentis evacuatur, e substantia cellulosa Fibrillas nerveas involvente provenit.

§. 58. Si consideremus, quam multa Experimenta probant, Liquores perpetuo & absque ulla intermissione fluere per omnes Animalium Canales, qui vehunt Liquores ex particulis constantes Diametris Cannalium minoribus, idque semper locum habet in Nervis non affectis. Admirari satis non possumus, quomodo unquam concipi potuerit, Liquidum Nervorum necessario fluere debere a Cerebro ad quemlibet Musculum, eo momento, quo volumus; atque idem illud Fluidum eadem cum celeritate versus Sensorium motum iri ab extremitate uniuscujusque Nervi, cui Objectum sensitivum appli-

catur. Nervi ut reliqui Glandularum Ductus excretorii semper Liquoris sunt pleni, quamvis Canales non omni tempore, etiam non in statu sano, sint æque repleti. Sed hæc fiunt absque ullo incommodo, quia latera Canalium se accommodare possunt præsenti Liquorum quantitati, nisi multum a statu naturali discedat; in ambobus his casibus Morbi sequuntur.

§. 59. Motus Fluidi nervei ergo non tantum constans est, verum etiam, vel quamproxime æquabilis. Etenim quamvis Sanguis inæquabiliiter in Arteriis majoribus moveatur vi inæquabili, contractione ventriculorum Cordis, & vi debiliori Systole Arteriarum; Differentia tamen harum duarum Potentiarum minus atque minus perceptibilis est, simulac Arteriæ in minores dividuntur

Ra-

Ramos propter innumerabiles resistentias, quas Liquores moti offendunt, & propter Canalium, in quibus moventur, incrementum, donec in minimis Ramulis vix sensibilis sit Differentia inter velocitatem a Corde & ab Arteriis acquisitam. Motus Fluidorum multo æquabilior debet esse in Ductibus Glandularum excretoriis, & præcipue in illis, ubi Vasa dividuntur in minutissimos Ramos, & fluida nulla alia nisi Cordis & Arteriarum vi propelluntur, vide (§. 1); Liquor nerveus ideo perpetuo, æquabiliter & tarde movetur, nisi illius Motus voluntate Mentis vel pressione vicini cuiusvis Organi prementis mutetur.

§. 60. Ex *Valvulis* quoque, quæ a quibusdam in Nervis supponuntur (a), nul-

(a) *CARTESIUS in Libro de Homine. REGIUS Disp. Med. 8,* & in *Philosoph. Natur. L. 4. C. 16.*

nulla explicabis *Phænomena*, quia
nunquam, neque Experimento,
neque probabili Conjectura demon-
stratæ sunt.

§. 61. Nullam habemus, & forsan
nunquam acquirere possumus ullam
Ideam modi, quo Anima & Cor-
pus agunt in se invicem; tamen si
concedimus unum altero affici, quod
Nemo negat, & Fluidum nerveum
(quocunque nomine insigniatur,) *præcipuum* esse Instrumentum, quo
Anima utitur, ut in actiones Corpo-
ris influat, vel impressiones Corpo-
ri factas addiscat, assentiri debemus,
Animam Instrumentum illud dirigere
posse, speciatim respectu Quantitatis
vel Celeritatis; quamvis plane igno-
remus modum, quo plurima Phæ-
nomena a connexione Mentis cum
Corpore dependentia producuntur.
Fruitra proinde conaremur explicare,
qua

qua ratione Animalia, Capite truncata, vel Corde excisso, continuant perficere Actiones ante læsionem inceptas.

§. 62. Supponamus jam Fluidum nerveum tale esse Liquidum, quale esse probavimus, nempe fluidissimam & saponaceam Aquam assidue, æquabiliter, lente ab *Encephalo* & *Medula spinali* motam in unamquamque Fibrillam nerveam, nisi Motus ab aliqua caussa accedente, uti Mensis arbitrio, pressione aliarum Partium &c. mutetur; & examinemus, quomodo talis Hypothesis optime cohæreat cum Phænomenis trium capitallium Functionum, Nutritionis videlicet, Sensus & Motus muscularis, quibus Nervi *præcipue* inseruntur.

§. 63. Affirmare in genere possimus,

mus, Nervos Fluida deducere ad minutissimas Corporis Partes, amicta Solidorum restituere, & impressiones ab Objectis factas mollissimis pulposisque Nervorum extremitatibus, Sensuum Organis, talem efficere retardationem in æquabili Liquoris nervi Motu, quæ immediate percipi debet in ipsa fontis origine, a qua Fibræ nascuntur; perpetuum etiam Fluidi nervi in Cavitates *Fibrillarum muscularium* inflaxum naturalem Musculorum contractionem producere, quo, quasi assiduo *Conatu* Diameter cujuscunque Fibræ transversus increscit, longitudinalis vero abbreviatur; & denique hoc modo Menti concedi potentiam determinandi majorem Quantitatem ejusdem Fluidi majori cum velocitate, ut vehemens ac voluntarius Musculorum explicetur Motus.

§. 64. Sed quoniam hæc Argumenta, nisi præcipua trium Functionum Phænomena inde explicitur, atque Objectiones contra hanc doctrinam solvantur, vix sufficiunt, tentare oportet, quid valeamus, & ubi difficultates extricare non possumus, aperte nostram fateri Ignorantiam.

§. 65. α. Si Aqua cum paucissimis particulis oleosis & salinis nutrimentum e Terra præbet Vegetabilibus, talis Liquor, ut Fluidum nerveum jam (§. 56.) descriptum, haud detrimento in Animalibus restaurando impar erit.

β. Tardus & perpetuus Fluidi nervei Motus (§. 58. 59.) ad minutissimas Corporis partes (§. 10.) sufficit, ut Particulas a solidis Liquorum circulatione & necessariis vitæ actionibus continuo detritas suppleat.

γ. Ma-

y. Majus ratione Corporis *Encephalum* in junioribus quam adultis videtur a Natura factum, quoniam magis nutriri debent: accedit, quod quo junius Animal, eo majus *Cerebrum*, & citius incrementum capit.

δ. Paralysis & Atrophy Memborum vulgo se invicem comitantes demonstrant Nutritionem, Sensum & Motum ab eadem causa dependere.

ε. Antea (§. 26.) adnotavimus Nervos *præcipua* Nutritionis esse Instrumenta; attamen non affirmavimus esse *sola*; adeoque *Atrophy* a compressione vel læsione Arteriæ producta huic Doctrinæ objici non potest.

§. 66. a. Omnia sensibilia Objecta agunt impulsu, si Organis suis applicantur, & hæc Actio vi impellente fortiori augeri potest. In tangibili-
bus

bus hoc plane evidens est; nam quo fortior ad certum gradum fit pressio, eo distinctior sequitur perceptio. Particulæ odoriferæ indigent Aëre celeriter moto, ut Nares nostras afficiant: Substantiæ sapidæ, quæ solo pondere vix sufficiunt, ut aliquam saporis ideam Nobis dent, pressione Linguæ ad palatum adjuvantur. Radii Lucis collecti corpora levia propellunt (a): Sonus vibrationem cum omnibus corporibus harmonica proportione communicat.

Impulsus eo modo a quocunque Objecto factus in Nervos molles, pulposos (§. 21.), fluido plenos, latera eorum vel extremitates premit,

(a) Textus quodammodo obscurus est, & non clare patet, quid Auctor intelligat, per ea verba *The Rays of Light collected drive light Bodies before them:* an revera corpora levia propellunt? vx credo: an vero radii lucis condensati & in unum collecti majori vi in levia, id est, tenera, corpora agant?

mit, & Liquor eorum inde minus
velociter quam ante movetur. Et quia
omnes Canales fluido sunt pleni (§.
58.), hæc resistentia necessario statim
afficit totam columnam fluidi in Cana-
libus pressis contenti, illorumque
origines, ac similem habet effectum,
ac si impulsus in ipsas origines facti
essent. Illustrari id potest rudi Ex-
perimento; si quis Aquam per lon-
gum flexilem tubum, syringæ affi-
xum, exprimit, eo momento, quo
orificium tubi vel illius latera Digi-
tis obstruit, sentiet resistentiam vel
repulsum. Hic impulsus in Nervos
factus, atque eorum originibus appli-
catus, variat secundum potentiam
vel debilitatem, celeritatem vel
tarditatem, continuitatem vel sub-
itam remotionem, æquabilitatem vel
inæquabilitatem, perseverationem
vel alternationem &c:, quibuscum
Objecta Nervis applicantur.

b. Quo,

b. Quotiescunque Objectum regulariter, & vi debita, Nervo legitime disposito ad impressiones recipiendas, applicatur, atque illæ, modo dicto, *Sensorio* communicantur, Mens veram & adæquatam Objecti acquiret ideam.

c. Varia impulsuum genera, quæ a diversis Objectorum generibus fiunt, causæ sunt in Animalibus accurata perceptione cujuscunque Objecti præditis, ut necessario quinque Sensuum Organa diversimode habeant disposita, ita ut diversi impulsus in Nervos cuiuslibet Organi regulariter agant; vel, clarius enim me hoc modo explicabo, diversa inter se Sensuum Organa diversis Objectorum generibus accommodata Nobis absolute sint necessaria.

d. Quemadmodum Objecta quæcunque unam, veluti omnibus communem, proprietatem impellendi

habent, ita etiam omnia Organa multas Organi Tactus cum *Papillis Cutis* proprietates inter se communes habent. In Naribus & Lingua hoc evidens est. In Oculorum Chirurgia idem observamus, etiam ubi intra **Aurem** internam pus collectum est.

e. Hæ proprietates Objectis & Organis communes frequenter insolitos producunt effectus, si talia Organo applicentur Objecta, quæ alio sensus Objecto propria sunt; nam interdum eandem habemus ideam, ac si Objectum suo proprio Organo esset applicatum. Alio tempore Objectum videtur quasi mutatum, unde ideam quoque percipimus, ac si Objectum huic Organo proprium applicaretur. Ita Ex. Gr. Lumen est proprium Objectum oculo applicandum, ut ideam colorum acquiramus, tamen in loco perobscurō tussi, sternutatione, frictione vel concussione Globi oculi, idea lucis

&

& colorum in Nobis excitatur. —

Baculus dentibus apprehensus vibratione fortem soni efficit ideam, quæ cæteroquin percipi non poterat; idem a parvis Insectis per *Meatum auditorium* repentinibus experimur. —

Digiti duabus superficiebus scabris, sibi invicem attritis, applicati veluti sonum percipiunt; Chirurgi, qui aliquoties fracta ossa tractarunt, hujus veritatis testes esse possunt. (a). —

Digitis etiam acido aliisque liquoribus acribus immersis percipimus acrimoniam veluti Gustus. — Olfactus & Gustus, ut unicuique notum est, se invicem juvant & auxiliantur. Similibus

E 3 exempl-

(a) Ubi Ossa penitus diffracta sunt, crepitus revera tantus est, ut ab Adstantibus percipiatur. Expertus tamen Chirurgus & digitis explorando, & aure arrigendo percipiet sonum alteri imperceptibilem; id sit, quia duobus organis simul objecta accuratius percipimus. Imo auditus organon fortius afficitur Visu, nam si quis docentem attente adspicere potest, audiet melius.

exemplis demonstratur generalis quædam causa sensationum nostrarum, nempe impulsus ab Objectis factus; etiam inde constat tanta similitudo & relatio inter Organa omnia, ut haud difficulter inde concludi posset, unumquodque alterius vices præstare atque impusum diversorum Objectorum unicuique applicari posse. — Hinc verosimiliter lumen & sonus afficit Insecta aliaque Animalia, quæ oculis auribusve carent.

f. Si Objectum debita quidem sed inæquabili vi Organo applicatur, idea Objecti oritur confusa. *Myopes* confuse vident Objecta longe dissipata, uti *Presbytæ* admodum propinqua.

g. Si impulsus est æquabilis, sed vis, qua applicatur, nimis debilis, Objecti perceptio quoque nimis debilis est. Mussit et aliquis, audiri propter nimis debilem impressionem non poterit.

h. Quan-

h. Quando Objecti applicatio sive actio nimis est violenta, vel metus est, ut tenera sensuum Organa lædantur vel destruantur, oritur injuncta sensatio, quam *Dolorem* vocamus, quodcumque Organum hoc modo afficiatur. Objectum Tactui proprium omnia Organa ita afficit; sic pressio, extensio, sectio, punctio, salia acria, olea pungentia, magnus calor, intensum frigus &c. causant Dolorem, ubicunque applicantur. Omnia præterea Objecta propriis suis Organis nimis vehementer applicata Dolorem producere valent. Nimia Lux excruciat oculos: sonus acutissimus exsurdat aures: Corpora perolentia & Objecta nimis sapida lædunt nares & linguam, Hinc satis clare patet, sensibilia Objecta agere & Organa impelli eodem fere modo.

i. Quoniam mediocris impulsus,

neque nimis magnus, neque nimis parvus, est necessarius, ut perceptio Objectorum sit clara, s^ape ea non distingueremus, nisi alia Lex in Nobis locum haberet, videlicet, multiplices impulsus eodem tempore factos, vel subito se invicem subsequentes, nostras exacuere perceptiones. Sic sonus, qui in cacumine Montis vix audiri posset, in cubiculo, cuius parietes ex tenui ligno facti essent, distincte perciperetur. — Longe clarior Objecta tangibilia digitis obtrectando sentimus, quam si eadem vi, sed simplici pressione fieret. — Repetitis vicibus odorifera & sapida Objecta applicamus, quando accurate & distincte olfacer^e vel gustare volumus.

k. Quotiescumque molestus sensus, *Dolor*, nimis valida Objectorum applicatione oritur, Instinctu quasi naturali conamur Nos vel a causa l^aden-

dente liberare, vel vulneratam Corporis partem retrahere; sic Manum removemus, si digitus pungitur vel uritur; vel causam lædentem amo- vere, ita *Tenesmus Fœces* acres ex *Intestino recto* expellit. His in casi- bus contractio convulsiva directe ori- tur in parte læsa illive vicina; & si irritatio admodum vehemens vel continua est, maxima pars systematis nervosi spasmo vel convulsione af- ficitur. — Estne naturalis instin- ctus, qui in respiratione vel Cordis actione apparet, quando Pulmones vel Cor sanguine turgent? vel ut *Iris* contrahat Pupillam, quando oculus nimiæ luci exponitur? vel ut oriatur sternutatio, quando Na- res titillantur? &c.

Hoc Mentis *Conamen*, quo Cor- pus a periculo & noxa liberatur, in- servit Nobis, ut plurium Morborum Phænomena explicemus, dum modo

Nervorum Distributionem intelligamus; hinc Medicaminum stimulantium operationem facile explicamus; & hinc discimus, quomodo vehementem sed repentinum efficiendo dolorem Corpus ab alio dolore diutius durante liberamus; & quod, quoniam pro lubitu fluxum Fluidi nervi ad partem peculiarem determinare possumus, ut aliam adjuvemus, vel partem affectam restituamus, multum apta Remediorum applicatione præstare valemus.

I. Si Doloris causa est admodum vehemens, sive diu durat, destruit Organa penitus, vel tantopere immutat, ut non nisi gradatim pristinum statum recuperent. Quidam per totam vitam cæci vel surdi facti fuerunt ab ingenti lucis vel soni effectu; & saepe nimia luce vel sono adeo afficimur, ut per longum temporis intervallum, neque distincte vide-

dere, neque audire possimus. Illustrabo ea Ligaturâ circa tenerrimum Plantæ Ramusculum ductâ. Hæc ad certum gradum adstricta ita canalibus nocet, ut aliquamdiu Succorum circulationem impedit, donec gradatim evolvuntur & firmantur iisdem Liquoribus. Strictiori ligatura Fibrarum fabrica adeo mutabitur, ut Liquores illam restituere nequeant. Hæc Analogia tam evidens est, ut Explicatione non indigeat. — Ita a Nervo in Aneurismatis operatione una cum Arteria ligato influxus Liquoris pro aliquo tempore impediri potest, postea tamen iterum in integrum restituetur.

§. 67. 1. Dum Fluidum nerveum actioni Musculorum applicabamus, adnotatum est; naturalem vel involuntariam Musculorum contractionem produci a *Nisu*, quem Liquor ner-

veus perpetuo in Fibras musculares fluens producit ad Fibrillas has extendendas , Diametros transversos dilatando, illarumque Axes abbreviando ; voluntarias vero contractio-nes produci a majori quantitate ejusdem Fluidi nervei versus Musculum determinatum , ut in actum deducatur , atque majori *Momento Virium* in Musculorum Fibras effusum , vi Mentis , quæ pro voluntate Musculum agitat , vel summo dolore ad id efficiendum cogitur.

2. Doctrinæ Motus muscularis ob-
jicitur , quod , si vera esset , Muscu-
lus necessario in contractione insigni-
ter increceret propter tantam liquo-
ris in ejus Fibrillas infusionem ; con-
trarium autem evidens est ; quoniam
nullo Experimento probari potest in-
crescere , dum in actione versatur.

3. Huic Objectioni respondetur
1. Si Axes Fibrarum muscularium ab-

abbrevientur, & illarum Diametri transversi dilatentur, capacitas Fibrarum & per consequens illarum volumen non mutatur, quoniam diminutio in una parte cum incremento in altera in æquilibrio est.—

2. Quod spatia inter Fibras musculares, durante Musculi contractione, sufficient iis continendis, dum intumescent, absque ullo voluminis naturalis additamento; quodque evidenter pateat, spatia inter musculares Fibras impleri ex compressione, quam Vasa majora per hæc decurrentia subeunt durante Musculi actione; tanta enim est, ut sanguinem in Venas velocitate insigniter accelerata urgeat.

4. Ab influxu Fluidi intra Fibrillas Musculorum actionem dependere negatur; quia eorum Fibræ & elongari & dilatari possunt; atque ideo in longum & latum extensum iri, simulac fluidum in earum cavitates ef-

effunditur, id est, Musculos & longiores & crassiores fore, quotiescumque in actum deducuntur. Unicuique tamen cognitum est, Musculum actione fieri breviorem. (a).

5. Cui respondet, diu observatum esse, quod, quamvis Fibrillæ musculares ductiles sint, tamen non cedant, neque extendantur, qualibet vi licet parva, quæ applicatur. Chorda, quæ pondere unius, duarumve Librarum, in longitudinem extendi potest, non unâ alterâve Unciâ cedet: & simul considerandum est, quod, dum Corpus gradatim extenditur, resistentia pro hujus extensionis ratione non increscat, sed major fiat. Funis una Libra ad certam longitudinem extenditur, duas vero requirit Libras, ut paululum ma-

(a) D. BERNOUILLE *in Act. Petrop.* Tom. I. p. 297. & seqq. notat, Musculum maxima sui contractione ad quintam totius longitudinis suæ naturalis partem decurtari posse.

magis extendatur; quare generalis Observatio, quæ extensionem Fibellarum animalium probare videtur, nullo jure objici potest Doctrinæ Motus Muscularis supra memoratæ, nisi tale adferatur Experimentum, quo demonstretur, vim, quam Liquidum nerveum exerere debet in unamquamque Fibram Musculi, ut in aëtum deducatur, extendere ac dilatare posse: quod hucusque Nemo demonstrare ausus est. —— E Dolore, nimio conatu Musculorum prolato, præcipue in Hominibus debilioribus, appareret, Fibras musculares absque metu solutionis continui vix ullam elongationem subire posse.

6. E Musculis penitus ab actione cessantibus, dum Arteriæ ligantur vel abscinduntur, & iterum in motum deductis Injectione Liquorum in eas Arterias etiam mortuorum Animalium, Objectiones depromptæ sunt,
qui-

quibus influxus Liquoris nervi uti
causa everteretur.

Priori Experimento responderi
potest; ligaturam vel abscissionem
Nervorum longe citius contractio-
nem Musculorum sistere, quam si
sanguinis arteriosi influxus impeditur;
& in universum concedi potest in-
fluxum sanguinis ad Musculorum
functiones rite peragendas esse ne-
cessarium.

Quicunque comparat Motum, in
Musculis productum ab Aqua vel
alio quocunque Liquore, in Arte-
rias Animalis mortui injecto, cum
contractione voluntaria, vel quæ
irritatione in vivis excitatur, nullo
modo affirmabit esse eandem actio-
nem.

7. Si Motus muscularis dependet
ab influxu Liquoris nervi, subitanea
Musculi contractio, quæ Mentis
voluntate peragitur, facile explica-
bi-

bitur e Nervis Liquore semper plenis (§. 58. 66. a).

8. Si per Nervos cujuscunque Musculi sufficiens quantitas Liquoris nervei non suppeditatur, vel si Fibræ musculi nimis facile distractiles fiunt, talis Musculus actioni impar vel paralyticus erit.

9. Si nimia Liquoris nervei quantitas ad Musculum, vel Musculos, determinatur, a quacunque causa, a Mente non dependente, talis Musculus, vel Musculi convellentur.

10. Si motus Liquidi nervei non est æquabilis, sed Morbo fit irregulatis, sequetur alternativa relaxatio & contractio Musculorum. Hinc tremula Nervorum Resolutio, *Chorea Sancti Viti* &c. — Inde etiam post summam Hæmorrhagiam Tremores convulsivi.

11. Quamvis Nervi tantam Liquoris nervei copiam non suppeditant,

tant, quanta requiritur, ut Musculi satis valida vi contrahantur ad superandas resistentias, tamen sufficere potest, ut impressiones Objectorum ad *Sensorium* vehantur. Hæc causa esse potest, cur Membra interdum sentiunt, licet motus deficiat.

12. Nisi Liquor nerveus quamdam in Cerebro acquirat energiam, quam tamen a Circulatione Humorum in vasis deducere vix possumus; vel nisi habeat alias proprietates, quas detegere non valemus; vel nisi adsit agens, quod illius *Momentum* (*) ad peculiares quasdam partes determinat, cuius tamen consciæ non sumus; nisi horum quædam, dico, obtineant, actio Cordis æquabili vi Liquores nostros propellens, non obstantibus omnibus resistentiis, explicari nullo modo potest.

13. Omnes Musculi, sed præcipu-

(*) id est *Momentum virium*

pue Cor, inæquabiliter contrahuntur, si ex Animali vivo excindantur; quod forsan dependet a Liquoribus, qui per vasa tenuia fluunt, & inæquabiliter in *Fibrillas* musculares propelluntur.

14. Objicitur tandem, facultatem contractricem neque ab Arteriis, neque a Nervis dependere, quoniam Musculi e corpore resecti actioni idonei sunt, qui cum Corpore integro cohærentes, Arteriis vel Nervis ligatis, penitus inepti evadunt.

A quibusdam, qui Experimenta instituerunt, negatur agendi potentiam amitti, quando Arteriæ vel Nervi ligantur, Musculo intra sedes suas manente. Etiam conjicere possemus motum fore magis conspicuum, quando nulla resistentia daretur, quemadmodum locum habet, quando Musculus separatur ab omnibus, quibuscum connectitur, partibus,

quæ, dum integræ sunt, majorem efficiunt resistentiam Conatibus ejus se se contrahendi, quam quando ab iis omnibus solutus nullam patitur.

15. Si Cor, vel alias Musculus ex Animali vivo sectus, cessat agere, Contractio flatu vel punctione cum instrumento acuto iterum restitui potest. Quod calor vel punctionis stimulus suo (§. 66. k.) contractionem in Animali vivo producit, satis intelligitur; sed quomodo in Musculo e Corpore separato idem accidit, ignoro.

§. 68. Quidam sibi imaginati sunt Ganglia (§. 18. 19. 20) esse structuræ glandulosæ, & secretioni servire (a). — Alii ex illorum firma textura supponunt esse Fabricæ musculosæ, & motum Liquoris nervi hinc

(a) VIEUSSENS Neurogr. Univ. Lib. 3. C. 5.

hinc productum accelerare (*a*); sed quoniam hæ conjecturæ nullis probantur Experimentis, defendi non possunt. —— Alii potius sequentes attribuunt usus; 1. Tenues Nervos iis in quamplurimos alios dividi, & hoc modo numerum Ramulorum nerveorum increscere (*b*). 2. Nervos Gangliis ad partes, ad quas pertinent, diversis directionibus commodius procedere (*c*). 3. Varias tenues Fibrillas nerveas iis in unum amplum Nervum coadunari (*d*). —— Si hæc tria accidunt, ubi nulla sunt Ganglia, atque hic cardo rei est, &

F 3 si

(*a*) LANCISIUS *Diss. de Gangl. Nerv. in MORGAGNI Adv. Anat.* 5. VIEUSSENS *l. c. c.* 1. dicit, ut firment Nervos.

(*b*) WINSLOW *Traité des Nerfs* §. 364. MECKEL *Histoire de l' Acad. Royal des scienc & bell. Lettr. de Berlin Tom. v. p. 95. §. 19.*

(*c*) IDEM *l. c.* §. 20.

(*d*) IDEM *l. c. p. 98. 99. §. 24 & 25.*

si nullum adfertur Experimentum,
quo probatur, hæc absque Ganglii
interpositione fieri non posse, fateri
oportet Nos horum Nodorum sive
Gangliorum usum penitus ignorare.

D E
N E R V O R U M
D I S T R I B U T I O N E.

Quadraginta Nervorum Paria vulgo dari dicuntur, quorum Decem ex *Encephalo*, reliqua e *Medulla Spinali* oriuntur (a).

E decem Paribus Nervorum, quæ ex Encephalo proveniunt, PRIMUM

F 4

MUM

(a) Auctor hic sequitur WILLIUM, VIEUSSEN-
SIUM, WINSLOWUM, qui in *Traité des Nerfs* §. 154.
decimum Par *infra — occipitale* nominat.
Alii e contra solummodo novem Paria ex Ence-
phalo egredi statuunt, & decimum Par Willii
pro primo cervicali habent. Inter quamplurimos
vide Cl. J. RAUUM in *Neurologia* p. 109. cuius
de-

38 DE NERVORUM

MUM est OLFATORIUM, quod
diu nomen habuit PROCESSUUM
MAMILLARIUM Cerebri, quia
in brutis, Bobus & Ovibus, quæ
plurimum apud Veteres dissecaban-
tur, Anteriores Ventriculi Cerebri
antrorum supra hos Nervos exten-
duntur, & tam firmiter iis adhærent,
ut partem superiorem Nervorum ef-
ficere videntur (a). Uterque eorum
est

elegans de Nervis Tractatus *Amphit. Zoötom.*
VALENTINI adnexus est; SANTORINUM *Obseru.*
Anatom p. 69. 70. MORGAGNUM *Advers. Anat.*
v. *Animadu.* XXXII. HEISTERUM *Compend. Anat.*
§. 272; HALLERUM *Fascic.* I de Med. spin. &
in *Praelect. Acad.* BOERHAAVII §. 280 p. 560 &
568. MARTINUM *Comment. in EUSTACHII Tab. XVII.*
Fig. 2. 1. 157. &c. Nam decimum hoc Par non e
Cerebro aut Medulla oblongata, sed e spinali,
oritur, neque per foramen quoddam Capitis tran-
fit. SANTORINUS affirmat, illud Par, reliquorum spi-
nalium Nervorum instar, tam e priori quam posteriori
serie Medullæ spinalis oriri, quod tamen a MORGAGNO
non conceditur. Vide latius Autores jam cita-
tos, & quæ infra ad Decimum Par adnotabimus.

(a) DIEMERBROEK putavit in Hominibus quæ

est latus, & gradatim tenuior factus, ubi Os cribriforme appropinquat, Papillæ formam habere videntur. Illi, qui Ventriculos hos pro parte Nervorum falso habebant, observantes eorum cavitatem liquore plenam, credebant Nervos hos deducere superfluos humores Cerebri ad foramina Ossis ethmoidis, & per ea ad Nasum. Sed in Hominibus quorum anteriores Ventriculi Cerebri non tam longe extenduntur, hi Nervi tenues sunt, longi, & sine ulla cavitate; e *Corporibus Striatis* oriuntur, prope eam partem, ubi Arteriæ Carotides internæ distribuunt ramos suos ad diversas Cerebri partes; progrediuntur dein sub anteriores Cerebri lobos, quorum uterque ad eos excipiendos fulcatus est.

Nervi Olfactorii Hominum sensim latiores fiunt, donec ad Os cribriforme

F 5 me

ca Brutis Nervos hos esse cavos *Anat. l. 8. c. 8.*

me extensi se findunt in ingentem numerum tenuium filamentorum, ut per minuta foramina hujus Ossis transseant, & conjuncti cum Ramo Quinti Paris Nervorum distribuantur per membranam nasi (a).

Tenera illa, & subitanea horum Nervorum expansio, ulteriorem disquisitionem plane recusat, atque ideo quidam Autores eos Nervos esse negarunt: Sed dum frangimus circumferentiam *Lamellæ Cibriformis*, & pedentim ac prudenter illam elevamus, distributionem Nervorum pro parte per membranam nasi videre valemus. Modus, quo longi hi & molles Nervi contra anteriorem loborum pressionem defenduntur, plane singularis est: nam non tantum sustinentur Processibus orbitalibus, pro Cerebro ceteroquin ab utroque latere sufficiendo cum Venis Sinum longitudin-

na-

(a) EUSTACH. Tab. xviii. fig. 1. 3. 5. u. v.

DISTRIBUTIONE. 91

nalem intrantibus, una cum cœteris nēxibus, paratis; sed in quovis Lobo sulcus ad eos excipiendos formatus est. — Divisio eorum in tot tenues ramos, antequam Os cribriforme intrant, itidem peculiaris est: nam Nervi ex Cerebro separatis filamentis frequen-
tissime proveniunt, se conjungunt in fasciculos, dum foramina ossium egrediuntur. Artificiosa illa constructio melius respondet usui, cui dicati sunt, Olfactus Organo scilicet; nam si in telam medullarem fuissent expansi in narium membranis, qualem Nervus opticus format, vix impressionibus objectorum odoratorum ferendis apti fuissent: neque divisio unius fasciculi in ramos, quemadmodum in plurimis nervis locum habet, vix tali Organo sufficeret.

SECUNDUM PAR Nervorum OPTI-
CUM (a) oritur e *Thalamis Nervo-*
rum

(a) GALENUS *de Dissectione Nervorum* Tom. IV.
Char-

rum Opticorum. Nervi hi primum amplam curvaturam faciunt extrorsum, dein oblique decurrunt introrsum & antrorsum, donec inter se uniuntur ad partem anteriorem *Sellæ Turcicæ*; ubi a se invicem secedunt. Unusquisque deinceps decurrit oblique antrorsum & extrorsum, ut egressiantur per suum cuique proprium foramen (*a*) Ossis Sphenoidis; concomitatur dein Arteria oculari, & ad globum Oculi extenditur, intra quem quisque expanditur in tenuissimam, calicis instar, telam, quæ circumvestit inferiorem oculi partem ad *Circulum Ciliarem* usque, & ibidem *RETINA* vocatur.

Quam-

Charterii C. 2. p. 241. vocat hoc Par PRIMAM CONJUGATIONEM NERVORUM a *Cerebro exortientium*, dicitque „ solis his Nervis, antequam in Oculos inferantur, aperte intus sensibilis quidam meatus adest, unde & hos ipsos nonnulli Dissectionis Professores Meatus, non Nervos appellant, IDEM l. c. p. 242. omnium Nervorum esse mollissimam.

(*a*) ALBIN. in Tab. Off. 3. fig. 2. V.

Quamvis substantia horum Nervorum videatur se commiscere, ubi conjunguntur, tamen observationes in Hominibus factæ, quorum Nervi optici nullo modo erant conjuncti, & in aliis, qui propter defectum in Nervo optico, uno Oculo erant cœci, vel in iis, quibus unus resectus erat, evincunt, ibidem non tam intimam substantiæ esse unionem; quia Nervus opticus lateris affecti solummodo emaciatus erat, dum alter magnus erat & crassus. Immo observationes eadem contrariantur doctrinæ decussationis omnium Nervorum (*a*), nam morbus poterat investigari ab Oculo affecto ad originem Nervi ejusdem lateris usque. Plurimi dantur (*b*) Pisces

(*a*) Vide supra (§. 8) de Nervis in genere?

(*b*) Celeb. Auctor ipse procul dubio piscium Cerebrum non dissecuit; nam in *Gadis*, quorum speciem 6. & 7 juxta ARTEDIUM Cl. CAMPERUS ad

ces, fateor, qui favent doctrinæ decussationis, quia eorum Nervi optici se invicem evidenter decussant sine ulla unione in eo loco, ubi se in Homine & plerisque Quadrupedibus conjungunt.

Ex his Hominibus, quorum Nervi optici non erant conjuncti, propterea quod neque dupliciter viderunt objecta, neque diversimode distorscunt oculos suos, evidens quoque est, ex coniunctione Nervorum opticorum explicari non posse motum uniformem oculorum, neque quod cum duobus oculis simplex objectum

vi-

ad auditum piscium investigandum dissecuit, nulla decussatio Nervorum opticorum locum habebat, sed, ut in homine, seorsim orti paulo post lateraliter uniebantur; in Gadi specie 7 sive *Æglieftino* ad eorum Nervorum radices fibræ dabantur medullares duæ, quibus inter se coniungebantur. In *Esoctis* species 1. Arted. optici nervi origine distincti, &, ut in prioribus, plani, tæniæ instar, se lateraliter tangebant, quemadmodum in homine.

videmus. Licet causa esse possit insignis Sympathiæ unius oculi cum altero in plurimis Morbis.

Retina recentis Oculi sine ulla prævia præparatione tenuissima videtur tela, quibusdam vasis sanguiferis instructa, quæ e centro ejus proveniunt, sed post injectionem Arteriarum successu factam, non nisi magna cum difficultate medullaris ejus substantia distinguitur, quamquam Arteriæ in Retina, quemadmodum in aliis Nervis, per ejus substantiam & intra eam decurrunt; tota enim vasculosa tunc videtur. — Situs eorum Vasorum in centro Nervi optici, defectus medullarium Fibrarum, & soliditas hujus, antequam expanditur, & bulbum Oculi intrat, ratio esse potest, quare talia Corpora vel eas corporum partes non videmus, quarum pictura in centrum Retinæ cadit.

dit (a) —— Et cur inflammatio Arteriarum *Retinæ*, quam *Ophthalmia* generaliter comitatur, apprime habenda sit pro teneritate oculorum, & imbecillitate ad lumen ferendum, qua Homines in his morbis laborant.

— Ex nimia distensione horum vasorum itidem explicare possumus maculas nigras præcipue in corporibus splendide coloratis observatas, & illam caliginem, per quam veluti per nebulam in Febris quibusdam Homines omnia objecta vident. — Si hæc Vasa tonum suum amittunt, & præternaturaliter remanent distensa, nulla objecta afficiunt *Retinam nostram*, quamvis oculus extrinsicus videatur sanus; Et hæc una ex causis *Amauroseos* vel *Guttæ Serenæ* esse potest? — A singulari distensio-
ne

(a) MARIOTTE Lettre à PECQUET vid. Nouvelles découvertes de la Vue p. 496, & LE CAT des Sens p. 387 & Seq.

ne horum vasorum vel Paralysi partis definitæ Retinæ, Axis opticus, circumferentia sive alia quæcunque pars objecti in uno vel ambobus Oculis penitus obscurari potest.

TERTIUM PAR (a) oritur ex anterius parte *Processus Annularis* (b),
G per-

(a) A GALENO l. c. c. 3. p. 242. vocatur SECUNDA CONJUGATIO, & adnotat musculis oculos moventibus distribui.

(b) MONROUS hic sequitur WINSLOWUM, RIDLEYUM & EUSTACHIUM Tab. XVIII. fig. 1. 3. 4. 5 f. & fig. 2. S. S. CL. CAMPERUS mihi communicavit, se Ao. 1757. die 6. Decembr. Originem horum Nervorum exploraturum invenisse eos ortos ab interna parte Fissuræ inter Crura Medullæ oblongatae, neque attingere Processum Annularem, ita ut dexter nervus a dextro, sinister a sinistro crure oriatur. Iterum Ao. 1759. die 23 Novembr. originem examinavit, ac distincte invenit in Femina oriri ab interna parte Fissuræ inter Crura Medullæ oblongatae. In alio Capite feminino quoque originem ex Crurum Medullæ oblongatae Fissura vidi. Eandem originem in Capite masculino eodem tempore observavimus. Eandem quoque originem ipse in basi Cerebri 1761 vidi. DU VERNEY de Organo
Ago.

perforat *Duram Matrem* ad posteriorum Clinoideorum Procesuum ossis sphenoidei fines, paulo ante & ad eorum latus, & decurrit juxta Receptacula vel *Sinus cavernosos* ad latus *Ephippii*, ut exeat per *Foramina lacera*, postea unumquodque se dividit in Ramos, quorum unus, facto parvo *Ganglio*, distribuit se per *Globum oculi*, reliqui in *Musculo recto Palpebræ*, uniuscujusque oculi Musculo *Attolente*, *Adductore*, *Deprimente* & *Obliquo minore* desinunt (^a). Ab his musculis, quia præcipua sunt instrumenta ad movenda palpebras & oculos, *Nervus nomen MOTORIS OCULI accepit.* — — Sæpe observavi in convulsionibus Palpebras admodum ad apertas, *Corneam* sursum & extorsum

Auditus Tab. xi. Fig. 1. K. K. Eodem modo depingit, & SCHARSMIDT eandem originem agnoscit *Neurolog. Tabellen.*

(^a) EUSTACH. Tab. xviii: fig. 1. 3. 4. 5. 6. g h, i, k, l, m.

sum detorsam, & Oculi globos intra orbitam depresso; quod Symptoma optime docet ejusdem Nervi actionem conjunctam in enumeratos musculos.

— Distensio insignis illius Rami Carotidis, qui utrinque pone originem suam supra hos Nervos decurrit, forsan ratio est gravedinis palpebrarum oculorumque post helluationem (a).

QUARTUM PAR (b), quod omnium Nervorum tenuissimum est, originem suam derivat e posteriori basi

G 2 Te-

(a) Hæc SANTORINUS *Observ. Anat.* c. 3. §. 15. quoque adnotavit. Sed Carotis pulsatione etiam comprimere potest Ramum Ophthalmicum & maxillarem superiorem; an inde Visus turbatur in ebriis, & Oscitatio? MORGAGNUS in *Adv. Anat.* vi. *Animadv.* xxiv. observavit Aneurisma occupans Arteriam subclaviam sinistram complectens duos tresve Nervos brachiales absque ulla debilitate & torpore. Unde hoc? & quare Carotis pulsatione sua non turbat munera Nervi Intercostalis, dum communis ipsi & Arteriæ ossei foraminis parietibus allidatur? l. c.

(b) A GALENO non describitur.

Testium (a), & diu juxta latus Annularis Protuberantiae decurrens intrat *Duram Matrem* paululum magis retrorsum & extrorsum quam Tertium Par, ut similiter juxta Receptacula procedens egrediatur *Foramina Lacera*, & prorsus impendatur *Musculis Trochlearibus* sive *Musculis Obliquis Superioribus* oculorum. Motus rotatorius & egressus oculorum extra orbitam, qui varia Animi Pathemata exprimunt, præcipue dependent ab his musculis; Nervi idcirco, qui iis inserviunt, PATHETICI audiunt. — Quare tenues ii Nervi tam longe ad hos Musculos decurrunt, dum ab *Oculi Motore* facilius Nervos acquirere poterant, ignoro.

QUINTUM PAR sunt lati Nervi,

(a) a Medulla oblongata e posteriori basi Testium oritur.

DISTRIBUTIONE. 101

e Processu Annulari (*a*) oriundi, ubi Medullares Processus *Cerebelli* junguntur in conformatiōnem istius *Tuberis*, intrant *Duram Matrem* prope angulum Ossis petrosi Ossium temporum, & tum demergunt intra *Receptacula* ad latera *Sellæ Turcicæ*; Unusquisque interea in apparentia crassior factus egreditur Cranium tribus magnis Ramis,

Primus Ramus Quinti Paris est OPHTHALMICUS, qui decurrit per *Foramen Lacerum* ad orbitam, in transitu illuc connexionem habens cum Sexto Pari: postea distribuitur per globum oculi cum Tertio Pari; per nasum una cum Olfactorio, quo cum ramus Quinti Paris jungitur, dum transit per *Foramen Orbitarium internum* (*b*), uti jam in descriptio-

G 3 ne

(*a*) Et quidem ad ejus latera.

(*b*) ALBIN. de Ossibus p. 75. §. 99.

ne Primi Paris diximus (*a*). Hic Ramus Ophthalmicus itidem nervos suppeditat partibus *Canthi interni oculi*, *Glandulæ Lachrymali*, *Pinguedini*, *Membranis*, *Musculis* (*b*) & *Tegumentis Palpebrarum*. Ramus ejus longissimus transit per *Foramen Superciliare Ossis frontis*, ut distribuat se per frontem (*c*).

Fibræ tenues, quas primus hicce Ramus Quinti & Tertii Paris Nervorum ad Globum oculi demittunt, quia sitæ sunt supra Nervum optimum,

(*a*) Ab Ophthalmico oritur Ramus *nasalis* dius, qui Fibrillam dat intrantem Cranium per foramen orbitarium internum; decurrit dein ad latus Ossis ethmoidis, ubi se conjungit cum primo pari.

(*b*) Orbiculari, Corrugatori, Frontali. Levator Palpebræ Nervos a tertio pari accipit.

(*c*) Ramus hic *frontalis* vocatur, & statim apparet, quando Orbicularis oculi & Corrugator supercilii, quibus & Nervos dat, elevantur. Conjugit se cum Occipitali Nervo, quod tamen non nisi Oculo armato observari potest.

cum, & earum decursus, & postquam Scleroticam tunicam perforarunt, supra tunicam Choroidem & partem exteriorem *Retinæ* in progressu ad *Uveam* vel *Iridem*, forsan producunt Sympathiam inter *Nervum opticum* & *Uveam*, qua promptius acquirimus habitum contrahendi *iridem*, & coarctandi pupillam, ut lumen nimis forte excludatur, & e contra dilatandi pupillam, quando lumen est nimis debile. — Hæc una cum consensu, qui necessario datur inter oculum & Nervos membranæ internæ narium ex Primo Ramo Quinti Paris ortos, similiter ratio esse potest, cur irritatio luminis nimis vehementer in *Retinam* incidentis producat sternutationem, ac si stimulus ipsi membranæ nasi esset applicatus. — Quare sternutatio interdum a pressione interni *Canthi oculi* illico impeditur. — Quare in

irritatione Narium Palpebræ convulsive clauduntur, & Lachrymæ copiose effluunt; & cur Errhina saepe in morbis oculorum summæ utilitatis sunt (a). — In Hemicrania omnes Rami hujus Nervi affici videntur; *Frons* enim patitur, *Oculus* dolet, acsi comprimeretur; *Palpebræ* convulsive se claudunt, *Lachrymæ* depluunt, & molestus calor sentitur in naso. Hinc intelligimus, ubinam medicamina externe applicata, optimum præbebunt effectum, Membranæ narium scilicet et Fronti, et quare pressio alternativa ad foramen superciliare Ossis frontis quandoque producit immediate solatium in He-
mi-

(a) Hinc forsan ratio petenda est, cur ab odoriferis acribus V. Gr. Allio, Cæpis, Porris aliisque salem volatilem alcalinum exhalantibus Nervumque olfactoriū stimulo suo affientibus irritationem intra nares & sternutationem producunt, quæ simul oculos afficiunt, ut inde lachrymæ involuntarie exprimantur.

micrania (a). — Quare Visus propter vim Ramo *supra-orbitali* allatum extinguitur; et qua ratione ab agitatione hujus rami restituitur.

SECUNDUS RAMUS QUINTI PARIS (b)
Nervorum nominari potest MAXILLARIS SUPERIOR (c), quia præcipue servit partibus Maxillæ superioris. Exit per foramen rotundum Ossis sphenoidis, & immediate ramum demittit intra canalem (d), qui in-

G 5 tra

(a) Quare Vapores calidi, aqua tepida vel similia in eodem morbo Fronti applicata saepe levamen adferunt.

(b) GALENUS l.c. hunc Ramum TERTIAM CONJUGATIONEM esse scribit, aliquando Ramum ophthalmicum esse indicat c. 4. sed confuse, confer c. 5. Ramum secundum quinti Paris satis clare proponit.

(c) *Maxillaris superior* five *Orbitalis inferior* situs est sub Levatore labii superioris Alæque nasi, inter hos & Levatorem anguli oris decurrit, ubi facile inveniri potest, modo Levator labii superioris separatur atque elevatur.

(d) ALBIN. tab. off. I. fig. I, T.

tra orbitam supra Sinum maxillarem decurrit, a quo Antri maxillaris membranæ & Dentibus superioribus in transitu Nervi suppeditantur. Antequam hic Ramus *Foramen Orbitarium externum* egreditur, Nervum per substantiam *Ossis maxillaris* emit-
tit, qui prope ^(a) *Ductum Stenoniamum* ramos per partem anteriorem Palati distribuit, reliqua pars per foramen infra-orbitale excuns divi-
ditur in quamplurimos ramos majo-
res, qui Genis, Labio superiori, &
narium Alis ^(b), Nervos suppeditan-
tant.

Alter hujus Secundi Rami Quinti

(a) de his vid. MORGAGN. *adv. anat.* vi *animad.* xc, & *tab.* 2. *fig.* 3. l. l. in osse vocantur *foramina incisiva*.

(b) nec non parti inferiori Orbicularis oculi. Hinc quoque dentes maxillæ superioris molares anteriores, canini & incisivi Nervos accipiunt, & Fibrilla abscedens dentibus molaribus posterioribus tribuitur.

ti Paris Ramus, postquam Ramos dedit Intercostali, ubi Cranium cum Arteria Carotide egreditur, intra nares demittitur per Foramen commune *Palati ossis & Sphenoidalis* sive *Spheno-palatinum* (a), & ejus altera pars canalem *Palato-maxillarem* (b) sive *Pterygo-palatinum* intrat, tribuens passim Ramos Temporibus & Pterygoideis Musculis (c), & tandem in Palato evanescit. — Hinc Odontalgia Maxillæ superioris efficit dolorem vellicantem in ossibus faciei profundum, cum tumore Palpebrarum, Genarum, Nasi & Labii superioris: & aliquando inflammatio earum partium, vel Hemicrania, vicissim acerbum creat Dentium dolorem. — Obstructio insuper ostii Si-

(a) vid. ALBIN. tab. oss. v. fig. 8, & 9. n. m.

(b) ibid. p. & tab. 2. fig. 1. P.

(c) ut & Tubæ Eustachianæ.

Sinus maxillaris, quæ liquorem secretum per alias sæpe vias egredi cogit, a dolore Dentium oriri potest.

— Hinc Labium superius sæpe patitur, si palatum vel nares exculcerentur.

TERTIUS RAMUS QUINTI PARIS sive MAXILLARIS INFERIOR (*a*) egrediens Foramen ovale Ossis sphenoidis (*b*), in-

(*a*) A GALENO l. c. c. 5. p. 243. QUARTA CONJUGATIO dicitur, Gustatorium esse Nervum indicat, & ibidem citat MARINUM hujus Nervi inventorem

(*b*) Post egressum radiatim se dividit & dispergit in diversos ramos, quorum præcipui sunt sequentes. 1. LINGUALIS. 2. MAXILLARIS INFERIOR per Musculos pterygoideos transit, & canalem Maxillæ inferioris internum statim intrat. 3. TEMPORALIS EXTERNUS sive SUPERFICIALIS, qui decurrit inter condylum maxillæ inferioris & meatus auditorium, conjungit se cum Ramo septimi Paris. 4. MASSETERICUS, quia Masseteri musculo inservit. 5. TEMPORALIS INTERNUS, decurrit per medium Crotaphytidis musculi substantiam & se dispergit. 6. BUCCINATORIUS, progrereditur inter ma-

inservit Musculis Maxillæ inferioris et Musculis intra *Os Hyoides* et *Maxilla* sitis; omnes Glandulæ salivales, Amygdalæ et Auris externa (a) abhinc Ramos accipiunt; magnum Ramum dat Linguae (b), et alium intra Canalem

maxillam inferiorem & Buccinatorem musculum. De his Ramis legi omnino meretur MECKEL de *Quinto Pari* p. 81--97.

(a) A Ramo temporali externo, quem EUSTACHIUS, ac si ramus septimi Paris esset, depinxit, cum eo tamen conjungitur consule; MECKELIUM *Hist. de l'Acad. Royal des Scienç. &c Bell. Lettr. de Berlin. Tom. VII. p. 60. §. 6. & p. 78. §. 79.* Vid. *Fig. N°. 140 & 176.* WINSLOW *Traité des Nerfs* p. 431. §. 59. VALSALVA *de Aure humana* hunc ramum e solo septimo Pari derivat p. 93. *Tab. II. o. o. o., FALLOPIUS Observ. Anat. p. 88.* sere in fine perfecte Ramum quinti Paris e tertio truncō oriundum in Auriculam, Temporalem musculum &c. disseminari docet.

(b) Ramus Lingualis dictus duplēcēm habet originem, scilicet a truncō cum Maxillari inferiori communi & Ramo septimi Paris, qui Chordam tympani format. Hi rami inter se uniti unum efficiunt Nervum, qui sub Glandula submaxillari &

lem ossi maxillæ inferioris demittit, qui omnibus ejus inservit Dentibus, et ex foramine in parte anteriore Maxillæ exit (a), ut in Mento et Labio inferiore evanescat. — Hinc contractione convulsiva muscularum Maxillæ inferioris, sive ore involuntarie clauso, magnus Salivæ effluxus vel Salivatio. — Hinc dolor in Aure præcipue in deglutitione et tumor omnium partium circâ Fauces, sunt naturales sequelæ violentis irritationis Nervorum in Odontalgia Maxillæ inferioris; et dolor Dentium Aurisque est naturalis consequentia in

& Mylohyoideo situs ad latus externum Genio-glossi decurrit, progreditur ad Linguam & per ejus substantiam ad apicem usque distribuitur. Detergitur, vel si Glandula submaxillaris, ubi Pterygoideis musculis adjacet, vel Mylohyoideus separantur paululum, tum inter hunc musculum & supra Stylo-glossum decurrit.

(a) Ramus ille, qui e foramine anteriori exit, apparet, si Depressor anguli oris separatur & elevetur.

DISTRIBUTIONE. III

in *Angina*. — Hinc alternativa Menti compressio interdum violen-
tiam Odontalgiæ solvit. — Hinc destruetio Nervorum dentis actuali vel potentiali cauterio, vel evulsio dentis cariosi sæpe omnia hæc Symptomata in instanti removet. — Hinc nulla Curatio pro quibusdam ulceribus Maxillæ inferioris vel superioris magis idonea quam Dentis evulsio.

— Hinc in Cancro labii inferioris glandulæ salivales sæpe afficiuntur, vel ab affectis glandulis Myasma labio communicatur (a). — Forsan Sym-
pathia Gustus et Olfactus quodammodo inde dependet, quod illa or-
gana Nervos a Quinto Pari accipi-
unt (b).

SEX-

(a) Hæc Auctor in ultima Editione addidit.

(b) Ex distributione hujus tertii rami per lin-
guam & vicinas partes optime explicari posse vide-
tur; Cur cancer linguæ afficit glandulas subma-

112 DE NERVORUM

SEXTUM PAR (a), quod, Quarto excepto, omnium tenuissimum est, ori-

xillares, sublinguales, eas oris, & aliquando labium inferius: Et quare labii inferioris cancer vicissim glandulas submaxillares inquinat?

Labii inferioris cancer raro, si unquam, cum labio superiore virus communicat; sed inveteratus fere semper cum glandula submaxillari, & inferiore patotidis parte, ratio videtur esse, quod superiorius a secundo ramo quinti paris nervos accipiat, qui cum iis tertii rami non conjunguntur, nisi forsan ad oris angulos. Ramus vero inferior portio-
nis duræ septimi paris [1]; qui juxta angulum & marginem inferiorem maxillæ inferioris decurrit, primo inferiori parti parotidis, dein submaxillari glandulæ ramos dat, tandem Labio inferiori, ubi cum tertio paris quinti ramo sese conjungit. Non mirum itaque a Labii inferioris cancro & parotidem, & submaxillares eadem labe affici.

Cancros denique Labium inferius frequentius infestare [2] quam superiorius experientia constat: a multis chirurgis insuper didici scirrum in labio superiori vel cancrum ipsis potius esse Luis vene-
re

(a) A GALENO non describitur.

[1] WINSLOW *traitè des Nerfs* §. 102.

[2] HEISTER. *de cancro labior.* cap. 75. tom. 2.
p. 769. Edit. Belg.

oritur a parte anteriore *Corporum
Pyramidalium* (a), unumquodque
H eo-

reæ indicium, nisi ab externa causa manifesta o-
riretur. Hanc hypothesin licet propriis observa-
tionibus stabilire nequeam, tamen explicatu faci-
lem esse exinde credo, quod nares imprimis &
fauces a lue inquinentur, quæ, dum ab eodem
trunko, secundo nempe quinti paris, nervos ac-
cipiunt, a quo labium superius, facile id in con-
sensum trahere possunt: Saltem, si non stricte
dictum cancrum ei communicent, ulcera duritie,
& malignitate veros cancros mentientia.

Forsan ex mira illa glandularum Sympathia; &
facili cancroſi contagii transitu in vicinas glandu-
las ab iisdem nervis ramos accipientes conjecturare
licet: per nervos potius quam per sanguinea aut
lymphatica vasa illud virus propagari? Cellulosa
membrana cancris adjacens propter eandem ratio-
nem forsan scirrhosa non modo, sed & cancroſa
fit?

Forsan scirrhorum & cancerorum sanatio medi-
camentis nervos valde affidentibus tentanda est?
cui hypothesi favere videntur *animi pathemata*,
quæ cancros pejores reddunt, *opium*, quod nervis
deo amicum est, & *solanum furiosum*, quod ad
cirrhos dissolvendos perperam adhibitum, inexpli-
cables in oculorum nervos affectus producit. P. C.

(a) WINSLOW l. c. p. 433. §. 73. dicit eos oriri

eorum *Duram Matrem* paululum pone posteriorem processum clinoidem Ossis sphenoidei intrans, per longum intervallum decurrit intra hanc membranam, & intra *Receptaculum lateris Sella Turcicæ*, ubi sanguine hujus receptaculi immergitur, sed quam ob causam ignoro^(a).

Postea

a Medulla oblongata inter protuberantiam transversam sive annularem ac eminentias olivares. EUSTACHIUS id par ita exhibuit, ac si oriretur ex media parte inter corpora pyramidalia ac olivaria, vide Tab. xviii. fig. 2. z. z. & Cl. ALBINI Explic. ibidem & Adnotat. ad id Par. MARTINII Comment. ad Sextum Par. Cl. CAMPER mihi communicavit se originem ex solis Corporibus Pyramidalibus observasse.

Ipse nuper hujus originem examinans distincte e Protuberantia annulari provenisse vidi, ubi Corporibus Pyramidalibus adjacet; immo oculo microscopio armato ne unam fibrillam e corporibus pyramidalibus oriundam observare potuerim.

WILLISIUS, VIEUSSENSIO, RIDLEYUS originem hujus Nervi ex infima annularis protuberantiae parte derivant.

(a) Receptaculi structura est cavernosa & diploë.

Postea exit per *Foramen Lacerum* intra orbitam ad inserviendum *Musculo Abductori oculi*, unde *ABDUCENS* vocatur. Vitium in hoc Nervo *Strabismi* causa esse potest. In decursu intra *Duram Matrem* Nervus ille admodum contiguus est internæ Arteriæ Carotidi & Ramo Ophthalmico Quinti Paris Nervorum (a). — Eo loco, ubi illud Sextum Par Carotidi est contiguum, nervus quidam, vel a quolibet eorum, abscedit modo plane singulari, nempe cum angulo obtuso, ut descendat cum Arteria interna Carotide, & formet principium *Intercostalis* secundum receptam opinionem, vel, ut aliis placet, nervus ille a magno

H 2 Gan-

ploëtica, cæteroquin Ossis sphenoidis substantia compaæta est, nisi ad symphysin Ossis occipitalis & Apophyses orbitales.

(a) Confer p. 101.

Ganglio Intercostalis originem dicit,
ut cum Sexto Pari conjungatur.

Argumenta pro ultima opinione
sunt, quod secundum receptam opi-
nionem principium illud Intercostalis
Nervi, uti nominatur, non oriretur
modo in **Nervis** tam ordinario. Se-
cundo, diu observatum fuit Sextum
illud Par crassius esse prope orbitam,
quam est, antequam locum eum at-
tingit, a quo abscedere dicitur; at-
que ideo magis probabile est, quod
ibidem potius additamentum acci-
piat, quam ramum derivet. Tan-
dem observatum est, **Nervis** Inter-
costalibus abscissis in Animalibus vi-
vis oculos revera fuisse affectos; ami-
fisse splendorem; humorem Oculos
irrorantem majori quantitate fuisse
secretum, Pupillamque magis coarcta-
tam, membrana nictitans interim,
in Cantho majori sita, oculum magis
ob-

obtegebat, & globus ipse diminuebatur (*a*).

Contra has observationes defensionis vulgaris doctrinæ caussa objetum est. I. Quod alii rami Nervorum eodem reflexionis modo abscedunt, quam ii, etiamsi principia Intercostalium censemantur. Immo quod reflexio potius major esset, si ab Intercostali ad Sextum Par provenire dicerentur. II. Negatur, quod hic Nervus frequentius crassior sit ad ejus anteriorem, quam posteriorem partem, & si supponeretur, quod proxime ad orbitam esset crassissimus, conclusio supra jam facta non posset deduci ab hoc phœnomeno; propterea quod alii Nervi interdum se dilatent, ubi nullum accipiunt additamentum, uti ex exemplo trunci Quinti Paris, dum sub *Dura Mater*

H 3 tre

(a) *Memoires de l'Acad. Roy. des sciences de l'année 1727. memoire de PETIT medecin.*

tre transit, constat. III. Capta experimenta in vivis Animalibus equidem probant, oculos post abscissionem Nervi Intercostalis esse affectos, sed non tantopere quam expectavissimus, si Intercostalis tantam portionem Nervi musculo *Abductori oculi* procurasset; nam facile quis cogitare posset, quod hic musculus immediate post abscissionem *Intercostalis* adeo debilitaretur, ut ejus Antagonista *Adductor* magis prævaluisset, & oculum vehementer versus nasum detorsisset, quod tamen non affirmatur in hoc Experimento locum habuisse. Ita ut argumenta adhucdum sint ambigua, & plures Observationes & Experimenta sint facienda, antequam pro certo possit determinari, utrum Sextum Par det vel accipiat ramum ab Intercostali. Interim de origine ejus cum plerisque Anatomicis loquar.

Eo

Eo loco, ubi Intercostalis oritur,
 Quintum Par contiguum est, & ad-
 hæret Sexto: Ramus Ophthalmicus
 Quinti Paris etiam dicitur unum al-
 terumve ramum dare principio In-
 tercostalis, vel ab eo recipere (*a*).
 Alii tamen communicationem inter
 eos negant (*b*), & illi, qui commu-
 nicationem affirmant, confitentur,
 se illam in quibusdam subjectis non
 vidisse. Post repetitas eorum Ner-
 vorum in quamplurimis subjectis
 H 4 dis-

(*a*) CL. CAMPERUS Ao. 1756. publice in Thea-
 tro Amstelaedamensi demonstravit insignem Ra-
 mum sese cum quinti paris ramo ophthalmico
 jungentem, quod pluries a se observatum fuis-
 se mihi indicavit. SANTORINUS *Observ. Anat.*
c. 3. p. 67. expresse monet fibrillas e quinto
 pari ophthalmico ad Intercostalem accedere. Ipse
 quoque non tantum fibrillas, sed & plexum, ad
 originem Nervi Intercostalis vidi.

(*b*) VIEUSSENS, RIDLEY, BIANCHUS, MORGAG-
 NUS, HALLER & MECKEL oculatissimus ille Ner-
 vorum Anatomicus plane negant Intercostalem
 ramum ab ophthalmico accipere. Vid. MECKEL
tract. de quinto Nervor. pari pag. 30.

dissectiones, nondum potui determinare, num nervea filamenta ab uno ad alium accedant nec ne. Interdum mihi valde conspicua videbantur, aliis vero temporibus illud, quod dissecabam pro filamentis nerveis, fuisse substantiam cellularēm collapsam experiebar; & in omnibus subjectis, ubi feceram felicissimam injectionem in tenuissimas Arterias, tantummodo *Plexum* vasorum unius alterum connectentem poteram observare. Quomodo cunque res se habeat, tanta est inter eos connexio, uti ex quamplurimis experimentis & observationibus constat, ut evidenter Sympathiam inter hos producere valeat. — Forsan phœnomena in oculis canum, quorum Nervi Intercostales erant abscessi, ab hac Symphatia dependent.

SEPTIMUM PAR (*a*) provenit e latente

(*a*) A GALENO QUINTA CONJUGATIO nominatur

terali parte *Processuum Annularium* pone eam partem, qua *Processus medullares Cerebelli* huic tuberi sunt conjuncti, & unumquodque majorum Arteriam comitem habens, quam alii Nervi, *Meatum internum auditorium* intrat: ubi duo lati fasciculi fibrarum, e quibus intra Cranium constare videntur, subito a se invicem separantur. Unus eorum per diversa foraminula *Vestibulum*, *Cochleam* & *Canales Semicirculares* intrans, extenditur per interiorem hanc *Ca-*

H 5 me-

tur c. 6. Portionem duram exakte describit, & in foramen quoddam ossis petrofi, quod cæcum appellat, (ita Veteres Aquæductum Falloppii nominare solebant,) incidere dicit. Cum secundo ramo quinti Paris, id est juxta GALENI stilum cum Tertia conjugatione, conjungi ibidem indicat, & c. 5.p.243.

Portio dura oritur ut sextum par ab eminentia annulari ad latus scilicet exterius sexti paris. Originem recte exhibuit VIEUSSENS Tab. XIV. & XV.

Portio vero mollis videtur oriri e Tractu medullari Cerebelli intra quartum ventriculum supra calamus scriptorium.

*meram Auris in mollissimam pulpo-
sam substantiam. Et quia firmæ
Chordæ specie sese nunquam obfert,
sicuti altera ejus pars, aliquique quam-
plurimi Nervi, PORTIO MOLLIS Ner-
vi Auditorii nominatur.*

Alter fasciculus Septimi Paris tran-
fit per *Foramen cœcum Galeni* sive
Aquæductum Falloppii tortuoso iti-
nere (*a*) ad latus *Tympani*; in quo
transitu Nervus progrediens a Ramo
linguali Nervi maxillaris inferioris (*b*),
juxta externam *Tubæ Eustachianæ*
partem (*c*), & transverse per cavita-
tem

(*a*) Inter processum styliformem & mastoideum.

(*b*) Hunc ramum egregie depinxit MECKEL *diff.*
de quinto pari fig. I. x. a. 71. Vide supra p. 109
not. b.

(*c*) Scilicet paululum supra *Tubam Eustachia-*
nam parvum admodum foramen est, situm ad fi-
nem fulci vel crenæ inter cavitatem Ossium tempo-
ris & petroſi pro articulatione Maxillæ inferioris
formatam; ex hoc foramine Nervus ille egreditur
& se cum Linguali quinti paris conjungit.

tem *Tympani* procedens, ubi nomen *Chordæ Tympani* accipit, vulgo dicitur cum eo jungi. Acutissimus vero angulus, quem hic Nervus facit cum *Quinto*, vel subitanea reflexio, quam pateretur, si supponitur a *Quinto Pari* ad *Septimum* accedere, admodum naturæ incongrua videtur. E contra vero, si ponimus eum a *Septimo* ad *Quintum* accedere, ejus decursus magis foret naturalis, & *Chorda Tympani* potius judicaretur *Ramus Septimi Paris* cum *Quinto* se conjungens. Tenuior interim hic fasciculus *Septimi Paris* dat *Ramos Musculis Mallei & Duræ Matri*, dum transit per tortuosum canalem osseum, & tandem firma specie, PORTIO DURA dicta, exit ad extremitatem hujus canalis inter *Styloideum & Mastoideum* Processum Ossis temporalis, mox filamenta parvis musculis Obliquis ca-

capitis concedens, & iis, qui a Processu styloideo oriuntur. Dein per Glandulam Parotidem penetrat, & dividit se in multos magnos ramos, qui per Musculos & Integumenta disperguntur, quæ obtegunt lateralem superioremque Colli partem, totam Faciem, & *Calvariam* & retro Tempora includens notabilem Auris externæ partem (a). Rami ejus

(a) MECKEL hujus accuratissimam dedit descriptionem in *Actis Berolinensibus A. 1753. edit.* illa DUVERNEYI confusa est neque vera.

Ut Nervus hic inveniatur, auferantur Auris externa & Integumenta, dissecetur Glandula Parotis ad latus & paulo infra meatum auditorium ad caput Maxillæ inferioris; parte glandulæ ablata, tum statim apparebunt truncus & ramifications per ejus substantiam decurrentes. Aliquando venam jugularem subire, aliquando supra eam decurrere, vidi. Dum Parotidem intrat, in tres ramos dividitur, puta TEMPORALEM, qui se cum Ophthalmici ramo superiori frontali, & tertio ramulo tertii Rami quinti Paris temporali externo conjungit. Alter est ZYGOMATICUS decurrens fere horizontaliter infra Zygoma, conjungitur cum secundo ramo

ejus magnam habentes connexionem cum tribus Ramis Quinti Paris & Secundo Cervicali efficiunt notabilem horum Nervorum Sympathiam cum Septimo — Hinc in Odontalgia dolor est interdum admodum exiguis in dente affecto, si comparatur cum illo, qui est per totum latus Capitis & Auris (a). — Hinc verosimiliter levamen Odontalgiae a ve-

fi-

mo quinti Paris. Tertius omnium tenuissimus & inferior, MENTALIS, sub Vena jugulari decurrit per Parotidem, cujus parti inferiori præcipue Nervos dat. Porro Glandulam exeuns procedit juxta angulum Maxillæ inferioris sub Platysmoide, ubi deflectit antrorsum, inter quem & Depressorem anguli oris, Platysmoide separato, apparet. Hic ramus se conjungit cum secundo rame tertii Rami quinti Paris maxillari inferiori & cum Cervicali secundo.

(a) VALSALVA *I. c. Tab. II. p. 93.* ramum facialem & maxillarem (zygomaticum & mentalem) evidenter depinxit KM, KN., ut & ramum, qui ad helicem decurrit, & ad anteriorem auriculæ partem, meatum auditorium &c. Negat se unquam ramum ad posticam auriculæ partem decurrentem vidisse.

ſicatoriis pone aurem applicatis (a), vel a cauterio actuali auris *Antihelici* (b) applicato (c). — Ab ea forſan communicatione vel connexione dependet, quod vibrans chorda inter dentes alicujus comprehensa fortem ideam Soni excitat in eo, qui chordam tenet, cuius alter adſtans tamen nihil percipere potest. — Propter eandem rationem verosimiliter caput tam ſubito movemus, ocul-

(a) Nonne Vesicatoria erunt efficaciora in odontalgia, tumore faciei, inflammatione oculorum, ſi ad auris partem anteriorem applicantur, & quidem eo loco, ubi Nervus per Parotidem penetrat?

(b) Antihelix Nervos accipit a Temporali extero, id est, a tertio ramulo tertii Rami quinti Paris, & a Zygomatico, qui ſecundus ramulus septimi Paris Portionis duræ est.

(c) VALSALVA l. c. c. I. §. 15. p 12. tergum Antitragi adurendum eſſe fuadet, &, quomodo fieri debet, ibidem docet.

oculosque claudimus ipso momento,
quo sonum audimus? (a).

OCTAVUM PAR (b) Nervorum sive
VAGUM oritur a lateribus basium Cor-
porum Olivarium (c) separatis fibris,
& dum intrat anteriorem internam
partem foraminum *Ossi Occipitis* &
Temporum communium (d), unusquis-
que conjungitur cum Nervo, qui intra
Du-

(a) Quoniam septimum Par Parotidi & Glandu-
læ submaxillari Nervos dat, & cum Cervicali
secundo communicat, qui Nervos tribuit glandu-
lis ad latus colli sitis, hinc ratio petenda est, cur
in Catharro faciei omnes hæ glandulæ afficiuntur.
Et quare in Parotidis inflammatione totus glan-
dularum tractus, eæque partes, quibus septimum
Par inservit, simul in consensum trahuntur.

(b) Est SEXTA CONJUGATIO GALENI *I. c. c. 7.*
P. 244.

(c) Oritur pone Corpora olivaria a postica par-
te Medullæ oblongatæ. Hoc par videtur origi-
nem habere duplicem uti & Nonum ac Nervi spi-
nales, nempe ab antica & postica parte Medullæ
oblongatæ.

(d) ALBIN. *tab. off. 2. fig. 1. T.* & *tab. 3. fig. 2. E.*

Duram Matrem adscendit, oriens a Decimo capitis, Primo & Secundo cervicali, & interdum ab inferioribus Nervis: Hic, uti omnibus notum est, nomen habet NERVI ACCESSORII (a). Quando hi duo Cranium exeunt, *Accessorius* ab Octavo separatur, & oblique extrorsum descendens, transit Musculum *Sternomastoideum*, cui dat Ramos, & postea in *Trapezio* & *Rhomboideo* muscularis Scapulæ definit. In decursu plus minusve se conjungit cum Secundo Nervo cervicali. — Cur hic

(a) & SPINALIS RECURRENTIS. Hujus origo in eo differt ab aliis Nervis spinalibus, dum hi tam ex lateralibus anterioribus quam posterioribus Medullæ spinalis partibus oriuntur. Illi vero solummodo e postica parte infra ramos cervicales posteriores filamenta sua trahunt. Decurrit hic Nervus sub Biventre Maxillæ inferioris supra Venam jugularem internam. A GALENO l. c. c. 10. p. 245. satis exakte describitur.

Intra Cranium cum Octavo pari egregium efformat Plexum.

hic diversique alii Nervi, qui per Musculos longe diffitos distribuuntur, hos prius perforant, quos attingere potuissent, licet a latere Perforatorum decucurrisserent, fateor me ignorare.

Truncus *Paris Octavi* (a) mox post ejus exitum dat nervos *Linguae*, *Laryngi*, *Pharyngi* (b), & I Gan-

(a) GALENO quoque fuit cognitus, & l. c. describitur.

(b) Primus ramus, ab Octavo Pari oriundus, LINGUALEM OCTAVI PARIS audit, sub Carotide externa descendit deorsum, flebit dein se supra os hyoidis, sub processu styliformi & stylopharyngæo musculo, ubi quoque optime detegitur, stylopharyngæo scilicet paululum separato & elevato, postea concedit hunc musculum, inter quem & styloglossum sub ceratoglosso procedit ad Linguanam quodammodo supra Lingualem noni Paris.

Secundus ramus tenuissimus PHARYNGÆUS est, in principio cum linguali intime connexus, decurrit sub Carotide externa & ad latus Cornu ossis hyoidis Pharyngi inseritur. —— Tertius ramus LARYNGÆUS sub eadem Arteria decurrens inter Cornu ossis hyoidis & lateralem Thyroideæ car-

Ganglio Nervi Intercostalis; & a Nono & Intercostali separatus, quibus firmiter per aliquod intervallum cohæret, recte deorsum decurrit ad collum pone Venam Jugularem internam, & ad latus exterius Arteriæ Carotidis. Antequam thoracem intrat, ramus insignis ab eo se separat in utroque latere: Ramus lateris dextri flectit se ab anteriore ad posteriorem partem Arteriæ Subclaviæ; ramus vero sinistri lateris circa magnam curvaturam Aortæ (a), & ambo iterum adscendunt ad latera *Oesophagi*, cui dant Ramos, & tandem desinunt in *Larynge*. Hi nominantur NERVI RECURREN-
TES

cartilaginis partem sub Thyro-hyoideo musculo Laryngi inferitur. Ab hoc ramo alter ramus abit ad superiorem glandulæ thyroideæ partem, dum pars ejus inferior a Recurrente Nervos accipit.

(a) Præcise ubi Canalis arteriosus ei inferitur, sive in cavo a Canali & Arteria facto.

TES (a), quos in Operatione *Bronchotomiae* evitare oportet, quamquam profundus eorum situs sufficienter eos protegit. —— Musculis *Laryngis* pro magna parte prospectis nervis a Recurrentibus provenientibus, evidens est, abscissionem eorum magnopere debilitaturam vocem, quamvis in totum non deperdatur, quamdiu Rami superiores Octavi Paris integri manent. —— Quare Nervi Recurrentes tam alte descendunt,

I 2

an-

(a) Utrumque Recurrentem evidenter depinxit JUL. CASSER. PLACENT. vid. SPIGEL. p. 175. tab. 1. fig. 1. 55. vv. & T. T. Z X., descripsit vero p. 191, & 192, vocat par illud Sextum. Vid. etiam HALLERI fasc. 2. arter. thyroid. tab. 1. Recurrentes hos recte describit GALENUS l. c., eosque ligatos vel laesos in Animalibus vivis Aphoniam efficere docet *ibidem*. Ab his Glandula thyroidea insig- nem accipit nervum, & plexum formant cum Intercostali ad latus glandulæ. In adscensu Mus- culum constrictorem pharyngis penetrant & sub- eunt, transeunt per fissuram inter cartilagines cri- coideam & thyroideam relictam, in Crico-arithe- noideo laterali cæterisque Laryngis musculis eva- nescunt. —— Vocis modulationi inserviunt,

antequam e Pari Octavo oriantur, & circa Arteriam magnam prius se flectant, ignorare etiam me fateor, quam ob rem tam alte iterum adscendunt (a).

Par Octavum ad, vel prope, eum locum, ubi Nervi Recurrentes ab eo abscedunt, vel ipsi Recurrentes de-

(a) Uti Recurrentes ad Laryngem pertinent, & insignem dant ramum glandulæ thyroideæ glandulisque juxta Asperam arteriam situs, intelligitur ratio, quare in Angina spasmatica omnes hæ partes simul afficiuntur, & quare applicatione Cataplasmatis stimulantis, præsertim si Rad. Raphan. rustic. additur, quæ Epispastici instar agit, subito sanatur, vide ILL. G. BARONIS VAN SWIETEN *Comment.* ad Cl. BOERHAAVII *Aphor.* §. 818. p. 705. &c. si stimulus ille Nervum afficiens extorsum producitur vel attrahitur, malum cessat. Idem sœpissime ab exhibito Opiato experimur, remedia, quæ nimium spirituum impetum avertunt, inordinatosque motus sopiunt, naribus attracta, Cucubitæ siccæ nuchæ applicatae sœpe uno momento malum tollunt. Hinc evidens est, quare tantummodo hæ partes absque Parotide, Glandula submaxillari, iisque ad latus Colli sitis, afficiuntur, quia, ut supra adnotatum est, Nervos a quinto, septimo & cervicalibus Paribus accipiunt.

demittunt Nervos ad *Pericardium* (a), & alios cum ramis Intercostalis conjungendos, qui per Cor distribuuntur (b).

Postquam hi Rami sunt demissi, *Par Vagum* ab unoquoque latere descendit pone magnos Tracheæ ramos, & in progressu ad *Oesophagum* multa filamenta Pulmonibus concedit (c). Ramus sinistri lateris decurrens ad partem anteriorem *Oesophagi*

I 3 jun-

(a) Vidi aliquando in sinistro latere a Recurrente ejusdem lateris, in dextro vero ab octavo pari provenisse Nervum CARDIACUM dictum.

(b) Postquam octavum par Recurrentes emisit, insignem plexum inter Arteriam subclaviam & Venam cavam una cum Intercostali format, qui PLEXUS CARDIACUS vocatur.

(c) Supra *Oesophagum* inter Cor & Arteriam Aortam (Corde ad latus dextrum remoto) in sinistro latere PLEXUS PULMONALIS situs est: Sic in dextro latere (Corde ad latus sinistrum remoto) ad Sinum venosum dextrum & Arteriam Pulmonalem dextram. Hi plexus Bronchiis, Cordi, Glandulisque bronchialibus Nervos dant.

jungitur diversis Ramis cum dextro in ejus descensu ad Ventriculum, quem nervis prospicit. Dexter vero pone *Oesophagum* decurrit, ibidemque se dividit, & iterum conjungit (a), antequam Ventriculum attingit, cui itidem nervos tribuit. Jam vero uno pluribusve ramis cum Ramo sinistro sese jungit, et pari passu ad Cœliacam Arteriam progrediuntur, ut sese intermisceant *Ganglio magno Semilunari* ab utroque Intercostali formato (b).

A

(a) Vidi Ramum dextrum permanisse divisum, qui ambo ad Ventriculum decurrebant.

(b) Ramus dexter octavi pars pone *Oesophagum* decurrens progreditur ad ventriculum, format ad orificium ejus sinistrum plexum semilunarem posticum; porro supra ventriculum decurrit, ubi *CORONARIUS* vocatur, ad Pylorum, ubi magnum plexum coronarium efficit. Sinister vero ramus facit plexum semilunarem anteriorem ad superiorem & anteriorem Ventriculi partem, progreditur quoque ad Pylorum, conjungit se cum dex-

A distributione *Paris Vagi* discimus, quomodo titillatio faucium cum pluma vel alia tali substantia excitat nauseam vel vomendi conatum. — Quare tussis efficit vomitionem, vel vomitus efficit tussim. — Hinc intelligimus, cur *Asthma nervosum* & *Tussis convulsiva* coarctationem *Glottidis* comitem habent. — Quare cibus difficilis digestionis in debilibus Hominibus *Asthma* parit, & quare *Emetica* sæpe, subito admodum, curant *Asthma*. — Quare conatus vomendi interdum periculum suffocationis adfert *Asthmaticis*. — Quare superius orisicum Ventriculi tam sensibile est, ut quibusdam sedes Animæ esse videatur (a). — Qua-

I 4 re

dextro ad plexum formandum. Hi plexus non tantum ab Octavo Pari sed cum Intercostali conjuncti producuntur.

(a) Inter quos HELMONTIUS vide Cap. Ejus de

re Homines ventriculi distensionibus obnoxii tam saepe sensationem globi in eorum collo vel gutture habent. —— Quare *Globus hystericus* tam saepe vehementem strangulationem *Glottidis* comitem habet.

NONUM PAR (a) Nervorum ab inferiore parte *Corporum Pyramidaliū* ortum e crano exit per propria sua foramina Ossis occipitis (b). Post ejus egressum firmiter quibusdam in locis adhaeret Octavo & Intercostali, & tum ramum mittit, qui in pluribus subjectis cum ramis Primi &

Se-

Sede Animæ p. 177. No. 7. & p. 179. No. 132. Immō nonnulli ex Veteribus in orificio ventriculi superiori sedem Libidinis Venereæ potuere. Vid. HALLER *Praelect. Boerb. in Instit. Tom. V. Part. II. p. 178. §. 673.*

(a) A GALENO SEPTIMA CONJUGATIO vocatur c. 8. p. 244, ac præcipue Linguae musculis inservire docet.

Oritur inter Corpora Pyramidalia & olivaria.

(b) ALEINUS in tab. off. 3. fig. 2. n. & tab. 6. vv.

Secundi Nervorum Cervicalium con-
junctus per glandulam Thyroideam
& musculos anterioris partis *Tracheæ*
Arteriæ distribuitur. Tandem de-
sinit in musculis & substantia Lin-
guæ (a). Quidam affirmarunt hunc

I 5. Ner-

(a) Plexum facit cum tertio ramo quinti paris
vid. MECKEL de 5 pari fig. 1. 78--92. &c. Nonum
Par juxta Carotidem inter eam & Venam Jugula-
rem sub stylo hyoideo & Biventre maxillæ inferioris
paululum infra ejus inscriptionem tendineam decur-
rit, postea tendinem subit, seque flectit antrorum
prope angulum Maxillæ inferioris, inter hunc &
Glandulam submaxillarem ad Cornu ossis hyoidis
iterum emergit. Hic Nervus optime inveniri potest,
si Glandula submaxillaris a parte inferiori separatur
& elevatur, paululum supra Biventrem maxillæ
inferioris & stylo-hyoideum in conspectum venit.
Postquam Nervos omnibus Musculis deglutitioni
infervientibus dedit, progreditur ad substantiam
Linguæ, in transitu ramum dat Glandulis sublin-
gualibus & plexum format cum Tertii rami quin-
ti Paris ramo Linguali, denique in Genioglosso
desinit, & ad radicem Linguæ decurrit.

Ex distributione Tertii Rami quinti Paris Lin-
gualis, & Noni Paris, quam clarissime patet,
quintum Par masticationi Musculis dicatis Glan-
dulisque salivalibus infervire, ad apicem Linguæ
de-

Nervum, alii e contra tertium Ramum Quinti Paris Nervorum proprium (a) Gustatorium Nervum esse. Nullas novi observationes vel experimenta, quæ alterutram probant opinionem, vel nobis confirmant, ambos hos nervos non inservire & Gustui & Motui Linguae. — Nonne distributio hujus Nervi per musculos infra & supra Os *Hyoides* sitos reddit actionem magis uniformem, qua Maxilla inferior & Caput deprimuntur?

DE-

decurrere, ibidemque per Papillulas Gustui dicatas distribui. Unde intelligitur, quare os saliva impletur, simulac aliquid rapido gustatur. Nonum vero Par ad basin Linguae & ad illos Musculos, qui præcipue ad deglutitionem pertinent, progressit. — Nonne ea distributio evincit Lingualem quinti Paris proprium Gustus organum esse; Nonum vero Par Linguae motui esse dicatum?

(a) HALLER & MECKEL in *dissert. de quinto pare.* n. 97. quintum par ad apicem linguae solum decurrere evidenter demonstrant. Vide quæ supra p. 108. ex GALENO adnotavimus.

DECIMUM PAR (*a*) a lateribus Medullæ spinalis separatis filis oriundum exit inter *Os Occipitis* & *primam Vertebram* sive *Atlantem* colli. Postquam quisque eorum dedit ramos magno Ganglio Nervi Intercostalis, Octavo, Nono & Primo Cervicali, distribuuntur per musculos Obliquos & quosdam Extensores Capitis. An nomen Decimi capitatis vel Primi vertebralnis huic Pari Nervorum dari conveniat, non tanti est momenti, ut disputationem mereatur, quamvis quasdam habeat characteres Nervorum spinalium (*b*).

In

(*a*) GALENUS *I. c. c. II. p. 246.* hoc Par describit pro PRIMA CONJUGATIONE Nervorum a dorsali *Medulla*, quæ in Collo est, exorientium.

(*b*) Post GALENUM omnes fere Anatomici decimum hoc Par pro Primo cervicali habuerunt; donec WILLISIUS, qui primus omnium fuit, hoc Par capitatis Nervis adscripsit, & decimum Par appellavit. Postea vero lis orta est, an capiti vel spinæ sit

140 DE NERVORUM

In descriptione Sexti Paris secutus sum vulgarem Anatomicorum stylum, & nominavi *illud* principium Intercostalis nervi, quod e Cranio venit, & ideo hic subjungam brevem descriptionem hujus nervi, licet maxima ejus pars e Nervis a *Medulla Spinali* provenientibus sit composita.

Quo ad methodum, non magis incongruens est, si dicamus, Nervum, quem descripturi sumus, re-

ci-
sit tribuendum, (vide supra p. 87;) & de ejus origine quoque disputatione; nam quidam volunt oriri ex antica Medullæ spinalis parte, ut RIDLEYUS *Anat. Cerebr. c. 16. p. 151*, MORGAGNUS *Adv Anat. vi. p. 39 & 40.* & in Epist. A. M. VALSALVÆ Operibus addita XVI. §. 4. & seqq. p. 169. & seqq. Tom. II. WINSLOW *Traité des Nerfs* §. 155. Alii vero observant duplex habere principium, nempe ex anteriori & posteriori parte, ut SANTORINUS *Obi. Anat. c. 3. §. 22.* HALLERUS in *Instit. BOERHAAVII vol. II. §. 269. p. 529 & §. 371. p. 580. Ed. 2. de Prim. Lin. Phys. §. 371. p. 188.* HUBERUS *de Med. Spin. &c. §. 12-16. p. 24-42.* ASCH in *Diff. de Primo Pare,* aliique.

*Et tamen persicis in anatomia originem
hujus nemic non capiti sed Spinae
est adscribendam, adeoq; numerus
in pl. 9 capitis, 8 ferunt & sic*

cipere additamenta ab aliis Nervis, qui nondum exarati sunt, quam si repetimus in multorum nervorum explicazione, quod unusquisque ramos exhibet ad formandum nervum, quem ignoramus; atque haec sola differentia obvia est, Intercostalem sive ante, sive post spinales Nervos expedimus,

Hac pro methodo apologiâ factâ ad NERVUM INTERCOSTALEM transeo (a).

Ramus recurrens a SEXTO PARI forsan cum quibusdam filamentis Ophthalmici Rami Quinti Paris junctus (b) decurrit juxta Carotidem internam per tortuosum canalem pro hac Arteria in Osse temporali for-

ma-

(a) De origine, progressu & cum aliis Nervis communicatione præcipue videnda est Cl. CAMPERI *Tabula de Nervo Intercostali*, quæ post Nervorum Pelvium Tabulas jam prælo missas quoque prodibit.

(b) Vide quæ supra ad p. 119. adnotavimus

matum, ubi parvus ille Nervus admodum mollis est & pulposus, et in diversis subjectis primo in duos divisus, iterum unitur, et conjungitur cum uno pluribusve Ramis Quinti Paris, speciatim illius Ramo maxillari superiori, antequam e Cranio venit (a). Nonne compressio hujus nervi a Carotide per *Systolen* extensa conduceit ad *Diaftolen* Cordis? Simulac nervus osseum canalem deferit, connexus est cum Octavo et Nono per aliquod intervallum, tum ab his se separans, postquam ab iis ramos probabiliter accepit, format

mag-

(a) MECKEL. in *Actis Berolin.* Ai. 1749. ganglion novum describit, quod vocat Spheno-palatinum. Id (a secundo ramo quinti paris factum) radicem nervi intercostalis pro parte constituit, vid. p. 86. §. 3., addit Ramum Vidianum etiam radicem ejus formare §. 4., confer ejas elegantissimas figuræ, 2, 3, 4, 5, & 6. in *dissert. de quinto pari*, ubi hæ radices describuntur & depinguntur.

magnum *Ganglion* (*a*), in quod Rami a Decimo Capitis et a Primo et Secundo Cervicali intrant. Ab hoc Ganglio nervi tenuiores facti iterum egrediuntur, ut deorsum decurrant juxta collum una cum Arteria Carotide, interea communicantes ramorum ope cum Nervis Cervicalibus (*b*), et nervos dant musculis, qui Caput et Collum flectunt. Dum *Intercostalis* se disponit ad *Thoracem* intrandum, aliud format *Ganglion* (*c*), a quo Nervos mittit ad *Tracheam* et *Cor*; hi Cordi designati se jungunt cum

(*a*) Est Cervicale superius, quod statim apparet, si Carotis & Octavum Par, postquam canalem exierunt, elevantur, nam his directe subjacet. De usu Gangliorum vnde p. 84.

(*b*) etiam ope ramuli lateralis a Phrenico provenientis, vide KRUGERUM in *Dissert. de Nervo Phrenico*.

(*c*) Est Ganglion cervicale inferius. Vide Cl. CAMPERI *Tab. I. fig. I. §. 2. de Intercostali Nervo. 5.*

cum ramis Octavi, et transeunt inter duas magnas Arterias et Auriculas ad substantiam istius musculi. Intercostalis postea e duobus constans Ramis, uno pone et altero per anteriorem partem Arteriae Subclaviae decurrente (*a*), novum format Ganglion (*b*), ubi duo Rami uniuntur infra hanc Arteriam; et dein Nervi ii descendunt ad latera *Vertebrarum Thoracis* accipientes ramos ab unoquoque Nervorum Dorsalium, qui, dum inter costas egredi videntur, toto Nervo nomen INTERCOSTALIS dederunt. Ubi additamentum a Quinto Nervo Dorsali accepit, ramus ob-

(*a*) Hi circulum efformant circa arteriam a WIL-
LISIO *Ansulam* vocatum. Vide VIEUSSENSIUM l.
3. de Nervis p. 193. Tab. XXIII. n. 32. 37. HAL-
LERUM Fasc. II. Tab. Art. Thyr. I. CAMPERUM
l. c.

(*b*) Est Ganglion dorsale inferius vide. CAM-
PERUM *l. c.*

oblique antrorsum abit (*a*), is junctus similibus Ramis a Sexto, Septimo, Octavo & Nono Dorsali, alterum truncum anteriorem format, qui transit inter fibras *Appendicis musculosæ* Diaphragmatis, ut cum alterius lateris Intercostali & ramis Octavi paris faciat magnum Semilunare (*b*) Ganglion sive plexum inter Cœliacam & superiorem Mesentericam Arteriam situm (*c*), quarum radices quasi sint involutæ nervosæ structuræ reticularis hujus Ganglii, a quo magnus numerus tenuissimorum nerveorum

K fū-

(a) EUSTACHIUS Tab. XVIII. cum MONROO
consentit; saepe vidi Intercostalem ad septimam
vertebram progredi, antequam hunc ramum an-
terioriem demitteret. Cl. CAMPERUS quoque mecum
communicavit se pluries hoc observasse.

(b) A Ganglio semilunari ramus ad Diaphragma accedit.

(c) Ad Arteriam mesentericam superiorem a runco anteriori formatur, & situs est **PLEXUS MESENTERICUS SUPERIOR**.

filamentorum exit, ut se extendant per superficiem omnium ramorum harum duarum Arteriarum, uti facile videri potest, quando arteriæ hæ tenduntur, dissectione vero neutiquam, & ita *Hepar*, *Vesicula Felleis* (a), *Duodenum* (b), *Pancreas*, *Splen*, *Jejunum*, *Ileum* & magna pars *coli* nervos suos excipiunt a magno *Solari Ganglio* vel *Plexu*.

— Nonne motus peristalticus intestinorum quodammodo dependet

a

(a) *Plexus hepaticus* ab Intercostali & Parasternali inter se coniunctis formatus Capsulam Glissonii ingreditur; expandit se supra Venam portarum, Duclum cysticum, hepaticum & choledochum, ac Nervos Hepati & Vesiculæ felleæ dat. Hinc evidens est ratio Icteri, qui subito post perculsum terrorem accidit, dum systhema nervosum vehementer admodum afficitur; *Plexus* hicce in consensu tractus spasmodice constringit partes, quibus inservit. Icterus talis aperientibus, resolventibus, saponaceis, antiphlogisticis curari nequit, sed antispasmodica, opiate similiaque requirit.

(b) Omentum, qui Nervus GASTRO-EPIPOICUS vocatur.

a transitu Nervorum Intercostalium
per Diaphragma?

Diversæ fibræ hujus ganglii juxta
Aortam descendentes jungunt se cum
aliis nervis missis a posteriore truncō
Intercostalis, qui, ad latus *Vertebra-*
rum decursum suum continuantes,
suppeditant *Glandulis renalibus,*
Renibus (a) & *Testibus in Viris (b),*

K₂ vel

(a) Renes dupl. habent plexum *Renale*, primus superior & anterior supra Venas emulgentes decurrit: alter vero posterior, a parte postica Vasa emulgentia involvit, non apparet, nisi quando Renes elevantur, & e loco suo moventur. Ambo hi plexus a Plexu mesenterico superiori proveniunt.

(b) Nervi spermatici triplices sunt; unus Arteriam, alter Venam concomitantur, tertius vero e Lumbalibus oriundus infra describitur & adnotatur post quartum quintumque lumbalem; qui Venam sequitur, e plexu renali producitur. Alter vero e plexu mesenterico inferiori oritur. Ambo una cum Arteria & Vena, quibus postea tertius accedit, funiculum spermaticum formant. — Ex origine Nervorum Vasorumque spermaticorum sanguiferorum evidens est, cur Castratio in

Scir.

vel *Ovariis* in Feminis nervos, & tum formant plexum ad Arteriam Mesentericam inferiorem (*a*), ubi nervi utriusque lateris junguntur, & ramos hujus arteriae concomitantur ad partem *Coli*, quæ in latere sinistro abdominis sita est, & ad *Rectum* ad inferiorem Pelvis partem usque.

Intercostalis deorsum iter continuans ad latera vertebrarum lumborum accipit nervos inter eas vertebrae egredientes, & nervos mittit ad *Organa Generationis* aliaque Pelvis, immo cum iis jungitur nervis, qui ad inferiores extremitates demittuntur.

Uni-

Scirho vel Cancro Testium non sit instituenda, si ægri simul conqueruntur de dolore ad lumbos se extendente, quia tum Virus funiculo spermatico, glandulisque ejus communicatum est.

(*a*) Est PLEXUS MESENTERICUS INFERIOR. Plexus mesenterici, superior & inferior, supra Aortam dispersi egregium in Simiis præbent spectaculum.

Universalis fere connexio & communicatio, quam hic Nervus cum aliis nervis corporis habet, dicit nos ad intellectum sequentium aliorumque plurimorum *phænomenorum*. — Quare titillatio narium sternutationem producit? — Quare nimia quantitas Bilis in *Cholera* excitat vomitum & purgationem? — Quare Homines vomunt in colica, in inflammatione vel aliis irritationibus Hepatis, vel Ductuum ab eo ad Vesiculam felleam euntium? — Quare calculus in Renibus vel Ureteribus, vel alia causa quæcunque irritans hæc organa longe frequentius producit vomitum et alia incommoda Ventriculi (*a*), quam calculus vel alia

K 3 quæ-

(a) A stranguria vomitum vidimus; quæ, cum herniam concomitabatur paulo ante strangulatam, periculi metum inspirasset, nisi ab irritatione horum nervorum eum ortum judicavissimus. Leni itaque opiatu exhibitio vomitus auscultavit illico.

quæcunque causa stimulans in Vesica? — Quare vomitus post Partum est symptoma periculosum, post Lithotomiam aliasque operationes in Pelvi institutas? — Quare obstrunctiones *Mensium* producere valent strangulationes, vomituritiones, dolores colicos, cardialgias, quin imo convulsiones extremitatum? — Quare vesicatoria ab auribus ad claviculas infantum *Tussi Convulsiva* laborantium applicata magnum afferunt levamen? — Quare Vermes in ventriculo vel intestinis excitant pruritum in naso vel stridorem dentium (a)? — Quare Irritationes in vis-

(a) Viri eruditi inter se non conveniunt, quam Nervus Intercostalis habet originem, dum alii, ejus communicationem cum Ophthalmico negant, alii vero contrarie sentiunt, ejusque connexionem cum hocce affirmant, (uti supra p. 119. in Notis adnotatum est:) Sic quoque WINSLOWUS *Traité des Nerfs.* p. 429. §. 34. aperte dicit, Ophthalmicum per unam al-

visceribus abdominis interdum universales Corporis producunt con-

K 4

vul-

alteramve fibrillam cum Sexti Paris Nervo, & cum Nervo Intercostali communicare. De ejus tamen origine disputare animus hic non est, neque plura, quæ a quibusdam pro incerto habentur, proferre, quatenus ad observationem nostram non multum faciunt, & nobis, uti ex PETITI observationibus (vid. pag. 116. & 117.) constat, sufficit, maximum inter Intercostalem & illos Nervos dari consensum, qui Oculo, Uveæ, atque Pupillæ, inserviant, sed tantum ea, quæ majoris utilitatis sunt, adnotabo. — Scilicet diu observavi in illis Hominibus Pupillam esse dilatatam, qui veribus vel materia pituitosa, acri, pungente, in Ventriculo vel Intestinis laborant, & si non pro signo pathognomonicō, saltem pro Syndrome five Symptomatum concursu & optima diagnosi haberi potest. Ex experimentis enim PETITI l.c. memoratis supra adnotatum est, post Nervi Intercostalis abscissionem in animalibus vivis factam Oculos obscurari, splendorem suum amittere, lacrymare, cavos fieri, globumque oculi diminui, Pupillam angustari, coarctari &c; denique Intercostalem ramos Conjunctivæ, Glandulis oculorum & Fibris Uveæ, quibus Pupilla dilatatur, suspenditare. Dr. WHYT of *Vital and involuntary Motions* p. 130 analogicum adducit Experimentum. Pueri comatosi Pupilla naturalem habebat magnitudinem, sed applicato Spiritu salis ammoniaci

vulsiones (a)?

SPINALES NERVI in genere oriuntur a magno numero separatarum fibrarum ab utraque tam anteriore quam posteriore parte *Medullæ spinalis* (b), subito autem postea formant

naribus statim propter stimulum naribus accessum aperiebatur. Hinc evidens est, Nervo Intercostali illæso Pupillæ dilatationi inservire, & quidem eo magis, si ab irritatione actio ejus augetur. Jam vero, quoniam Par Octavum plexum Ventriculi, & Intercostalis Mesentericum superiorem & inferiorem formant, unde Nervi Ventriculo & Intestinis suppeditantur, atque Octavum cum Intercostali communicat, (vide p. 130, 134, & 145) mirum non est, propter mutuum Nervorum consensum & amicam harmoniam Pupillam dilatari a vermis &c. Ventriculum vel Intestina vellicantibus, &, ex hac fabrica phœnomenon illud recte explicari & intelligi posse, nemo, credo, inficias ibit.

(a) —— Quare in Ischuria & immodica Vesicæ distensione Dolor colicus flatulentus oritur? —— Quare in primis Graviditatis mensibus, Dolores colici, Vomititiones similiave producuntur?

(b) Medulla spinalis in quatuor partes, secundum

mant Nodum sive Ganglion, atque acquirunt validas tunicas (^a), quibus firmarum chordarum specie ulterius se extendunt. Distinguuntur per numeros *Vertebris* respondentes, inter quas egrediuntur. Superior duarum vertebrarum foramen format, per quod transeunt, cuius numerus Nervo applicatur. Vulgo (^b) Triginta horum esse *Paria* dicuntur,

K 5 quo-

dum longitudinem dividitur, in sinistram & dextram, anteriorem & posteriorem: progreditur ad secundam Lumborum vertebram usque, tum in conicam figuram terminatur, nomenque CAUDÆ EQUI-NÆ acquirit, quæ ad ultimum os sacrum decurrit. Quamvis Medulla spinalis tribus ut Cerebrum obtegitur membranis, ubi in Caudam equinam desinit, a Pia Matre deseritur; reliquæ vero membra-næ ad Caudæ finem porriguntur.

(a) A Dura nempe & Pia Matre.

(b) Secutus est WINSLOWUM, qui paria hoc modo distinguit, vid. *traité des Nerfs* p. 443. §. 167. HALLER triginta enumerat, sed octo cervicalia, duodecim dorsi, quinque lumborum, & quin-

quorum Septem proveniunt ex intersticiis inter *Vertebras Colli*, Duodecim inter illas *Dorsi*, Quinque inter illas *Lumborum*, & Sex a *Vertebris Spuriis*.

PRIMUM CERVICALE (a) Par Nervorum egreditur inter primam & secundam vertebram *Colli*, & ramis exhibitis, quibus decimo pari capitatis, secundo cervicali & intercostali jungitur, & aliis musculis collum flectentibus inservientibus mittit maximos ejus ramos retrorsum ad exten-

quinq[ue] ossis sacri vid. *fascicul. I. medullæ spinal.*
icon. 1am. & 2am. & not. 9. Decimum par Willisi juxta HALLERUM primum est cervicalium. Vide quoque, quæ ad p. 87, 88, 139, & 140. adnotata sunt.

(a) GALENUS *ibid. c. 12.* a secunda Nervorum *Colli* Conjugatione deducit, id est, ex primo cervicali MONROI; nam decimum Par Nervorum prima Conjugatio apud eum audit. Egregie docet Ramum inde oriri, qui per totam Capitis regionem posteriorem &c. distribuitur. Vide notam ad paginam sequentem.

tensores musculos Capitis (*a*) & Colli; quorum aliqui penetrantes modo dicto musculos adscendunt ad *Occiput*, ut in Integumentis hic desinant (*b*), alii rami adeo antrorsum progrediviuntur, ut cum fibrillis primi rami Quinti Paris Capitis conjungantur, & *Portionis Duræ Nervi Auditorii*. —— Hinc forsan est, quod *Clavus hystericus* interdum tam subito mutatur e dolore in fronte in vehementem dolorem & spasmus in occipitio & colli parte postica (*c*).

S E-

(*a*) VALSALVA hunc ramum egregie depinxit progradientem pone autem eique Nervos tribuentem. *Tab. 2. A. B. G. H. I.*

(*b*) *OCCIPITALIS* e primo cervicalium ortus decurrit sub Complexo juxta obliquum inferiorem, dein per Cucullarem ejusque Aponeurosin transit, ac per occiput distribuitur. Conjungit se cum Frontali, ut supra p. 102. indicavi.

(*c*) Secundum Par, dum a spinali Medulla egre-

SECUNDUM CERVICALE (*a*) subito jungitur quibusdam ramis Nono Capitis & Intercostali, & Primo & Tertio Cervicis; dein magnum habet ramum, qui ad marginem exteriorem *Sternomastoidei* musculi egreditur, & ibidem jungitur cum Accessorio octavi paris, & postea distribuitur per *Platysma-myoidem*, per *Integumenta* lateris colli & capitis, per *Glandulam Parotidem* & *Aurem externam*; connexus *Portioni Duræ Nervi Auditorii*, et Primo Cervicalli-

greditur, longe crassius est primo, sive juxta Monroum decimo Pari Nervorum, & Ganglion format, e quo Ramus occipitalis oritur. An ob insignem crassitatem, hunc primum cervicalen Nervum appellarunt? — Porro Nervi cervicales ad primum Par dorsale usque sunt crassiores, quod secundo cervicali tenuius est. Dorsales iterum sensim increscunt.

(*a*) GALENUS *ibid. c. 13.* TERTIAM CONJUGATIONEM dicit. Cognovit quoque conjunctionem cum primo & tertio Pari Cervicis, & distributionem per aurem externam *p. 247.* adnotat.

lium. Reliqua pars superstes hujus Secundi Cervicalis per *Levatorem Scapulæ*, & Extensores colli & capitis dispergitur. Frequenter magnus ramus hic emittitur, ut se jungat *Accessorio* octavi Paris pone superiorem angulum Scapulæ.

Irritationi ramorum hujus Nervi probabiliter debetur, quod in inflammatione glandulæ Parotidis collum tam longe deorsum doleat ad claviculam usque, quod caput ad humerum lateris affecti, & mentum ad partem oppositam torqueatur. — In Venæ Jugularis externæ aperitione Chirurgorum nullus promittere potest, se quosdam ramos cutaneos hujus nervi lanceola non læsurum, quod interea dolorem admodum pungentem, et insensibilitatem cutis ad orificium post aliquod tempus efficiat.

TER.

TERTIUM PAR (a) Cervicis intra tertiam et quartam vertebram cervicalem egreditur, immediatam communicationem habens cum Secundo, ramumque deorsum mittens, qui ramo a Quarto Cervicali junctus format PHRENICUM Nervum (b). Hic des-

(a) Reliqui Nervi cervicales a GALENO l. c. c. 14. in genere describuntur.

(b) De Origine hujus Nervi vide CAMPERI Tab. I. Fig. I. *de Nervis brachialibus* §. 3. *de Nervo phrenico sive diaphragmatico*. Decurrit in initio ad latus Scaleni prioris, dein super eum ad thoracem intrandum descendit. GALENUS *ibid. c. 15.* p. 248. e quarta & præcipue quinta Conjugatione originem Nervi Phrenici deducit, quibus e sexta ramus accedit, id est, e tertio, quarto & quinto cervicali Monroi; hoc ita in Simiis se habet, quas ubique in *Libro de Dissectione Nervorum citat*. Vidi Amstelodami 1760. apud Cl. CAMPERUM in Simia Nervum Phrenicum accepisse in dextro latere unum ramum e cervicali quarto, alterum e quinto: his unitis Nervus crassior factus thoracem ingrediebatur. In sinistro latere similiter e quarto cervicali oriebatur, ramulum exilem a quinto accipiebat, cui major ramus ex eodem quinto se jungebat, & Nervum Phrenicum constituebat.

Ipsæ

descendens intrat *Thoracem* inter Venam et Arteriam Subclaviam, et dein receptus intra sulcum pro eo in *Pericardio* formatum, juxta longitudinem decurrit hujus *Capsulæ Cordis*, donec in medium partem Diaphragmatis definit (a). Dexter Phrenicus rectum habet decursum, sed sinister notabilem flexuram describere oportuit, ut supra prominentem partem *Pericardii* viam continuaret, ubi punctum Cordis situm est. Atque ideo

Ipse 1761. Simiam dissecui, in qua Phrenicus in latere dextro oriebatur a quarto & quinto cervicalli; in sinistro vero præcipue a quinto & sexto juxta GALENI stylum.

Phrenicus nervus diversis ramusculis se conjungit cum Intercostali. De hoc Nervo legi meretur E. KRUGER in *Dissert. de Nervo Phrenico edita 1756.*

(a) Ad Diaphragma quoque accedit Ramus ab undecimo dorsali, intercostali. A plexu hepatico & solari nonnulli ramuli ad hunc musculum deferuntur. Vide WINSLOW l. c. §. 262, 400, 406,
414.

ideo in vehementi palpitatione cordis dolor acute pungens sentitur prope orificium sinistrum sive superius Ventriculi. — Media Diaphragmatis pars vix ab alio Nervo quam phrenico, rectum adeo cursum observante, ramos accipere potuisset. An Arteria et Vena subclavia in hunc Nervum agunt? nescio (a). Reliqui rami Terti Cervicalis nervi sunt distributi per musculos et integumenta partis inferioris colli et summitatis humeri. Non mirum itaque quod inflammatio hepatis vel lienis, et abscessus pulmonum diaphragmati adhærens, vel alia causa quæcunque dia-

(a) Non ita videtur; nam vidi 1753. in Cadavere a Cl. CAMPERO dissecto per fissuram in membranis externis Venæ subclaviæ relictam atque interna clausam penetrare.

Ipse 1754. femininum corpus secans vidi intra thoracem in latere sinistro Phrenicum per Glandulam in lapideam vel osseam substantiam mutatam transire.

diaphragma irritans concomitantur dolore acuto in summitate humeri; eodem plane modo acsi musculus ipse Diaphragmatis læsus vel ulceratus esset. Quando irritatio hujus musculi vehemens admodum est, producere valet contractionem convulsivam diaphragmatis, quæ Singultus vocatur; & ideo singultus in inflammatione hepatis jure merito pro malo symptomate declaratus fuit.

Irritatio Nervorum Thoracicorum,
quæ Sternutationem ^(a) producit,

L in-

(a) Sive sternutatio ab irritatione Nervorum thoracicorum sive a Nervis per nares distributis fiat, facile explicari potest. Si attendamus, Nervum Vidianum, a secundo ramo quinti Paris ortum, distribui per membranam schneiderianam & cum Intercostali communicari. Intercostalis vero, ut supra p. 143 & 159 adnotatum est, communicat cum Phrenico. Vel, Nervus vidianus oritur a secundo ramo quinti Paris, quintum connectitur cum septimo, septimum denique cum Phrenico interveniente secundo cervicali. Hinc mirum non est, Nervos irritatos in consensum trahere alios, quibuscum communicant.

interdum liberare potest Nervos Phrenicos ab aliquo spasmo, cui occasionem dant, ita ut sternutatio interdum tollat singultum, & derivatio liquidi nervei per aliam viam idem efficere valeat: Vel singultus interdum tolli potest fumo ardantis chartæ in nasum allecto, vel aliis acribus vaporibus, deglutitione pungentium vel aromaticorum Medicaminum, ut & subita admiratione vel alia forti applicatione Mentis cogitando, vel attentione ad diversa objecta (a): vel si hæc non juvant, tol-

(a) Ex immediata communicatione Tertiī Paris Cervicalis cum Secundo egregie explicari potest symptoma illud, Risus scilicet Sardonus dictum, quod peculiare est in inflammatione Diaphragmatis, de quo vide inter alios magnum H. BOERHAAVIUM. *Aphorism. de Cogn. & Cur. Morb.* §. 909. & Nob. G. BAR. van ZWIETEN ad hanc paragraphum. Ex Neurologia etenim notum est Portionem duram Nervorum Auditoriorum Parotidem penetrantem se præcipue dividere in tres Ramos, quorum Secundus BUCCINATOR sive ZYGMATICUS dici

litur forti *Stimulo vesicatorii Dorso applicati.*

L 2 QUAR-

poteat, Vide EUSTACHIUM *Tab. xxii. d e. f.* hanc portionem egregie delineantem. Hic ramus nervis prospicit musculos Buccinatores, Zygomaticos maiores & minores, Orbiculares Oculi, illosque Labii superioris & Nati, atque se conjungit cum Secundo Ramo Quinti Paris, qui itidem hisce muscularis, nec non Levatoribus Labii superioris & Angulo oris nervos dat. In antecedentibus p. 125. adnotatum est, Portionem duram magnam habere connexionem cum tribus ramis Quinti Paris & Secundo Cervicali, notabilemque eorum Nervorum cum Septimo efficere Sympathiam; & quoniam tertium par cervicale immediatam communicacionem habet cum cervicali secundo vide p. 158, hinc mirum non est, quod in Paraphrenite, dum nervus Phrenicus a Cervicali tertio praecipue oriundus ab inflammatione Diaphragmatis, in quo musculo definit, magnopere afficitur, Symptoma illud Risus Sardonii concomitetur.

Explicatu quoque difficile non est, quod Nob. van SWIETEN l.c. pag. 75. *Comment. ad Aphor. BOERHAAVII.* memorat, quare Infantes dormientes tempore dentitionis quandoque faciem quasi subridentis habent. In inflammatione enim gingivarum dentitionem concomitante Nervi ad has partes & dentes pertinentes molesta irritatione afficiuntur, atque in consensum trahunt nervos, quibus immediate conjunguntur, puta illos, quos supra jam dixi muscularis generum, labii superioris, atque angulo oris inservire.

QUARTUS CERVICALIS Nervus, postquam emisit eum ramum, qui junctus cum Tertio format Phrenicum, quique ramos dat musculis & glandulis Cervicis; decurrit ad axillam, ubi coit cum *Quinto, Sexto & Septimo Cervicali* (a), ut & *Primo Dorsali* (b), qui subterfugiunt inter interstia *musculorum Scaleni-*
rum, ut in axilla iterum congregantur, ubi se jungunt, separantur, iterumque conjungunt, modo vix verbis describendo; & postquam dedere diversos insignes Nervos musculis & integumentis, quæ thoracem obtegunt, dividunt se in diver-
 sos

(a) GALENUS *I. c. sextam, septimam & octavam Conjugationem* monet sibi mutuo permisceri, ad scapulæ sima & ad brachium tendere per axilam.

(b) IDEM *I. c. 16. dicit*, prima Conjugatio ex Thoracis vertebris prodeuns itidem cum præcedentibus ad scapulæ sima & brachium fertur.

sos ramos per omnes partes superiorum extremitatum distributos (*a*).

Septem horum Ramorum distinctis nominibus describam (*b*).

L 3 I. SCA-

(*a*) Idem *de Anat. Administr.* l. 3. c. 3 & 4. p. 69-75. summo cum studio distributionem Nervorum brachialium describit.

De Nervis brachialibus vide Cl. CAMPERI *Tabulas Ao. 1760.* editas. Oriuntur e quatuor Cervicalibus inferioribus & primo Dorsali. Inveni tertium Nervum cervicalem cum quarto se jungentem his accedere. Vidi in utroque latere ramum e Dorsali secundo ad primum accedere, & supra caput Costæ secundæ progredi. Clarissimus F. SNIP mecum communicavit se idem in Cadavere feminino 1756. Parisiis in latere dextro observasse. Hi omnes apparent, si Clavicula, Larynx & Pharynx cum suis musculis tolluntur. — Præterea e duabus constant seriebus, anteriori scilicet & posteriori, mirifice inter se conjunctis & Plexum plane singularem formantibus, qui dein in septem Ramos infra nominandos abeunt.

(*b*) MONROUS proprium ordinem sequitur. WINSLOW Sex tantum numerat, & aliis nominibus eos distinguit, quæ facile confundere possent LL., operæ pretium ideo putavi, si WINSLOWI nomina singulis adderem.

1. SCAPULARIS (*a*) directe ad *Cavitatem semilunatam* superioris *Costæ Scapulæ* decurrit, quæ in recenti Subiecto foramen est: Ligamentum enim ab uno ossis angulo ad alium extenditur. In transitu nervos dat musculis Scapulæ. Postquam hoc foramen egressus est, prospicit musculum *Supraspinatum* nervis; & dein ad anteriorem radicem Spinæ scapulæ descendens desinit in reliquis musculis, quæ *Dorso Scapulæ* adjacent.

2. ARTICULARIS (*b*) descendit dorsum ad *Axillam*, & infra Collum superioris capitis Ossis humeri progressus

(*a*) Hujus mentionem facit WINSLOW *traité des Nerfs* §. 214. eumque tantum ut ramum quarti cervicalis describit. Ejus origo est ex quinto & septimo cervicalium.

(*b*) AXILLARIS sive ARTICULARIS. IDEM. *ibid.* §. 253. Proprie oritur ex truncō Muscularis, & pro ejus ramo haberi potest.

greditur, iterumque assurgit ad partem ejus posticam, ita ut fere circumambiat articulum, & distribuatur per musculos, qui Brachium retrorsum, & eos, qui illud sursum trahunt.

3. CUTANEUS (*a*) decurrit deorsum ad partem anteriorem Brachii sub cutim, cui dat ramos, & tum dividit se in parte interiori Cubiti in diversos nervos, qui ibidem ramos suppeditant integumentis & palmæ manus. In sectione Venæ basilicæ Brachii eadem symptomata interdum producuntur (*b*), quæ in

L 4 Ve-

(a) CUTANEUS INTERNUS. *ibid.* l. c. §. 238.
— Oritur præcipue ex primo dorsali five e con-
junctione hujus cum septimo Cervicali. Nervi hujus
rami aliquando Venas Cubiti subire, aliquando
iis incumbere in Simiis observavit GALENUS l. c. c.
9. p. 83., ac lædi posse in Venæ sectione *ibid.* notat.

(b) Cutaneus in ramos divisus decurrit sub Medi-

Venæ jugularis externæ sectione, & a simili causa, nempe a læsione rami hujus Nervi cutanei per Lanceolam.

4. MUSCULO-CUTANEUS sive PERFORANS CASSERII (*a*) transit per musculum *Coraco-brachialem*, &, postquam suppeditavit *Bicipiti flexori Cubiti* & *Brachiae interno*, decurrit pone tendinem Bicipitis supra Venam cephalicam, ut distribuatur per integumenta lateris externi cubiti et dorsi manus. Hic Nervus interdum læditur in Sectione Venæ cephalicæ, & pro brevi tempore do-

diana, quamvis interdum ramuli supra eam disperguntur. Alter ramus supra Basilicam progreditur. Hinc in sectione cujuscunque Venæ lædi possunt. Unde symptomata oriuntur, quæ vulgo læsioni tendinis vel ejus aponeurosis adscripta fere.

(*a*) MUSCULO-CUTANEUS WINSLOW. *I. c.*, §. 222. Nervi ex quarto, quinto & sexto Cervicali orti faciunt unum truncum, qui Musculo-cutaneum efformat.

dolorem & hebetudinem excitat (a).

5. MUSCULARIS (b) decursum habet spiralem ab Axilla, sub Osse humeri, & retrorsum ad partem externam ejusdem ossis, in transitu ramos dans musculis Extensoribus cubiti, ad quem progreditur inter duos *Brachiaeos* (c) musculos, & intra Supina-

L 5

(a) Musculo-cutaneus inter Bicipitis tendinem & Brachium internum erumpit, & sub Vena mediana decurrit, cui ramos dat, qui Venam basilicam superadscendunt. Hi nervi in Venæ se-
tione interdum lædi possunt, unde mala oriuntur, quæ quoque læsioni tendinis vel ejus aponeurosis vulgo adnumerantur.

(b) RADIALIS. IDEM *ibid.* §. 242. Oritur e postica serie quatuor distinctis principiis, nempe a Cervicalibus quarto, quinto & sexto, qui inter se uniti unum truncum formant, cui Ramus ex conjunctione septimi cervicalis & primi dorsalis accedit.

(c) Inter caput longum tricipitis & brachialem externum intrat, dein per eorum intervallum decurrit. EUSTACHIUS eum optimè depinxit *tab.* 19. n. 29. & *tab.* 20. n. 43. 44. 49.

natorem Radii longum. — Ramum demittit ad superiorem Cubiti partem, qui *Supinatorem longum* comitatur, donec prope Carpum pervenit, ubi oblique procedit supra Radium, ut in dorso manus & digitorum evanescat. — Præcipua hujus nervi pars *Supinatorem Radii* brevem perforat, ut Musculis manus digitosque extendentibus inserviat.

6. *ULNARIS* (*a*) extenditur juxta interiorem Brachii partem, ut Nervos det musculis Extensoribus cubiti, ejusque integumentis; paululum extrorsum se flectit versus partem inferiorem brachii, ut fulcum attingat pone condylum *Ossis humeri* five in-

(*a*) *CUBITALIS.* WINSLOW. *I. c. §. 231.* Oritur e Trunco a septimo cervicali & primo dorsali fascio; postquam ramum dedit Musculari fecitque Cutaneum, iterum ramum accipit a Musculo-cutaneo decussantem ramulum, qui Radialis ab Ulnari acquirit.

inter eum & Ulnam, per quem decurrit ad *Ulnam*; in decursu suo juxta illud os vicinis inservit musculis & integumentis; & dum ad Carpum pervenit, ramum oblique emittit supra Ulnam ad dorsum manus, ut in parte convexa diversorum digitorum definat. Maxima vero hujus nervi pars directe antrorsum procedit ad internam partem *Ossis Pisiformis* sive *Subrotundi Carpi*, ubi Ramum demittit, qui delitescit sub latis tendinibus in Palma sitis, ut oblique ad alteram carpi partem procedat, inserviens musculis Lumbricalibus (*a*) & Interosseis, & tandem

(*a*) A. 1761. Vidi duos Lumbricales indicis scilicet & medii digiti Nervos accepisse a Radiali, duos reliquos ab Ulnari profundo a parte postica. In hoc subiecto masculino nulli Nervi ab Ulnari profundo ad indicis & medii digiti Lumbricales proveniebant. — Ab Ulnaris exterioris trunco digitis auriculari & annulari communi oriebatur ramulus, qui supra Extensores decurrebat, atque se

dem desinat in musculis brevibus Pollicis & Indicis. Quod Ulnaris Nervi remanet, postquam musculis parvis digiti minimi ramos suppeditavit, dividit se in tres ramos, quorum duo extenduntur ad latera Capsæ tendinum Flexorum minimi digiti, ut concavæ parti hujus digiti nervis prospiciant, & tertius ramus simili modo disponitur ad latus digiti annularis, qui minimo digito adjacet.

Quando incumbimus interno condylo *Ossis humeri*, vel eum comprimimus, frequenter dolorem obtusum & pungentem sentimus, qui hujus nervi decursum optime declarat. Vidi debilitatem & atrophiam in iis partibus, quas memoravi, & ad quas hic nervus mittitur, post vulnus infe-

se inferebat ramulo Radialis digito annulari proprio paululum infra hujus rami divisionem; ad insertio- nem exilis iterum ramulus oriebatur ad Lumbricalem tertium progrediens.

feriori internæ Brachii parti inflatum.

7. RADIALIS (*a*) concomitatur Arteriam humeralem ad flexuram Cubiti inserviens ejus flexoribus in transitu, dein musculum *Pronatorem Radii teretem* penetrat, nervos dat musculis in anteriore parte Cubiti satis, & decursum suum continuat quam proxime juxta *Radium*, tribuens ramos circumjacentibus musculis. Prope Metacarpum interdum Nervum dat, qui per dorsum manus, & exteriorem Pollicis partem, & diversorum digitorum, loco rami Muscularis, distribuitur. Maxima pars

(*a*) MEDIANUS. WINSLOW *ibid.* §. 226. Oritur a priore serie ab omnibus brachialibus. Vidi tres ramulos laterales a musculo-cutaneo ad Radiale progreedi, quibus accedebat ramus e sexto cervicali, qui primo, id est superiori, ramulo lateralili inferebatur. In hoc subiecto ramus mox in duos divisus oriebatur e sexto cervicali, qui communis truncus e septimo cervicali & dorsali primo formato inferebantur.

pars hujus Nervi progrediens intra Ligamentum annulare carpi Nervos dat parvis musculis Pollicis, & postea emittit ramum juxta unumquodque latus capsæ tendinum flexorum pollicis, indicis, digiti medii decurrentem, & unum ramum ad latus digiti annularis juxta medium, ut desinat in concava parte horum digitorum.

Quamvis *Radialis* nervus musculum *Pronatorem* penetrat & *Muscularis* adhuc minus apte locari videtur intra *Supinatorem brevem*, Actio tamen horum muscularum non impedit influxum in hos Nervos, nam digiti vel manus in summa prona-
tione flecti, & in supinatione ex-
tendi possunt.

Modus, quo hi Nervi digitorum abscedunt tam ab *Ulnari* quam *Radii* sequens est; unus nempe ramus demittitur a trunko ad latus pollicis

&

& minimi digiti quam longissime a reliquis digitis, & cœteri suppeditantur a truncō nervi, qui se dividit in duos, antequam ad finem *Metacarpi* pervenit, ut ad latera reliquorum digitorum, qui sibi invicem sunt proximi, decurrant (a).

Observare quisquam potuisset, me in descriptione posteriorum ramorum *Ulnaris* scilicet et *Radialis Nervi* mentionem non fecisse singulorum digitorum, ad quorum convexam partem distribuuntur. Incertitudo vero eorum distributionis hujus si-
len-

(a) Obiter hic notare possumus, hos nervos ad latera ligamentorum tendines flexorum musculorum retinentium decurrere. Unde manifestum est eos lædi non posse in paronychia: cujus periculi mentionem tamen multi fecere; nam digitus per longitudinem secundus est, quoniam Nervi & Vasa ad latera tendinum decurrunt. Hinc mirum non est, cubitum, humerum ac axillas in paronychia dolere; Nervi etenim, qui per apicem digitorum dispersi sunt, cum cutaneis pluribus in locis, & Nervis digitorum dorsa perrequentibus, communicant.

lentii causa fuit; nam, quamvis interdum hi rami posteriores ad eosdem progrediuntur digitos, ad quorum partem concavam rami anteriores Ulnaris & Radialis mittuntur, frequenter tamen alio prorsus modo distribuuntur,

Situs horum Nervorum brachialium nos docet, quomodo debilitas & atrophia Brachiis adferatur diu continuata pressione fulcimentorum subalarium, aliarumve similium durarum substantiarum, huic parti applicatarum. Et eorum decursus a collo ad brachium nos monet longe meliorem effectum a vesicatoriis vel medicaminibus Nervos stimulantibus exspectari posse, dum cuti applicantur direkte supra transversos Processus vertebrarum colli vel axillæ, quam si in Nucha, vel inter Scapulas, vel supra spinales processus, applicantur in convulsionibus vel pa-

ra-

ralsibus superiorum extremitatum, quotiescumque stimulus requiritur (*a*).

DUODECIM DORSALES Nervi utriusque lateris, simulac inter *Vertebras* egrediuntur, emittunt ramum anterorsum, ut se jungat cum intercostali, quo omnes inter se communicationem habent. Ramos deinceps dant retrorsum musculis, qui truncum corporis erigunt. Præcipuus vero eorum, extrorsum procedens, sulcum intrat, qui in limbo inferiore cujusque costæ est, in eo decurrit versus anteriorem partem *Thoracis* inter internum & externum Intercostalem musculum, & in cursu suo ramos dat musculis & integumentis Thoracis.

PRIMUM DORSALE, ut jam obser-
M va-

(*a*) Vidi hominem de dolore obtuso humeri brachii, pollicis & indicis conquestum e compressione Nervorum cervicalium tempore decubitus, qui sola applicatione emplastri e Cantharidibus supra processus Vertebrarum colli transversos sanatus est.

vatum est, illud peculiare habet, quod contribuat ad formandos Brachiales Nervos, & quod ambo rami Intercostalis, qui intra Thoracem descendunt, una cum Dorsali notabile Ganglion efficiant (^a).

SEX inferiores Nervi DORSALES

ra-
JUD. 21. 21.

(a) Secundus Nervus dorsalis fit costalis, qui inter secundam & tertiam costam emergit in Pectore, fitque cutaneus, & ramos tribuit Mammæ, glandulisque axillaribus, dein insignis ramus reflectitur versus brachium & in cute desinit. Vide hunc ramum delineatum in EUSTACII Tab. XXI. BERRETTINI Tab. III. CAMPERI Tab. I & II. Fig. 1. & 2. & descriptum *ibid.* l. 1. §. 12. Hinc intelligitur, quare Mamma cancro aliove malo affecta, glandulæ vicinæ, axillares & brachium simul afficiuntur. — Quare in papillarum fissuris Mulieres tempore suctionis de dolore lateris, scapulæ & brachii conqueruntur. — Quare in Paronychia dolor Mammæ communicatur. Vide Cl. CAMPERUM l. c. Hic Nervus jam GALENO fuit cognitus de Anat. Administr. l. 3. c. 10. p. 70, & in Nerv. Dissect. e. 16. p. 249. dicit, ex secundo (scilicet dorsali) manifeste Nervus excidit ad brachii cutem accedens. In Simia hunc nervum insignem esse observavi.

ramos dant Diaphragmati & muscu-
lis abdominalibus.

DUODECIMUS cum primo Lumbali
se jungit, & nervos impendit mus-
culo *Quadrato Lumborum et Iliaco*
interno.

Nonne communicatio omnium
horum nervorum ratio est, ob quam
partes, quibus inserviunt, modo
tam uniformi, & adeo conjunctim
agunt in respiratione, & tam pul-
chre conspirant in motibus convulsi-
vis tussis & sternutationis &c? —
Vellicantes muscularum abdominali-
um Spasmi ab irritatione inferiorum
dorsalium nervorum oriundi in er-
rorem saepe Medicum ducerent prop-
ter intimam similitudinem, quam
cum Colicis doloribus, Nephritide
&c. habent? — Communicatio-
nes inferiorum cum Intercostalibus
explicare possent vehementem mus-

culorum abdominalium conatum in
Tenesmo & Partu? (a).

Cum

(a) Explicationem Symptomatum Colicæ Pictorum hic subnectam, quia eam frustra tentasse videntur Practici. Symptoma uti facta producam ex *Dissertatione Cl. de HAEN de Colica Pictorum edita Haga Comitum 1745.* qui præcipuorum Autorum observata in unum collegit, & perspicuo ordine recensuit.

Inter difficillima explicatu videntur, Vox aspera & rauca p. 35. Aphonya. Amaurosis p. 36. Convulsiones totius corporis. Paralytic artuum superiorum & inferiorum p. 37. Eminentia immobilis in Metacarpo p. 41.

Intercostalis Nervi descriptio nondum satis clare exhibita, & figurarum confusio ansam dedisse videntur obscuritati, quam omnes in explicatione monstrant.

En paucis! Nervus Intercostalis cum ramo Ophthalmico cohæret in origine a Sexto pari. Experimenta a Medico PETIT instituta in canibus egregie demonstrant, quid oculis accidat, dum hic nervus læditur. STALPARTIUS van der WIEL in Obs. xxxi. Cent. Imæ Exemplum magis strigens adducit. Cujusdam nempe, qui vulnerato pectori cæcus evasit.

Nervus Intercostalis supra Ganglion cervicale inferius plexum insignem format cum Recurrente octavi paris, qui inter Cricoidem & Thyroidem car-

Cum Intercostalis longe major est
in thorace quam in alia parte, &

M 3 quia

cartilagines intrans Glottidi & Epiglottidi ramos
imperit.

Brachiales omnes ramos insignes dant vel accipiunt ab Intercostali; Ramus quartus & quintus immediate cohærent cum Ganglio fere dupli & maximo Dorsali primo nempe. A tertio brachiali truncus Intercostalis potius oriri videtur, dum superior pars ei tantum accedit; ansula enim, quam circa Subclaviam arteriam flebit, Ganglio dorsali inseritur. Duo vero primi brachiales ex quarto & quinto cervicali oriundi potius Intercostali ramos tribuunt in collo supra Ganglion colli inferius.

Sed Brachiales insuper ex duabus seriebus constant, & non omnes similem habent originem, neque æqualēm conjunctionem cum Intercostali, quamquam omnes cum eo conjungantur. V. Gr. *Subcutaneus* ex primo dorsali oritur. *Ulnaris* ex conjunctione hujus cum septimo cervicali, & ramum accipit ex trunco communi quarti & quinti cervicalis, qui Medianum & Musculo-cutaneum format. *Medianus* maxime ex septimo cervicali & primo dorsali, ex trunco quarti & quinti cervicalis. *Musculo-cutaneus* pro maxima parte ex sexto cervicali ortus cohæret cum Mediani principio: omnes vero ex serie nascuntur anteriori. Ille vero qui *Radialis* a WINSLOW vel *Muscularis* a MONRO dicitur, se circa os humeri flebens ex tribus cervicalibus quarto, quinto, sexto ortum dicit,

quia gradatim diminui videtur supra
& infra thoracem, suspicari forsan
li-

cit, & insignem ramum accipit ex trunco facto a septimo cervicali & primo dorsali, & distincte seriem posticam efficit. An itaque mirum est in resolutione hunc magis cæteris affici, qui unus tot habet origines, quot ad reliquos singulatim efficiendos dantur?

Si ad Crurales nervos attendimus, patebit, eos ex Lumbalibus paribus ortos insignes ramos communicantes cum Intercostali habere. Truncus vero cruralis decurrit inter Psoam & Iliacum musculum internum, non per medium Psoam, sed in intervallo, quod relinquitur inter capita Psoæ, quibus oritur & a processibus lumborum transversis, & a lateribus corporum vertebrarum lumborum, neque comprimi posse videtur ab actione quacunque abdominis, quia Psoâ tegitur. Communicatio cum Intercostali præcise est inter utramque mesentericam arteriam, ubi Plexus Mesentericus superior, inferior, Renalis &c. ex concursu Intercostalis utriusque lateris & Octavi paris fiunt.

Immo nervus Ischiadicus, qui ex Lumbalibus & Sacris fit, insignes iterum ramos cum Intercostali conjungit. Valde mirum itaque non est cruralem magis affici ischiadico, quamquam omnes affici possunt & afficiuntur.

Si jam colligimus in summam, Nervum Intercostalem conjungi cum secundo ramo quinti paris evidenter; (*Vide Not. pag. 142.*) cum primo ramo probabiliter; cum octavo & nono, ubi cranium ex-

Hicet, cum esse verum truncum, a quo partes superiores & inferiores tanquam rami procedunt.

M 4

QUIN-

exeunt; cum omnibus cervicalibus; cum recurrente octavi paris; cum omnibus dorsalibus, & cum octavo pari ad plexum cardiacum efficiendum, in plexu mesenterico itidem cum octavo pari, ubi id ventriculum deserit; cum lumbalibus omnibus; cum ipsis sacris & coccygæis nervis, a quibus Musculi ani & Erectores penis nervis prospiciuntur. An mirum est, hoc nervo in abdome valde affecto, totum corpus convelli? An mirum est brachia magis affici & crura? Nonne ab irritatione verium in primis viis sæpiissime brachia convelluntur? Nonne in validis pathematicis præsertim in Mulieribus brachia, & in Passionibus quibuscumque hystericis crura? Nonne Asthma convulsivum sæpe definit in convulsiones brachiorum & crurum, & contra?

Omne dubium penitus tollunt singularia illa STALPARTII *van der WIEL* exempla *Obs. XXXI. Cent. Imæ* relata. Juvenis vulnere Pectori gladio inficto mutus evadebat, & paralyticus in opposito latere. Aphonya sanabatur, Cruris paralysi quodammodo, Manus vero nunquam.

Alter vulnerato pectore Amaurosi corripiebatur. Evidens est Nervos Intercostales lœsos fuisse.

Si hæc omnia ex nervis explicantur, cur non & hic morbus? Si ex iis sufficienter symptomata de-

QUINQUE LUMBALES Nervi in utroque latere inter se communicant & cum Intercostali, atque ramos dant Lumbis (a).

PRI-

deduci possunt, cur ex Plethora & vasorum sanguiferorum compressione, & similibus petuntur? Amaurosis itaque ex nervorum consensu petenda est, & simili modo Aphonia ex conjugatione Intercostalis cum Recurrente; in Hystericis enim idem contingit. Neque iter tortuosum, vel compressio similis impedire potest nervi succi motum, si talis datur; contrarium enim apparet in multis aliis, qui majores flexuras subeunt, uti in portione dura septimi paris, in Tibiali nervo se circa fibulam flectente &c.

Applicate modo expositam Intercostalis conjugationem cum octavo pari &c. & vomitus & reliqua manifesta erunt.

Introtractio Ani potius ex Sympathia nervorum sacrorum cum Intercostali oriri videtur, quam a contractione ligamentorum Coli: In vivis enim animalibus motus peristalticus admodum debilis est, & vix nisi in agone mortis perspicuus.

Cur ligamenta carpi armillaria & eorum pinguedo indurescant, non intelligo, nisi a nimia quiete fiat. P. C.

(a) Ut Nervi Pelvis facilius præparentur, Vertebrae Lumborum ab illis Dorsi separentur, serra per-

PRIMUS cum ultimo Dorsali unitus demittit ramos ad musculos abdominales ad *Psoam & Iliacum*, & ad integumenta & musculos in parte anteriore Femoris, dum præcipuus ejus ramus cum aliis nervis se jungit ad Nervum Cruralem formandum.

SECUNDUS LUMBALIS Nervus *Psoam Musculum* perforans, fere eodem modo distribuitur quo præcedens, quemadmodum quoque TER-

TIUS.

Rami (a) *Secundi, Tertii & M 5 Quar-*

per media earum corpora una cum sacro & coccyge secundum longitudinem dividantur, & syncondrosis ossium Pubis a se invicem dissecetur. Sed observandum est, ut Erectores Penis in Viris & Clitoridis in Feminis suo respondeant lateri. De his Nervis in posterum vide Tabulas Cl. CAMPERI adhuc ineditas, sed depictas & sculptori traditas

(a) A GALENO in Anat. Aministr. l. 3. c. 10. p. 83-85. describuntur, atque *ibid. p. 84.* satis exacte una cum duobus Obturatoribus musculis adnotantur — Hoc anno originem Obturatoris vidi tantum provenientem et tertio & quarto lumbali.

Quarti efformant unum Truncum,
qui per anteriorem partem Pelvis
decurrans, canalem obliquum, qui
in anteriore parte magni foraminis
Ossis Pubis & Ischio communis est,
transit, & adductoribus musculis in-
tegumentisque partis interioris femo-
ris nervos tribuit, & ibidem definit.
Hic Nervus nominatur OBTURATOR
vel POSTERIOR NERVUS CRURALIS (a).

E Ratis a *Primo, Secundo, Ter-*
tio & Quarto Lumbalibus nervis
provenientibus, formatur Nervus,
*qui juxta *Psoam* musculum decurrit,*
ut cum vasis Iliacis externis (b) ex
ab-

(a) Obturator sub *Psoa* una cum Arteria & Ve-
na ejusdem nominis abdomen exit per interstitium
a musculo Obturatore interno relicturn, & quidem
per sinum, qui in superiore parte foraminis mag-
ni ossis Coxæ est supra Obturatorem, iterumque
in conspectum venit inter Pectineum & Adducto-
rem brevem, Adductore longo scilicet elevato.

(b) Videatur GALENUS *ibid.*

abdomine egrediatur infra arcum tendineum musculi Obliqui externi, qui LIGAMENTUM FALLOPPII vel POUPARTII audit. Hic nervus, qui nominatur ANTERIOR CRURALIS (*a*), præcipue distribuitur per musculos & integumenta partis anterioris femoris. Attamen ramus hujus nervi descendit per interiora Cruris versus superiorem pedis partem, ubi Venam saphenam concomitatur, in cuius apertione nervus interdum ad malleolum cum lanceola vulneratur, & acutum dolorem tempore Operacionis, & postea dolorem obtusum efficit.

Reliqua pars QUARTI LUMBALIS,
cum

(*a*) Origo Cruralis anterioris recte ab EUSTACIO Tab. xix. Φ , χ ω , Γ , σ . depingitur, nam non nisi raro a primo lumbali oritur.

Vidi aliquando Ramum, qui ad Tensorem vaginalæ femoris pertinet, oriri e secundo lumbali, cui accedebat alter ramus e crurali anteriori inter tertium & quartum lumbalem ortus.

cum QUINTO unita maximum totius corporis producit Nervum, quem statim describemus.

Quicunque attendit ad decursum horum lumbalium Nervorum, & Vasorum spermaticorum, & nervorum supra *Psoam* musculum, & ad obliquum progressum *Ureteris* supra eundem non mirabitur, quod, quando calculus ureterem transit, vel dum modo inflammatus est, truncus Corporis erigi sine magno dolore nequeat; vel quod cutis femoris magis insensibilis fiat; & femur attollatur; quodque Testiculus saepe convulsive ad Annulum muscularum abdominalium trahatur (a).

SEX

(a) Nervus singularis ex Lumbalibus Secundo & Tertio ortus inter duo inferiora & anteriora capita *Psoæ* emergit, ad Arteriæ Iliacæ medium in tres ramos dividitur; quorum primus se per Peritonæum distribuit. Alter juxta tendinem *Psoæ minoris* decurrens Ligamentum Poupartii subit, circa

Ar.

SEX PARIA SPURIARUM VERTEBRA-
RUM consistunt unumquodque ex te-
nuibus posterioribus ramis ad Coxas
missis, et magnis anterioribus ra-
mis.

PRIMUM (a), SECUNDUM et TER-
TIUM

Arteriam cruralem Ansam facit, inguini ramos
dat & glandulis ejus, atque insignem ramum Cre-
masteri musculo. EUSTACHIUS *Tab. 19. litt. φ* &
Tab. 21. ramos inguinis & cremasteris H. l. depin-
xit. Ex hoc ramo distinctius illa Symptomata de-
ducuntur. Dum Testes ab eodem ramo nervos
accipiunt, inde ratio verosimiliter petenda est, cur
in Gonorrhæa virulenta, si Testes inflammantur,
Glandulæ inguinales simul afficiuntur. Tertius
vero cum Vasis spermaticis annulum muscularum
abdominalium perforans abdomen egreditur, ite-
rumque in duos Ramos dividitur, atque Crema-
steri, Scroto & Testi nervos suppeditat. Hinc
intelligitur, quare in Gonorrhæa virulenta sæpe
stupor adest in inguine.

(a) A parte interna primi sacri Nervus oritur,
qui sub ligamento a processu acuto Ischii oriundo
& sacro ossi inserto extra Pelvim decurrit; supra
processum vero Ischii acutum Pelvim iterum intrat,
distribuit se in plurimos ramos & Obturatori mus-
culo interno inservit.

TIUM (a) e tribus superioribus Foraminibus in anteriore parte *Ossis sacri* egressa se jungunt cum Quarto et Quinto Lumborum (b) ad formandum

(a) Ex conjugatione secundi & tertii Nervorum sacrorum supra Pyriformem versus inferiora oritur Nervus, qui sub ligamento a processu acuto Ischii oriundo & sacro-ischiadicum decussante decurrit extra Pelvum, dein inter hoc & sacro-ischiadicum Pelvum iterum intrat, juxta illud ligamentum & marginem musculi Obturatoris adscendit ad synchondrosin ossis Pubis, ubi se flecit, & ad dorsum Penis in Viris & Clitoridis in Feminis decurrit. Hic DORSALIS PENIS appellatur. EUSTACHIUS Tab. xxI. K.

— Vidi hoc anno ramum, qui ex Ischiadico ortus sub ligamento sacro-ischiadico decurset, & se cum ramo e secundo & tertio oriundo conjungebat, hi inter se uniti truncum faciebant communem sub sacro-ischiadico ligamento decurrentem, porro progrediebatur sub synchondrosi ossis pubis, flectebat se sursum, & in dorso Penis desinebat.

E secundo sacro in eodem cadavere ramus oriebatur, cui e tertio & quarto alter ramus accedebat, hi inter se uniti egregium formabunt plexum, nervosque dimitebant ad vesicam, vesiculosas seminales, musculos ani, coccygeum & erectores Penis.

(b) Observavi Ischiadicum provenientem a secun-

dum longe maximum totius corporis nervum, qui nomine SCIATICI vel ISCHIADICI Nervi unicuique cognitus est. Is, postquam emisit magnos Nervos ad diversas *Pelvis* partes (*a*), ad partes externas *Generationi* inferientes, et ad *Podicem* (*b*), atque ad *Coxarum* musculos, transit pone magnum tuber *Ossis Ischii*, et tum supra *Quadrigeminos* musculos descen-

cundo, tertio reliquisque lumbalibus, præterea, ut vulgo fit, e tribus sacris superioribus. Nuper vidi apud Cl. CAMPERUM hunc Nervum ortum a quarto & quinto lumborum, primo & secundo sacro, ubi tertius sacer plane deficiebat, & Nervus dorsalis penis oriebatur e sacro secundo cum primo coniuncto. Hoc anno in alio cadavere solummodo e quinto lumbali & tribus subsequentibus sacris hunc nervum oriri observavi.

(*a*) A secundo præcipue Pari oritur Nervus, qui per Vesiculos seminales & Prostatas in Viris, per Uterum & Tubas Falloppianas in Feminis distribuitur. Vidi hujus nervi originem a tertio sacro.

(*b*) A Pari quarto, antequam Erector Penis
for-

cendit per posticam femoris partem non longe ab ejus osse, Nervos dans musculis vicinis et integumentis (a). In Poplite, ubi POPLITEUS audit, magnum emittit ramum, qui supra Fibulam decurrens, et inter musculos Tibiae demergens pedem versus se festinat, ut in parte superiore majorum digitorum dispergatur. In transitu vero musculis vicinis et integumentis Nervos concedit. Major Nervi *Sciatici* Ramus, postquam dedit ramos musculis et integumentis circa Femur et Genu, et misit insignem Cutaneum nervum deorsum ad Suram, qui tandem definit ad exterius latus pedis et superiorem partem mino-

formatur, insignis Ramus abscedit, qui supra Coccygeum decurrit, & Levatorem ani, Coccygeum & Vesicam urinariam Nervis prospicit.

(a) De Nervo Ischiadico Vide GALENUM l. c. p. 84 & 85, & c. 11. p. 85 & 86.: Porro de *Dissect. Nervi*. c. 17. p. 249 & 250, ubi & de Crurali mentio fit.

norum digitorum. Major ille ramus, inquam, inter Soleum & Tibiale posticum delitescit, & Nervos tribuens muscularis cruris posterioribus, (inter quos iter suum continuat, donec progressitur pone *Malleolum internum*, & in interna cavitate *Ossis calcis*), se in duos NERVOS PLANTARES dividit. Quorum internus distribuitur per digitos pedis, eodem modo, quo RADIALIS Nervus Manus inservit concavæ parti pollicis & digitorum; atque Plantaris externus dividitur & distribuitur per plantam pedis ejusque digitos, fere ut ULNARIS Nervus in palma manus & parte concava digitorum.

Diversi rami horum Nervorum musculos penetrant, qui *Extrematibus inferioribus* inserviunt.

Si, quod de Nervis in genere dictum est de singulari distributione per *Extrema inferiora*, morbis applic-

cetur, perspicere licet, quare ii, quibus pedes fracti sunt, præfertim cum fragmentis, adeo obnoxii sint convulsivis terroribus fracti membra?

— Quare in ligatione vasorum sanguiferorum & nervorum in Amputatione cruris Ægroti interdum conquerantur de vehementi dolore in digitis suis pedis. — Quare ii crucientur terroribus. — Quare diu post amputationem membra affecti, quando suppuratione jam valde promota est, adhucdum conquerantur de illo malo, quod amputationi occasionem præbebat.

QUARTUM^(a), quod cum duobus

se-

(a) Tertius & quartus sacer intra Pelvim sub ligamento a processu acuto Ischii orto & sacro inserto bis conjunguntur & decurrent, postea connectuntur cum Dorsali Penis, ubi Ramus abscedit, qui ad musculos Ani abit. Truncus vero in initio Dorsalem concomitans ad Erectores Penis pertinet, & ad bulbum Urethræ adscendit, interim Nervos dat Prostatis &c. Hic ERECTOR PENIS, vel ob Vasa sanguifera, PUDENDUS, nominandus est.

sequentibus longe tribus superioribus tenuius est, subito desinit in *Vesica Urinaria & Intestino recto.*

QUINTUM inter extremitatem *Ossis Sacri & Coccygis* proveniens præcipue distribuitur per *Levatores ani.*

SEXTUM vero emergit infra lata Scuta primi ossis *Coccygis*, & desinit in *sphinctere Ani* ejusque integumentis.

Quatuor ultimorum Nervorum cervicalium & Primi dorsalis rami, qui superioribus extremitatibus impenduntur, & uterque Cruralis cum Sciatico, qui per inferiores extremitates distribuuntur, longe majores sunt ratione partium, quibus inserviunt, quam sunt Nervi trunci corporis, præsertim quam ii viscerum, & optimo revera cum judicio, ut in quam maxime necessariis actionibus Vitæ sufficiens quantitas fluidi, a quo impressio nervorum depende-

re videtur, iis musculis suppeditetur, qui ad tam frequentes & vehementes contractiones efficiendas destinati sunt. Nervi extremitatum inferiorum pro ratione maiores videntur iis superiorum extremitatum ; inferiores enim totius corporis pondus sustinere debent & saepe summo cum incommodo. Quisnam effectus ex laesione vel compressione horum nervorum sequatur, quotidie videmus, quando Homines male sedilibus insident, ita ut Ischiadicum comprimant Nervum, tempus quippe aliquod desideratur, antequam membro affecto inniti valent, & magis adhucdum perspicuum est in *Dolore Ischiadico*, quo membrum non tantum debilitatur, sed gradatim retrahitur & tabescit.

T A N T U M.

DE

D E

SYSTOLE & DIASTOLE
C O R D I S,

*& Actionibus Ejus reciprocis Au-
ricularum & Ventriculorum,*

UT Explicatio, quam dabo de alterno motu *Cordis*, bene intelligatur, necesse erit præmittere sequentes Propositiones, quibus tota innititur.

i. Omnes musculi vasis sanguiferis & Nervis gaudent, & eorum actio dependet ab influxu sanguinis & fluidi nervi in fibras musculares; quotiescumque igitur musculi privantur sufficiente quantitate unius alteriusve horum Liquorum vel utriusque simul, actio eorum debilitatur

N 3 vel

vel cessat. Cujus rei veritatem egregie probarunt experimenta, comprimendo scilicet, ligando & abscondendo Nervos vel Arterias musculorum.

2. Omnes musculi sunt in continuo statu actionis, quamdiu sanguis & liquor nerveus libere illis suppeditantur, quod evidentet patet ex continua contractione Sphincterum vesicæ & ani, & muscularum, quorum Antagonistæ resecantur, vel paralytici evadunt.

Quamvis in duabus hisce Propositionibus assumpsi liquidum nerveum, cuius probabilitas ex argumentis in præcedente Tractatu (a) allatis sufficienter liquet, tamen, ut lites evitemus, notaru non indignum putavi, quod sequens explanatio locum habere queat, sive Nervos solidos

cla-

(a) Vid. supra *De Nervis in genere.*

elasticarum chordarum instar, & vibrantium, sive eos cavos, liquidum nerveum vehentes, esse fingamus, dummodo conceditur, quod eorum actio absolute necessaria sit contractioni muscularum, quodque compressio impedire eorum actionem valeat; quemadmodum ex Experimentis evidenter constat.

3. Nervi progrediuntur ad Cor inter duas Auriculas vel duas Arterias, & inter Auriculas & Arterias.

4. Arteriae coronariæ, quæ unice sanguine Cor prospiciunt, oriuntur ab Aorta immediate supra medium partem laxam semilunarium valvularum, in eadem altitudine Aortæ, ubi anguli harum valvularum affiguntur.

5. Limbi semilunarium valvularum duplicati sunt cum corpusculo musculari in medio, & fibræ mus-

culares ab hoc corpusculo ad inser-
tionem valvularum intra Aortam
oblique decurrunt.

Veritas trium harum ultimarum
Propositionum evidens est ex Ana-
tome.

6. Antequam vas a, in quibus
circulatio producitur, agunt, ne-
cessē est, ut liquoribus suis plena
supponantur, secus totum Systema
vasculare simul ad actionem deduci
non posset, neque motus fluidorum
e Corde propulsorum communicari
cum fluido in vasis sanguinem reve-
hentibus; circulatio itaque, simul
ac incipit, iterum cessaret.

Si proinde ambæ Auriculæ &
Ventriculi conantur in prima com-
municatione motus se contrahere,
Ventriculi, quia fortiores sunt, ulte-
rius vires suas exserent, & impedit
contractionem Auricularum, quæ
interea multo sanguine dilatatae esse
de-

debent propter influxum sanguinis venosi (*Prop.* 6.). Atque eodem tempore Arteriæ distenduntur sanguine a ventriculis propulso; ideo Nervi Cardaci inter illas positi (*Prop.* 3.) comprimentur, & in officio suo impidentur. Dum hæc nervis accidunt, sanguis e sinistro ventriculo in Aortam profluens, atque valvulam semilunarem extrorsum & sursum protrudens, vehementer distendit magnam Arteriam; unde Valvulae expanduntur, & limbi lunati earum fiunt recti, & tam alti, quam earum anguli. Hi limbi itaque adeo elevati & ad latera Aortæ compressi occludere coguntur orifica Arteriarum coronariarum, adjuvabunt insuper corpuscula modo descripta, & aptius. Propterea quamdiu in hoc situ sunt, nullus sanguis ad substantiam Cordis demitti potest. Si eo tempore Nervi officium suum

non exercent, & accessus sanguini denegatur, hic musculus, cor scilicet (per *Prop. i.*) fit paralyticum, id est sine ulla actione.

Auriculæ, quæ toto illo tempore se contrahere conabantur, resistentiâ remotâ, jam sanguinem suum propellent in Ventriculos, & Arteriæ vehementer distensæ, dum ventriculi sanguinem in eas protrudunt, eodem tempore, quo ventriculi agere cessant, semetipsas contrahent, & Valvulæ semilunares sua elasticitate corpusculis muscularibus & chordis adjuvatæ introrsum prementur. Quoniam igitur, contractione Auricularum & Arteriarum, Nervi ventricorum liberantur a compressione, quam patiebantur, dum Auriculæ & Arteriæ distendebantur, & quoniam sanguis, qui contractione membranarum musculosarum in Aortam fortiter propellitur, & magnam

re.

resistentiam patitur a liquoribus in omnes ejus ramos pellendis, magna quoque vi protruditur ad orificium sinistri Ventriculi, unde Valvulas semilunares retrorsum cogit, quæ claudunt introitum ejus in hanc cavitatem, atque cum impetu fluit in Arterias coronarias: Quoniam igitur, dico, Nervi cordis a compressione iterum sunt liberi, & sanguis de novo mittitur ad cor per ejus Arterias, musculares ejus fibræ (per *Prop. 2.*) iterum debebant sese contrahere. Et tamdiu, quamdiu hæ causæ alternatim agunt & cessant, effectus earum eodem modo sequi necesse est, id est, quamdiu Animal vivit, cor alternum oportet habere statum contractionis, qui ejus SYSTOLE, & relaxationis, qui DIASTOLE vocatur; & Auriculæ & Arteriæ dilatabuntur, dum Ventriculi contrahuntur; & Ventriculi dilata-

bun-

buntur, dum Auriculæ & Arteriæ contrahuntur, vel, quod eodem reddit, actiones ventriculorum & auricularum erunt reciprocæ.

D E-

DESCRIPTIO
SACCI LACTEI
HUMANI & DUCTUS.

RECEPTACULUM CHYLI, quod PEC-
QUETI vel SACCUS LACTeus *van*
HORNII vocatur, membranosus quo-
dammodo pyriformis est Saccus, duas
tertias partes pollicis longus, unam
tertiam pollicis partem latus, ubi
amplissimus est & collapsus, is ad
primam Vertebram Lumborum (*si*
a summis numeratur) dextro lateri
Aortae adjacens, paulo altius quam
dextra Arteria Emulgens pone dex-
trum inferiorem musculum Diaphrag-
matis, formatur unione (*a*) trium
tu-

(*a*) Vid. Append. COWPERI Fig. II. A. b. b.,
qui sibi inventionis gloriam vendicat. TH. BAR-
THOLINUS tamen videtur, tres truncos Ductus
hujus cognovisse, quos, quia ex glandulis oriun-
tur,

tuborum, quorum primus sub *Aorta*, alter ex interstitio *Aortæ & Cavæ*, tertius sub *Emulgentibus* dextri lateris egreditur. Saccus ille lacteus gradatim tenuior evadens superiorem ejus partem versus, contrahitur in tenuem membranosam fistulam unius lineæ circumcirca diametri, quæ vulgo **DUCTUS THORACICUS** vocatur (a).

Hic

tur, glandulas appellat. Vide *Messem Auream HEMSTERHUSII* p. 56. Cap. 6. *De Lacteis Vasis Thoracis*. Expressè dicit, nos Receptaculum chyli glandulas lacteas lumbares vocabimus p. 6c. Dein, p. 64. in hominibus tres glandulas notavi, duas majores in vicem super impositas, tertiam superiorem Diaphragmati vicinorem. Cap. 11. p. 86. In homine totidem rami lactei exsurgunt, quot glandulæ novæ &c.

(a) De Ductu thoracico vid. COWPERI *Append.*
Post Bidlois Tabulas Tab. IV. Fig. 10-14. A. KANT
Impetus Prim. Anatom. Tab. VI. p. 22. & seq.,
 ubi egregie traduntur, quæ ad historiam inventio-
 nis pertinent, & Auctores citantur. J. G. DU VER-
 NOI *Comment. Imperial. Acad. Petrop. Tom. I. A.*
 1726. p. 262., ubi de duplice receptaculo p. 282.
 figura egregia est *Tab. XIII.*, ibi etiam ex Elephan-
 te,

Hic transit per musculares appendices sive inferiores musculos Diaphragmatis ad latus dextrum *Aortæ*, & quodammodo pone eam. Dein in cellulari substantia pone *Pleuram* delitescens adscendit inter *Aortam* & Venam *Azygos* ad quintam (a) *Vertebram Thoracis* usque, ubi absconditur per *Azygam*, dum ea antrorum progradientur, ut se cum descendente vel potius superiore *Ca-va* conjungat. Ductus deinde oblique ad latus sinistrum transit pone *Oesophagum*, *Aortam descendentem* & magnam curvaturam *Aortæ*, donec sinistram Arteriam carotidem attingit; pone quam, & ad sinistrum latus *Oesophagi* decurrit ad interstium

te, Phoca & Catopardo *Tab. xi.* figuræ existunt. Magnus ALBINUS in *Tabula Vasorum chyliz* feri.

(a) *Septimam ALBINI.*

tiū inter primam & secundam (a) Vertebram Thoracis usque, ubi carotidem relinquens ulterius se extendit ad sinistram Venam jugularem internam per circularem flexuram, cuius pars convexa est suprema. In summitate hujus arcus dividit se in duos ad distantiam lineæ & dimidiæ. Et ramus superior recipit in se magnum vas lymphaticum a glandulis cervicalibus. Vas illud lymphaticum inflatione aeris & liquorū injectione nullas videtur habere Valvulas: Duobus ramis iterum unitis, Ductus ejus progressum iterum continuat versus internam Venam jugularem, pone quam descendit, & immediate ad latus sinistrum insertionis hujus Venæ intrat superiorem posterioremque partem sinistræ Venæ subclaviæ, cuius membrana interna duplicita format semilunarem valvulam,

(a) Undecimam & duodecimam Ejusdem.

lam, ea externe convexa est, & obtegit duas tertias partes orificii hujus Ductus; mox infra illud orificium vena quædam cervicalis a *Musculo Scaleno* proveniens intrat Subclaviam.

Sacci vel *Ductus* hujus tunicæ sunt tenues pellucidæ membranæ, quæ intus, intra Ductum, tenues & semilunares producunt valvulas plerumque per paria, quæ ita sunt sitæ, ut adscensum chyli permittant, descensum vero impediant. Numerus eorum vulgo est decem vel duo-decim.

Hic simplicissimus & frequentissimus est decursus, situs & structura *Receptaculi Chyli* & *Ductus Thoracici*, sed quia magnas sœpe varietates mihi observare licuit, notabiliores hic subnectam.

Saccus interdum magis descendit, quam in præcedente descriptione no-

O ta.

tavi, non semper est ejusdem dimensionis, neque ex eodem numero ductuum componitur (*a*), & saepe ē diversis parvis cellulis vel ductibus, loco simplicis cavitatis, constare videntur.

Diameter Ductus variat in quamplurimis corporibus, immo raro uniformis est in eodem subiecto, sed frequenter subitaneæ dilatationes sive facculi in eo observantur. — Divisiones insuper hujus Ductus, de quibus Autores mentionem faciunt, valde sunt incertæ. Vidi eum in duos ramos divisum, quorum unus adscendebat supra anteriorem partem

(*a*) J. G. DU VERNOI *l. c. p. 278.* notat perpetuo quinque vasa ad receptaculum contendentia clare & distincte se numerasse, & monet, ut caveamus, ne vasa hæc cum Lymphæ ductibus confundamus, & sic vasorum numerum temere augreamus. Modus vero inveniendi *ibid.* propositus per vasa lymphatica ad receptaculum tendentia longe difficilior mihi videtur, quam qui a CL MONROO indicatur.

tem *Aortæ* ad (a) octavam *Vertebram Thoracis* & ad quintam (b) pone eandem se abscondebat, ut cum altero ramo jungeretur, qui modo prius descripto iter continuabat. —

Vertebra, ad quam sinistrorum procedere incipit, præcise determinari nequit. — Frequenter se non dividit ad arcum superiorem, in quo casu amplius saccus invenitur prope ejus insertionem in Venam subclaviam. — Frequenter unicum tantummodo habet orificium, quamquam duo in uno & tria in alio corpore vidi. Immo interdum se dividit in duos infra Curvaturam magnæ arteriæ; unus aliquando ad dextram, alter ramus ad sinistram Venam subclaviam abit; & observavi hunc ductum sese prorsus in dextram

O 2 sub-

(a) Quintam ALBINI.

(b) Octavam Ejusdem.

subclaviam exonerantem. —— Vas lymphaticum, quod intrat superiorem ejus arcum, uti antea dixi, saepe a glandula *Thyreöidea* & non a cervicalibus provenit (*a*).

Nonne Situs *Receptaculi Chyli* tanto magis prope musculares *Appendices Diaphragmatis* in Homine, quam in Brutis, eam utilitatem habet, quod hoc modo pulchre prospiciatur inconvenienti decursui, quem chylus alias in erecto nostro corpore habere deberet?

Non-

(*a*) Cl. VELSE Medicinam Hagæ Comitum exercente in *Dissert. de mutuo Intelst. Ingressu* minit Ramum hujus ductus in ramulum Venæ Azygos inferere, vide HALLERI *Disp. Anat. Select.* Vol. vii. p. 149. KULMUS in *Bresl. Samml.* xvi. p. 432 observavit Ductum thoracicum utrique subclaviæ, superiori & inferiori Venæ cavæ & Azygæ inferi. Quamvis hi casus rarissime accidunt, nuper tamen MERTRUD in *Memoires de Math. & de Phys. present. à l'Acad. Roy. des Scienç. Journal des Savans* 1761. Juin. p. 28. proposuit non tantum Venam subclaviam sinistram intrare, sed plures ramos cum Vena Azyga communicare.

Nonne descensus extremi Ductus
ad subclaviam Venam , & insertio
lymphatici in summitatem arcus ,
contribuit ad liberiorem admissionem
chyli in hanc Venam?

GEORGII COOPMANS

METHODUS

CEREBRUM ET NERVOS
DISSECANDI.

Cerebri & Nervorum Anatome a junioribus Medicis perquam difficilis habetur, quia raro præparandi ac detegendi methodus apud Autores reperitur; optime tamen Anonymus in libro gallice conscripto, cuius titulus est *Anthropotomie, ou l'art de dissequer. a Paris. 1750.*, secandi artem exposuit: Ardua tamen non est, dum modo rite instituitur. Requiritur culter quidam acutus, sed acie obtuso angulo præditus, ne inter depurandum nervi resecantur. Rami minores etiam forfice depurari debent, secus distrahendo rumpuntur.

Ut Nervorum exitus per foramina

na e cranio detegatur , cranium prius horizontaliter supra orbitarum summas laminas tollendum , dein cuneis & cycliscis os ipsum auferendum est , quod a Cl. CAMPERO pluries factum vidi absque ulla difficultate , aut læsionis periculo : serra raro nisi in cra-nii sectione utendum.

Cerebri sectio facile administratur, si sequenti modo instituitur.

Sublatis cranii integumentis & musculis , filum capiti circumponatur siccum , dein , ut melius constringat , madefactum , quod paululum supra oculorum cava secundum ossa temporum ad occiput tendat , & supra torcular Herophili circumducatur , ita ut duos digitos transversos infra futuram sagittalem distet . Itinere facto secundum fili normam , cranium caute & lente serra dividatur , sæpe cultro vel spatula imploretur , num tabulæ osseæ divisæ sunt ,

O 4 ne

ne cerebrum lædatur; quando pars superior undique vacillat, & penitus soluta est, tum cuneo interposito vi quadam, quoniam Dura Mater satis valide cranio adhæret, summa pars cranii ab inferiore divellenda est.

Postquam hoc modo cranium divisum & ablatum est, involucra Cerebri membranacea in conspectum veniunt, quorum superius est *Dura Mater*, vel *Dura Meninx*, omnium robustissimum, crassissimum, laxe supra cerebrum expansum, arteriis & venis copiosissimis scatens & satis valide cronio adhærens. Hæc membrana tres validos emittit processus, quorum superior, *Falciformis dictus*, ab apophysi cristæ galli ortus ad medianam occipitis partem porrigitur, profunde in Hominibus fere ad corpus callosum usque penetrat; quamvis in omnibus Quadrupedibus non æque alte descendat, in Cane,

Fe-

Fele & in omnibus, qui dormientes lateri incumbunt, ad corpus callosum usque: in Bove vero & Ove vix conspicuus est, licet corpus callosum æque profunde situm sit. Hujus processus falciformis ope Cerebrum dividitur in duo hemisphæria & quatuor lobos, quorum duo anteriores versus os frontis & totidem inferiores ad os occipitis porriguntur.

Duo itidem processus a basi falcis oriundi priori fortiores & robustiores Cerebri lobos posteriores sustinent, & Cerebellum defendunt, ne ab eorum mole premeretur. In canibus & felibus horum processuum pars posterior ossa est; CHESSELDENIUS hujus figuram dedit in *Tabulis Osteographicis fig. ordine prima Cap.*

VII.

Duram matrem variis modis hinc in processus efformatam illinc ossium impressiones & cava tegentem Sinus

O 5 varii

variis perreptant, quorum quinque
sequentes sunt præcipui. Primus
Longitudinalis dictus, omnium lon-
gissimus & amplissimus, intus plu-
ribus ligamentis transversis mem-
branosisque processibus, & vena-
rum ostiolis sanguinem e venis du-
ræ matris evacuantibus, instructus,
oritur a fronte, decurrit in superio-
re processus falciformis parte versus
posteriora ad occiput, ibique in duos
Laterales, qui in processibus poste-
rioribus reconduntur, desinit. Quar-
tus pone glandulam pinealem ortus
ad torcular Herophili decurrit, ubi
tres præcedentes in unum confluunt.
Quintus denique basin falcis excavat,
& paululum supra sinus quarti orifi-
cium se evacuat. Usus horum sinuum
est sanguinem venosum a cerebro re-
fluum accipere, & in Venas jugula-
res exonerare.

Qui veram falciformis posteriorum-
que

que processuum ac sinuum duræ matris acquirere cupit ideam, perpendiculariter cranium a fronte ad occiput paulo supra torcular Herophili serra dividere debet, ita tamen ut secundum longitudinem pars media ossea ad pollicis fere latitudinem relinquatur, dein sectionem horizontalem in utroque latere facere, donec verticales attingant, postea segmenta auferre. Dura mater forfice abscindi debet: omnibus dein depuratis & siccatis, processus naturale & pulcherrimum obferant spectaculum, præsertim si solutione Mastiches in Spiritu vini rectificato & Oleo Terebinthinæ facta illiniantur: hoc & nullo alio modo idea camera-rum Cerebri & Cerebelli acquiritur.

Ablata secundum cranii divisio-nem dura matre, altera membrana, *Tunica Arachnoidea* dicta, conspi-citur, quæ omnium tenuissima est,
in-

inter duram & piam meningem sita,
& vix nisi flatu ostenditur, optime
tamen in basi cerebri, ad medullam
oblongatam & juxta totam medullam
spinalem demonstratur. In hac mem-
brana huc usque nulla vasa sanguinea
detecta sunt.

Tertium denique cerebri involu-
crum est *Pia Mater*, item *Pia Me-*
ninx dictum, vasis sanguiferis ditis-
simum, quod non tantum ut præce-
dentia Cerebrum & Cerebellum in-
vestit, sed penitissime se inter omnes
gyros & sulcos insinuat, & substan-
tiam corticalem efformat.

Cerebri superficies in plurima in-
testinula, gyros & anfractus dividi-
tur. Substantia ejus duplex est, ex-
terior *corticalis* five *cinerea*, in-
terior *medullaris*, *albicans*.

Superficies Cerebelli æquabilior est
illa cerebri, non talibus gyris & an-
fractibus gaudet, sed quasi c lamellis

sibi invicem appositis componitur. Substantia eadem est ac cerebri, quamvis corticalis secus ac in cerebro medullari longe copiosior est, & si per medium perpendiculariter dissecatur, ramulos arborum instar representat. Quomodo circuli cerebelli corticales has ramifications efficiant, vide HEISTERUM in *Ephem.*, *Nat. Curios. Cent. v. Obs. 82*, MORGAGNI *Advers. Anat. vi. Animadv. xi.*

Cerebri hemisphæriis a se invicem diductis ad fundum, in conspectum venit substantia albicans *Corpus callosum* dicta.

Si hemisphæria juxta eorum divisiones in eodem plano cum corpore calloso horizontaliter paulo supra ventriculos abscindantur, medullaris substantia, a VIEUSSENSIO *Centrum Ovale* vocata, se manifestat. Apparet etiam, i. *Corpus callosum* supra jam

jam adnotatum, quod formatur a productione partium medullarium duorum cerebri hemisphæriorum, quorum partes medullares, ibidem uniuntur, & in unum veluti corpus coëunt.

2. Sectione paulo profundius facta conspicuntur duo *Ventriculi anteriores*, in quibus inveniuntur *Corpora striata*, quæ grisei coloris sunt, & ita vocata, quia dissecta intus striis gaudent medullaribus, albissimis. Pone corpora striata occurunt duo *Thalami nervorum opticorum* corporibus striatis longe albicantiores, quorum fabrica exterior est medullaris, interior corticalis. Thalami nervorum opticorum congerie vasorum sanguiferorum & glandularum, *Plexus Choroidei* dicta, obteguntur. Hi *Plexus* in sinum quartum usque decurrent.

Corpo calloso prudenter elevato,

to, inter hoc & Fornicem *Septum lucidum*, ob pelluciditatem ita dictum, situm est, quod, ut verbis WILLISII utar, e media fornicis superficie erigitur, & toto fere ductu corporis callosi lacunari affigitur.

Corpore calloso una cum septo lucido separato *Fornix* conspicitur, quæ a VESALIO *Testudo* vocatur, una cum duobus *Cruribus anterioribus* & *posterioribus*. Crura hæc posteriora, quæ fasciarum instar sunt, quemadmodum egregie ab EUSTACHIO *in Tabula xvii.* depinguntur, ab Anatomis Pedes *Hippocampi* nominantur, anteriora vero *Fornicis Radices*. Crura hæc posteriora in Ovium cerebro maxime conspicua & elegantia sunt. Fornix simul cum septo lucido & corpore calloso binos Ventriculos anteriores a se invicem dividit & separat.

Separata fornice, & versus anteriora & posteriora reflexa, thalamisque

que nervorum opticorum a se invicem diductis, rima quædam appareat, quæ est *Ventriculus tertius*, in cuius anteriore parte sita est *Vulva*, quæ orificium *Infundibulo* præbet, quod canalis membranacei instar ad *Glandulam pituitariam* in sella equina sitam tendit. In ovo vero infundibulum fere cartilagineum est. Ufus infundibuli videtur esse lympham e ventriculo tertio & quarto ad glandulam pituitariam devehere. Ad ostium infundibuli *Corpus cinereum* locatum est. Paulo infra & ad latus hujus corporis cinerei occurrunt duæ eminentiæ *Corpora* sive *Eminentiae candicantes* dictæ. In posteriori vero tertii ventriculi parte aliud ostium est, *Anus*, vel *Apertura posterior*, dictum, cujus ope ventriculus tertius cum quarto communicat, quod evidenter patet, si aëris tubi ope per eam inspiratur.

Si

Si lobi Cerebri anteriores elevantur in Sella turcica conspicitur *Glandula Pituitaria*, hæc nihil glandulosi, uti aliæ corporis nostri glandulæ, in se habet, sed peculiaris videtur esse substantiæ, & Pia matre obtegitur.

Posterioribus cerebri lobis elevatis apparet *Sinus venosus quartus*, quo separato una cum reliquis membranulis adhærentibus occurrit *Glandula Pinealis*, secundum CARTESIUM Animæ sedes. Vel, si mavis methodo Eustachiana glandulam hanc præparare, lobi posteriores auferantur, (sed sectio profundior fieri debet, quam quidem ab EUSTACHIO Tab. xvii. depingitur,) crura fornicis posteriora separentur, eleventur, flectanturve antrorum vel retrorum, tum protuberantia quædam rotunda, quæ *Glandula pinealis* est, in conspectum venit, sed caute hoc fieri debet, &

cave, ne simul glandula separeter, nam tunica arachnoidea multisque vasibus sanguiferis firmatur, quæ omnia longe tutius forfice, quam cultro, dividuntur, coeterum laxe hic adhæret. Infra hanc glandulam duæ sunt eminentiæ *Nates* dictæ; sub his *Testes*, quæ itidem sunt duæ protuberantiæ, sed Natibus minores, situm obtinent.

His perspectis, eleventur lobi cerebri anteriores, ut *Nervi olfactorii* appareant, quibus dissectis, *Nervi optici* prodibunt; his quoque separatis, paulo inferius *Infundibulum* & *Arteriæ Carotides* conspicuntur. Si hæc separantur *Tertium par nervorum* se obseruat, & sic pergendo decem nervorum paria una cum *Accessorio* sive *Recurrente spinali* investigari poterunt.

Cerebro & Cerebello e calvaria desumtis & inversis eorum productio-
nes

nes dicuntur *Cerebri* & *Cerebelli crura* inter thalamos nervorum opticorum sita, quæ, dum in unum confluunt, nominantur *Medulla oblongata*, cuius protuberantiæ superiores & anteriores sunt *Corpora*, sive *Processus*, vel *Eminentiae Annulares*. Infra has eminentias in medio Medullæ oblongatæ partes quodammodo elevatores & secundum ejus longitudinem porrectæ dicuntur *Corpora Pyramidalia*, ad quorum latera sunt *Corpora Olivaria*. Tota hæc protuberantia vocatur *Pons Varolii*.

Si crura Cerebelli sive pars anterior Medullæ oblongatæ, cerebro scilicet non inverso, aperiuntur, cavitas quædam appareat, quæ est *Ventriculus quartus*, qui, ut supra jam adnotatum est, cum Ventriculo tertio per anum communicat, tertii hujus ventriculi interventu per in-

fundibulum cum glandula pituitaria quoque communicationem habet. In anteriore quarti ventriculi parte *magna cerebri Valvula* sita est, quæ nil aliud est, nisi ventriculi pars compressior & angustior, hæc flatu optime demonstratur. In fundo eminentia conspicitur, quæ ob figuram *Calamus scriptorius* dicitur. Denique in hoc ventriculo, ut in ventriculis anterioribus, *Plexus chorideus* est.

Inverso cerebro in ejus basi originem nervorum unusquisque investigare & perlustrare potest.

Postquam medulla oblongata cum tribus cerebri & cerebelli membranis cranium exiit, continuatio ejus in specu vertebrarum osseo dicitur *Medulla spinalis*, quæ ad secundam lumborum vertebram usque porrecta in figuram conicam definit, atque nomine *Caudæ equinæ* insinuitur. Cauda hæc equina Dura meninge &

& Tunica arachnoidea solummodo obtegitur, nam a Pia matre deseritur. Medulla spinalis (ut antea *pag.* 152 & 153. adnotatum est) in quatuor partes secundum totam ejus longitudinem, in dextram videlicet & sinistram, anteriorem & posteriorem dividitur. Nervi hinc provenientes Duram Matrem perforant, hac involvuntur, duplaremque habent originem, unam ex antica, alteram e postica parte, confluunt inter se, & unum efficiunt truncum.

Cerebri sectione jam descripta progreendiendum est ad Nervos.

*De Nervorum præparatione
&
administratione anatomica.*

Simulac cutis aufertur, ubique per cellulosam substantiam filamenta conspicuntur nervea, quæ cutanei

P 3 ner-

nervuli sunt, & cuti inserviunt, si illa ulterius prosequimur, eorum truncos ad radices usque prosequi valemus: Hæc methodus quibusdam placet, attamen, ni fallor, melior erit investigatio, si a ramis majoribus descendimus ad minores, eosque scrutamur: etenim ramifications tum opportuniōri modo præparari possunt, quoniam plures ramuli abscinduntur, si ab extremitatibus, quam a ramulis majoribus ordiamur. Hæc methodus, & nulla alia, convenit, neque illa locum habere potest, quæ a Nervorum egressu e foraminibus cranii, intersticiis vertebrarum, sacri ac pelvis incipit, quia plures tum ramifications dissecarentur, antequam ad originem perveniremus; immo in brachio & pede talis dissectione non procederet. In Nervorum dissectione observandum est, quod juxta longitudinem eorumque decursum, non vero trans-

ver-

versim secentur, uti monuit GALE-
NUS de Anat. Administr. Tom. IV.
l. 3. c. 2. p. 69. D. ubi sequentia
notat; attamen in omnibus, tum
radicem nervorum in superficie ex-
tantium, tum lationis modum penitus
intueri, & meminisse conator, ut, si
& ipse secare coactus fueris, juxta
longitudinem lationis sectionem du-
cas: hoc enim pacto vel unum vel
nullum nervum persecas: sin autem
transversim scalpellum admoveas,
multos simul divides. Cœterum a
radicibus longissime abscedas, haud
ignarus te, uti, quum ex arbore
ramum vel surculum amputas, leviter
stirpem offendere, sin autem truncum
intersecas totam stirpem perdere,
ita in nervis quoque &c.

Tyrones, ut minori cum difficultate
Nervorum Anatomen addiscant,
plerumque aliorum Anatomicorum
tabulis utuntur, quas imitari conantur,

nec immerito, præsertim si in Scholis nervi non administrantur. — Raro tamen, immo vix unquam ita in præparatione e voto succedunt, ut non plurima absint: Tabularum Scriptorumque auctoritate innitentes sibi vitium imputant, atque diversitatem suæ ignorantiae adscribunt. Non inutile igitur esse judicavi, si modum exponerem, quo maximi in arte Viri tabulas suas confecerint.

Methodus Eustachiana.

EUSTACHII tabulas in cadaveribus nullo modo imitari possumus, pri-
mum enim hominis figuram pro fun-
damento adhibuit, atque per cor-
poris ambitum musculos, ossa alias-
que partes ad ejus normam disposuit,
deinde nervos illis figuris inscripsit;
in Tabulæ decimæ octavæ figuris ad
encephalum spinamque dorsi nervos
ret-

rettulit; hoc modo cum ratione & iudicio Tabulas suas confecit, quemadmodum summus ALBINUS in *Præfatione Expl. Tab. Eustach.* pag. 9 & 10. luculentissime ostendit. Rami omnes ideo magni ac simplices apparent, &, quomodocunque nervi in cadavere præparentur, semper dissimilitudo quædam observatur.

Methodus Willisi.

Nervos lineis tantum indicavit,
& extra situm depinxit.

Methodus Vieussensi.

VIEUSSENS videtur primum in cadavere nervos dissecasse, eorum origines & insertiones notasse, dein super chartam vel tabulam explicuisse, siccatos servasse, atque lineis depinxisse. Afferit quidem in *Præfatio-*

ne figuras ejus esse naturales , id tamen nemo , qui unicum tantummodo cadaver dissecuit , assentiri potest : præterea exiles nervorum ramos non prosecutus est , qua in re WILLISIUS antecellere videtur.

Methodus Halleri.

Quamvis HALLERUS icones ad objecta delineari curavit ; eatenus a præcedentibus Anatomicis discrepat , quod primum vasa sanguifera materia ceracea impleverit , dein nervos dissecuerit ; hinc Vasa ultra diametros naturales distenta & Nervi propter exsiccationem nimis extenuati sunt.

Methodus Meckelii.

MECKEL partim Illustris ejus Præceptoris HALLERI methodum secutus est . Porro partium , faciei V. Gr. ejus-

eiusque muscularum lineas primo duxit, quemadmodum EUSTACHIUM fecisse diximus: dein nervorum ultimas ramifications trahendo, (qua ratione valde conspicuæ evadunt,) Pictori ostendit, qui neglecta interjecta pinguedine, aliisque partibus eos seorsim locis suis inscripsit. Eo modo figuræ acquisivit, quas admirantur TyroneS, eas vero nullus mortali- um cultro in cadavere imitari potest.

Methodus Camperi.

Hæc præ aliis id laudabile habet, quod strata diversa vasaque sanguinea æque ac musculos exhibeat. Cœterum icones ejus sunt admodum naturales, ita ut ad eorum normam TyroneS nervos facillime præparare queant.

Ut idea decursus ac situs Nervorum acquiratur naturalis, necesse est, ut nervos in Adultis præparemus,

in

in his venas rite ligare & auferre possumus, nervi satis crassi, densi & firmi sunt. Plerique tamen Anatomici, qui nervos publice demonstrant, parva amant subiecta, quia citius absolvuntur, & ossa molliora sunt. Sed hallucinantur, nam os adultorum æque facile scinditur ac infantum, si modo cuneus major & malleus ligneus ratione densitatis ossis adhibetur ponderosior. Præterea in infantibus sanguis copiosior, venarum tunicæ sunt tenuiores, hinc facilius lœduntur, nervorum nitor sanguine conspurcatur; denique regiones parvæ sunt, ideo nervi sunt obscuri, facile e situ removentur, & vix clare exhiberi possunt.

Hæc de præcipuorum Anatomi-
corum methodis in universum suffi-
ciunt; progredior ad Nervorum
particularium præparationem, quia
non

non omnes eodem artificio extricari
atque tractari possunt.

*De Administratione anatomica
Portionis duræ Septimi Paris.*

Portio dura septimi Paris in conspectum venit, si cute faciei, aureque externa ablatis, & glandula Parotide dissecata, paulo infra meatum auditórium ad caput Maxillæ inferioris truncus ejus quæritur: Vel, Parotide paululum elevata, mox infra jugum, fere horizontaliter supra Buccinatorem musculum, ramus ejus, *Zygomaticus* dictus, apparebit. Qui truncum Parotidem transeuntem invenit, facile ejus ramifications prosequi potest, modo pinguedinem forfice auferat, ac tenaculo leniori utatur. Pinguedo etiam manus & halitus calore liquefit, hinc tenaculum respuit: prehenso itaque trunco distrahi-

hitur Nervus paululum, ac cultro
abraditur, quod obstat.

De Dissectione Quinti Paris.

Par quintum septimo difficilius
administratur. Dividit se in tres
ramos, puta OPHTHALMICUM, MAXIL-
LAREM SUPERIOREM & INFERIOREM.
In Ophthalmici præparatione idem
observandum est, quod infra, ubi
de methodo Oculi nervos præparandi
agitur, adnotatum est. Maximus
ejus ramus, *Frontalis*, per foramen
supra-orbitale exeuns in conspectum
venit, si Orbicularis oculi & Corru-
gator supercilii elevantur.

MAXILLARIS SUPERIOR, os maxillare
infra orbitam perforans, Levatore
labii superioris alæque nasi tegitur;
hoc musculo elevato appareat.

MAXILLARIS INFERIOR, postquam
foramen ovale ossis sphenoidei egres-
sus

sus est, tegitur a musculo Pterygoideo externo & ala externa processus pterygoidei, sublato itaque musculo pterygoideo externo detegitur, sed maxilla inferior impedit ejus investigationem, ideo hæc tolli, vasa sanguifera ligari & abscondi, etiam os mammillare auferri debent. Verum hoc modo ramus, qui ad Maxillam inferiorem progreditur, destruitur, & Lingualis extra situm ducitur; hinc in eorum præparatione angulus inferior maxillæ inferioris serra auferitur, & tum is conspicitur, qui canalem maxillæ inferioris internum ingreditur, estque *Maxillaris inferior* proprie dictus. Ab eo ramus abscedit, qui e foramine externo maxillæ inferioris egreditur, & sub Depressore anguli oris progreditur, invenitur autem, si hic musculus elevatur. Ramus Lingualis decurrit inter Stylo & Mylo-hyoideum supra submaxillarem glandem.

glandulam; his igitur prudenter elevatis, conspicitur. Reliqui rami tertiae divisionis Quinti Paris, ablata maxilla inferiore, prosequi debent. Cl. MECKELIUS in eleganti quinti Paris Tabula ramum tertium pone Carotidem exhibet, cuius erroris ipse mentionem fecit; id moneo, ne Tyroneſ tabulæ elegantia fallantur.

De Noni Paris Sectione.

Stylo-hyoideo & Biventre maxillæ inferioris præparatis, inter Carotidem & Venam jugularem, paululum infra Biventrīs maxillæ inferioris inscriptionem tendineam, occurrit nervus, qui est NONI PARIS propago.

De Modo præparandi Nervos Oculi.

Ut oculorum Nervi rite præparati-

rentur, requiritur, ut, ablato crano, pars summa Orbitæ tollatur, quod fieri debet partim serra, partim aſciis, cuneis vel cycliscis. Pinguedo in Orbitæ cavitate sita cultro abradi debet, vel forfice utendum est, nam tenaculo prehendi & secari vix potest.

*De præparatione Nervorum Colli
e spinali Medulla exorientium.*

Integumentis communibus ablatis, sub Platysmoide supra musculum sterno & cleido-mastoideum decurrit Nervus, qui est SECUNDI PARIS CERVICALIS propago. Ad latus colli inter Cucullarem & sterno-cleido-mastoideum musculum, tractu glandularum ablato, ac Cleidomastoideo ad anterius reclinato, diversæ conspicuntur ramifications nervorum, quæ e tribus superioribus cervicalibus pro-

Q

ve-

veniunt Paribus. Ex coniunctione primi & secundi cervicalis oritur Nervus, qui supra Levatorem scapulae decurrit, estque ACCESSORIUS, sive SPINALIS RECURRENS WILLISH. Ad latus Scaleni prioris, dein supra eum, decurrit PHRENICUS nervus, qui facile ad ejus insertionem in Diaphragma prosequi potest. In postica colli parte sub integumentis per aponeurosin Cucullaris transit Nervus, qui OCCIPITALIS est.

De Methodo Par Octavum secandi.

Præparatis in latere colli partibus, inter Carotidem & Venam jugularem ab egressu e crano TRUNCUS PARIS OCTAVI situs, decurrit deorsum ad thoracem. Ut hunc nervum prosequamur, Clavicula sola auferri debet in latere dextro, thorax simul aperiri in sinistro, propter Recurrentium

tium diversitatem, de qua supra pag. 130. MONROUS videndus est, & quæ ibidem adnotavimus; costæ frangi ac removeri debent, ut integer apparet, tum in dextro latere pone oesophagum, in sinistro vero ad ejus partem anteriorem decurrit per thoracem. Porro sublato Diaphragmate secundum Ventriculum plexus semi-lunares efficit, de his & ramis ab Octavo Pari provenientibus vide supra pag. 129--134. Interim notandum est, quod, ut Plexus præparentur, pinguedo mollis radendo tollatur, & leniter nervum trahendo plexuum decursus demonstretur.

De Præparatione Nervi Intercostalis intra Cranium.

Elegans est MECKELII figura in *Tractatu de Quinto Pare*, ubi tota ossium compages est effracta atque

Q 2 re-

resecta, quam in præparatione Nervi Intercostalis, Septimi & Quinti Paris intra cranium sequi oportet: scilicet processus mastoideus ad capitis diametrum longum perpendiculariter dividitur, pars lateralis orbitæ infra os jugale itidem serra resecatur. Pars hæc intermedia effringitur tenaculo fortiori, dein cuneolis sive asciis minoribus, malleo minori ac cycliscis incurvis reliquæ partes ossæ dodelantur, effringuntur & resecantur. Præparentur porro intra cranium Quintum & Sextum Paria Nervorum, effringantur ossa, ut horum nervorum exitus per foramina appareat, & invenies originem Nervi Intercostalis e ramo Vidiano & Sexto Pari.

*De Methodo Nervum Intercostalem
præparandi a Capite intra Pelvim.*

Si Nervus intercostalis methodo su-

supra indicata præparatus , ulterius investigandus est , auferri debent musculi colli: tum sub Carotide & Octavo Pari , postquam canalem osseum exierunt , conspicitur oblongum , durum , glandulæ instar corpusculum , quod est **GANGLIUM CERVICALE SUPERIUS NERVI INTERCOSTALIS.** Hoc facto , auferantur musculi pectoris , abdominis & pubis , resectentur claviculae costarumque extrema . Relinquuntur intra thoracem Aspera arteria , Pulmones , Cor & Oesophagus , sed ex abdомine eximantur intestina .

Corpoе resupinato ac capite reclinato a Ganglio superiore incipendum est , atque progrediendum ad Pulmones , pulmone dextro sinistrorum reclinato , Pleura separatur , quod optime & facillime fieri potest , si , parva plaga facta , aëris tubi ope vehementer inter membranam cellulosam inspiratur , quo facto ,

246 DE METHODO CEREBRUM

cito & tuto absque partium subjacentium læsione separatur. Porro resecatur atque tollitur Diaphragma, præparantur, pinguedinem radendo & nervum leniter trahendo, Plexus hepaticus, renales & mesenterici, de quibus vide supra pag. 145 & seqq.: Reclinatur Ren dexter sinistrorum, separatur peritonæum, atque Intercostalis juxta Ploæ insertionem in corpora vertebrarum lumborum detegitur. Dein solvitur & secatur synchondrosis ossium pubis, atque serra abscinditur os ilium dextrum paululum supra commissuram cum osse sacro: intestinum rectum, vesica reliquæque pudendorum partes lace-rando eximuntur, & sponte Nervus ad extremitatem usque se manifestat. Hæc in dextro latere locum habent, in sinistro latere eodem modo procedendum, si modo viscera dextrorum reclinantur. Si quis vero doc-

doctrinæ gratia per partes mirum hu-
jus Nervi decursum investigare cupit;
primo cum, clavicula remota, in
collo præparare debet, dein plexum,
quem cum Recurrente octavi paris
efficit. Ansa, quæ subclaviam com-
prehendit, & cardiacus plexus faci-
lius investigantur, reliqua uti jam
docui.

*De Administratione Nervorum
Pelvis.*

Inter thoracis & lumborum ver-
tebras dividitur corpus a se invicem.
Dein vesica & intestinum rectum
separantur, pudenda in utroque
sexu, anus ejusque musculi externi
relinquuntur. Porro synchondrosis
ossum pubis verticaliter secatur, ac
vertebræ lumborum, sacri & coccy-
gis serra dividuntur. Præparentur
porro nervi ex vertebrarum interstitiis

248 DE METHODO CEREBRUM

oriundi, quo modo oritur elegantissimum objectum, cuius figuram Cl. CAMPERUS *Lib. ii.* in posterum dabit.

*De Sectione Erectoris Penis
sive Pudendi.*

Pudendus nervus dupli modo preparari potest, vel interne, ut supra indicavi in Nervorum pelvis administratione, vel externe; ad latus urethræ circa anum omnis pinguedo tollitur, musculi Erectores preparantur, atque profunde Nervus hic conspicitur.

*De Modo Nervos brachiales
præparandi.*

Plexus nervorum brachialium detegitur, si prius clavicula, tum larynx & pharynx una cum muscularis suis

suis adhærentibus tolluntur. Ut omnes inde rami oriundi conspiciantur, pectoralis musculus, & deltoides auferri debent.

*De Præparatione Medullæ
spinalis.*

Duplici modo Medulla spinalis præparari potest, scilicet a priori vel posteriori parte.

Ut eleganter Medulla prodeat a priori parte, requiritur, ut sternum ac costarum extrema auferantur. A collo incipiendum est, & progrediendum ad sacri finem usque, quando Nervi ischiadici, cruralis & obturatoris radices simul apparent, atque cuneo longo, pollicem & dimidium lato, gravi, ac malleo ligneo, similiter ponderoso & crasso, repetitis ictibus, corpora vertebrarum abscindenda sunt ad processuum ra-

240 De METHODO CEREBRUM

dices. GALENUS *de Anat. Administr.*
l. 9. *de Cerebri & Medullæ spinalis*
dissectione pag. 187. A. similem
methodum usurpasse videtur, indicat
enim utendum esse excisoriis, aut
fabrorum asciis, quas mihi quoque
præparatas conspexistis, sed potius
ex ferro duro hujusmodi conficiantur,
nam ex infirmiore fabricatae
multis ictibus parum quid proficiunt.
Haud inutile quoque est pro facilitiori
operatione ossa pubis serra resecare:
hoc modo fecisse videtur BERETTINUS
Tab. XIV.

Altera methodus, quæ a postica
parte instituitur, præcedenti facilitor
est, eodem cuneo & malleo perficiatur,
spinæ vertebrarum, donec
Medulla spinalis partim detegitur,
resecantur; dein singulæ radices pro-
cessuum ad corpora vertebrarum
profunde unico ictu auferuntur. Ita
EUSTACHIUS admirabilem suam figu-
ram

ram *Tab. xviii. fig. ii.* acquisivit,
& verosimiliter e cranio Cerebellum
ac Medullam spinalem e specu ver-
tebrarum simul desumfit, atque as-
serculo imposuit; si vero cranii pars
summa prius tollatur, atque dein
serra verticaliter pars postica occipi-
tis ad magnum foramen usque sece-
tur, cuneo vel cyclisco partibus
æquatis, tunc elegantissimæ hujus
tabulæ archetypon admirari & imitari
possimus. Ill. HALLERUS similiter
Medullam spinalem a postica parte
præparavit & exhibuit. Hæc enchey-
resis, quamvis sit ardua, facilius ta-
men perficitur, quam Tyronibus
videtur, præsertim si unaquæque ra-
dix unico iectu separatur, nam fran-
gitur proprie os, quo facto, nervi
nunquam lœduntur, & tenaculi ope
fragmenta ossea extrahi debent.

F I N I S.

